

tudi na družbenih omrežjih

primorskiD primorski_sport

postani naš sledilec

5.0.2.11

št. 33 (21.270) leta LXXI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 vvasi Žakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Gorici pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SREDA, 11. FEBRUARJA 2015

1,20 €

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in Abbonamento Postale - D.L. 353/2003 convertito in Legge 27/02/2004 n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

9 971234 567007

Primorski dnevnik

Nekaj misli ob desetem februarju

ALJOŠA FONDA

V Bazovici je slovesnost ob dnevu spominjanja na povojno nasilje nad Italijani ter na njihov množični odhod iz rodne Istre, z Reke in iz Dalmacije minila v znamenju spoštovanja do žrtev, politika ni bila v ospredju. Uradno sicer ni znano, ali so se v tamkajšnjem rovu kdaj znašli ostanki likvidiranih Italijanov, po vsej verjetnosti ne. Vprašanje ni postransko, kljub vsemu pa niti ni ključno. Policisti, domnevni zločinci in nedolžni civilisti so takrat izginili in veliko jih je brez sjenja umrlo, naj bo to na Krasu ali v taborišču v Borovnici. Vsi mrtvi zaslužno pieteto in spominski kraj.

Če je bila svečanost na šohtu politično skoraj korektna (izjema so običajni praporji fašističnih enot), je bilo v vsedržavnih medijih drugače. Tudi letos je prevladalo zelo ozko gledanje na zgodovino. Številni politiki se te kompleksne teme ločevajo s propagandnimi gesli, kar je nespoštljivo tudi do samih žrtev; novinarji pa jo razen častnih izjem obravnavajo površno. Običajno suho poročajo o »poboju 5000 Italijanov« v »etničnem čiščenju«. V dokumentacijskem centru na bazovskem šotku je opisan tudi zgodovinski kontekst s fašistično raznarodovalno politiko, z okupacijo Jugoslavije, s požigom Narodnega doma in z razdejano sinagogi, televizija pa vse to preskoči.

Tragedij 20. stoletja ni mogče iztrgati iz konteksta. Vanjski spadajo prva svetovna vojna, Rapalska meja z vsemi posledicami, obmejni fašizem, italijanski zločini v zasedeni Jugoslaviji, Rižarna. Po vojni pa se je kri prelivala tudi (in še bolj) v Sloveniji. Težko je govoriti o etničnem čiščenju v obdobju, ko so partizani usmrtili na (deset) tisoč rojakov z raznih koncov Jugoslavije: vojake, kolaboracioniste in civiliste, tudi ženske. Na Teznom, v Barbara rovu in drugod so raziskovalci zares odkrili nepregledno gmočno človeških kosti. Revolucija pa ni bila samo jugoslovanska značilnost: 10. februar 1945 nihče ne omenja več tisočih žrtev povojnega nasilja v Emiliji-Romagni in drugih deželah. Lažje je kazati s prstom na tujege krvnika.

Ce gremo še više in si s ptičje perspektive ogledamo, kako je bilo leta 1945 v Evropi, opazimo krvavo obračunavanje, ki je po najhujši vojni zajelo dober del celine. Še posebno njen vzhodni del, kjer je zmagoval Stalin utrjeval povojno hegemonijo. V vzhodni Evropi naj bi likvidirali več sto tisoč dejanskih in domnevnih sovražnikov režima, o katerih mi je Mitja Volčič nekoč rekel: »Le redki narodi so imeli svojega Kocbeka, o usodi venci teh ljudi ne vemo ničesar.«

UKRAJINSKA KRIZA - Separatisti raketirali poveljstvo ukrajinske vojske v Kramatorsku

Vojna se zaostruje, danes vrh v Minsku

Poskus dogovora med Porošenkom, Putinom, Merklovo in Hollandom

ITALIJA - Fojbe in eksodus Italijanov iz Istre

Dan spominjanja

TRST - V raznih italijanskih mestih in tudi v poslanski zbornici so včeraj počastili 10. februar, dan spominjanja na žrteve fojb in na množično odselitev Italijanov iz Istre. V poslanski zbornici se je prireditve udeležil tudi predsednik republike Sergio Mattarella.

V Trstu sta se po sedemnajstih letih znova srečala nekdajna predsednica poslanske zbornice Luciano Violante in Gianfranco Fini (foto Damjan). Osrednja spominska prireditev je bila kot v tradiciji na fojbi v Bazovici.

Na 2. in 4. strani

GORICA - Prostorski načrt

Na goriškem sejmišču bodo lahko spet trenirali

KIJEV/BERLIN - V raketenem napadu na mesto Kramatorsk na vzhodu Ukrajine, kjer ima sedež poveljstvo ukrajinske vojske v tem delu države, so včeraj proruski separatišti ubili 15 ljudi, 63 pa ranili, so sporočile ukrajinske varnostne oblasti. Nemški zunanjki minister Frank-Walter Steinmeier je strani pozval, naj ne sabotirata za danes napovedanega vrha v Minsku.

Ukrainška vojska in separatišti so v zadnjih dneh okreplili popade na vzhodu Ukrajine, saj skušajo zavzeti čim več ozemlja, da bi prišli z okrepljeno pozicijo za pogajalsko mizo. Separatišti so tako prvič od začetka konflikta aprila lani včeraj napadli poveljstvo ukrajinske vojske v Kramatorsku, ki leži najmanj 45 kilometrov daleč od najbližjega območja, ki je pod nadzorom separatistov.

Na 11. strani

ITALIJA - Reforme Berlusconi zavira, Renzi ne popušča

RIM - Po daljšem premoru zaradi volitev novega predsednika republike je poslanska zbornica včeraj nadaljevala z obravnavo reforme senata in drugih ustavnih sprememb. A parlamentarna dela so stekla s težavo, saj je stranka Naprej Italija medtem preklicala t. i. dogovor iz Nazarena. Toda vlada in njena večina od reformnega programa ne odstopata.

Na 2. strani

Milje: Nesladka ni strah medobčinske zveze

Na 5. strani

Dan kulture in nagrade

43. natečaja Mladike

Na 8. strani

Zoisovci na startup vikendu v Ljubljani

Na 9. strani

Naši goriški dijaki uspešni tudi na borzi

Na 14. strani

PAHOR
HOTEL & RESTAURANT

Pustni Četrtek - 12. februarja:
Večerja s Plesom

Giulia Pellizzari Ballaben(d)

Pričetek večerje ob 20.00
Ples in odprtje bara od 23.00 dalje

Entrées
Fanclji z dušo in penina

Arlehinova predjed
Salama, panceta, krompirjeva tortica, nadevanjo jajce in polentica s sirovim fonduejem
Vitovska Kmetije Lupinc

Informacije in rezervacije 335 8006548
www.hotelphor.com - info@hotelpahor.com

Bis Prvih jedi Gospoda Anzoletta
Ravioli s svežo klobaso
Golaž s kruhovimi njoki
Malvazija Kmetije Kante

Glavna jed strica Lovrota
Svinjska krača z gorčico in pirejem iz krompirja, ohrovtem in ocvirkni Merlot Leopold Kmetije Fiegl ali Teran Kmetije Rebula

Sladice Pustnega Četrtna
Fanciji, Straube, Meringe, Zloženka in beneški Zaleti
Flute Zlatega Moškata

Nočni prigrizek ob 1.00
Jota s klobaso kožarico

40 € po osebi, vključno z vini

POLITIKA - Po preklicu t. i. dogovora iz Nazarena

Berlusconi zavira reformo senata, a Renzi ne popušča

RIM - Po daljšem premoru zaradi volitev novega predsednika republike je poslanska zbornica včeraj nadaljevala z obravnavo reforme senata in drugih ustanovnih sprememb. A parlamentarna dela so stekla s težavo, saj je stranka Naprej Italija medtem preklicala t. i. dogovor iz Nazarena, češ da ga prav pri izbiri novega državnega poglavarja premier Matteo Renzi ni spoštoval.

Tako je predstavnik stranke Naprej Italija Francesco Paolo Sisto včeraj odstopil s funkcije poročevalca reformnega ustavnega zakona. Šlo je za simbolično politično gesto, ki sama po sebi ne bo imela oprijemljivih posledic v postopku za odobritev zakona, saj ostaja na svojem mestu drugi poročevalec, demokrat Emanuele Fiano. Ta bo pač sam opravljal delo, ki ga je doslej delil s Sistom. Toda poleg tega je načelnik stranke Silvia Berlusconija v poslanski zbornici Renato Brunetta včeraj predlagal, naj bi obravnava reforme senata ustavili, in napovedal, da bo njegova skupina v nasprotnem primeru izvajala obstrukcijo.

Predstavniki vlade in njene večine pa so včeraj potrdili, da nameravajo reformo sprejeti tudi brez prispevka stranke Naprej Italija. Tako je ministrica za reforme Maria Elena Boschi obžalovala, da je Sisto odstopil in da namerava njegova stranka spremeniti svoje stališče do načrtovanih reform. A pristavila je, da bo vlada odločno nadaljevala po začrtani poti. Izrazila je upanje, da bo poslanska zbornica zadevni zakonski osnutek potrdila do sobote. Načelnik Demokratske stranke v poslanski zbornici Roberto Speranza pa se je polemično vprašal, ali je Berlusconija stranka doslej sodelovala pri sprejemanju reform zaradi reform samih ali pa zato, ker je računala na »protiuslugu« pri izbiri predsednika republike.

Berlusconi je medtem izjavil, da bo njegova stranka dosledno izvajala opozicijo in da bo podprla le tiste zakone, ki bodo »pozitivni za državo«. Stranka Naprej Italija bo v bodoči tesneje sodelovala s Severno ligo Mattea Salvini, česar se posebno veseli poslanka Daniela Santanché. »Raje imam Severno ligo kot pa izdajalce, kot je Alfano,« je dejala v neki radijski oddaji.

VLADA - Odlok Boriti se z džihadisti je kaznivo

RIM - Vlada je na svoji siročiji seji sprejela odlok proti terorizmu, odobritev katerega je v preteklosti večkrat preložila. Po seji so ukrep predstavili notranji minister Angelino Alfano, obrambna ministrica Roberta Pinotti in pravosodni minister Andrea Orlando.

Po novem tvega kazen od 3 do 6 let zapora, kdor se bori oz. podpira t. i. tuje borce v terorističnih organizacijah. Kazen od 5 do 10 let zapora pa tvegajo tisti, ki se sami vadijo v uporabi orožja in razstreliva. Za osumljenje terorizma bodo veljale iste norme kot za osumljenje mafije, vsedržavno tožilstvo proti mafiji pa bo koordiniralo tudi preiskovalno dejavnost proti terorizmu.

Italija je povečala svoje sodelovanje v koaliciji proti džihadistom Islamske države, za zagotavljanje varnosti v Italiji pa bo skrbelo do 4800 vojakov.

Ministrica za reforme Maria Elena Boschi je izrazila upanje, da bo poslanska zbornica sprejela reformni zakon do sobote

ANSA

10. FEBRUAR - Dan spominjanja na žrtve fojb in eksodus

Mattarella: V EU ni prostora za nacionalistični ekstremizem

RIM - »Parlament je s široko podprtим sklepom pripomogel k ozdravljivosti globoke rane v italijanskem narodnem spominu.« Tako je dejal predsednik republike Sergio Mattarella, ko se je včeraj v poslanski zbornici udeležil slovesnosti ob 10. februarju, ki ga je parlament leta 2004 razglasil za dan spominjanja na žrtve fojb in eksodus. Državni poglavar je pristavil, da skupni evropski dom danes omogoča različnim narodom, da se »čutijo povezane v isto usodo bratstva in miru«, tako da »ni več prostora za nacionalistični ekstremizem, ravnostnega in etnična čiščenja«. Predsednica poslanske zbornice Laura Boldrini je v svojem nagovoru izrazila priznanje euzulskim združenjem, ker so s svojo vztrajnostjo preprečila, da bi trpljenje tisočev moških, žensk in otrok tonilo v pozabo. »Država, ki skriva resnico, ne more biti svobodna in demokratična,« je dejala. Ob dnevu spominjanja so se s priložnostimi izjavami oglašili skorajda vsi vidnejši italijanski politiki. Predstavnica stranke FDI Giorgia Meloni je predsednika Mattarella pozvala, naj prekliče naslov viteza velikega križa italijanske republike, ki je bil svoj čas podeljen »morilcu Titu«.

Pietro Grasso in Sergio Mattarella na svečanosti

ANSA

SANREMO - Sinoči se je pričel 65. festival italijanske popevke

Dvajset priznanih izvajalcev in osem mladih pevskih upov

Albano in Romina Power med sinočnjim nastopom

SAN REMO - V San Remu se je sinoči začela 65. izdaja velike revije italijanske popevke. Na festivalu se v tekmovalnem programu preizkuša 20 priznanih izvajalcev, v kategoriji novincev pa se predstavlja osem mladih upov. Jubilejno izdajo Sanrema vodi Carlo Conti, ki ga spremljajo Rocio Munoz Morales, Arisa in Emma.

V glavnem tekmovalnem programu nastopajo številni starci znanci sanremskega festivala, kot so Alex Britti, Irene Grandi, Gianluca Grignani, Marco Masi, Nek in Raf. V kategoriji novincev se letos predstavljajo Amara, Serena Brancale, Giovanni Caccamo, Chanty, Kaligola, Kutso, Enrico Nigotti in Rakelle.

Na festivalu vsako leto poskrbijo za prisotnost odmevnih gostov, ki dvigajo že takoj visoko gledanost. Med italijanskimi estradniki so tokrat Tiziano Ferro, Albano in Romina Power, ki sta se po ločitvi pobotala, ter Biagio Antonacci, pa tudi Pino Donaggio ob 50-letnici svojega nastopa z znano skladbo Io che non vivo (senza te).

Od tujih gostov so organizatorji povabili južnoafriško igralko Charlize Theron in lanskoletno zmagovalko Eurosonga Conchito Wurst.

Sanremo bo vrhunec dočakal v soboto, 14. februarja, ko bodo razglasili velikega festivalskega zmagovalca.

Di Montezemolo šef rimske olimpijske kandidature

RIM - Nekdanjega glavnega moža moštva formule 1 Ferrari Luca di Montezemola so pri Italijanskem olimpijskem komiteju (Coni) izbrali za šef olumijske kandidature leta 2024 v Rimu. Njegov namestnik bo predsednik Italijanskega paraolimijskega komiteja Luca Pancalli. »Menim, da v tujini ni bolj prepoznavnega in bolj priljubljenega Italijana od Luce,« je razlog za imenovanje Montezemola navedel predsednik Conija Giovanni Malago.

Sedeminšestdesetletni di Montezemolo, kar 23 let predsednik Ferrarija, se je izkazal tudi leta 1990, ko je vodil organizacijski komite svetovnega nogometnega prvenstva v Italiji, novo nalogo pa dojema kot veliko čast in obvezno. Skupaj z Malagom se bosta že v četrtek sestala s predsednikom Mednarodnega olimpijskega komiteja (Mok) Thomasom Bachom. »Pol sem pričakovani, idej in pozitivnih emocij. Prepričan sem, da nas čaka težka naloga, a menim, da se bomo predstavili v odlični luči in da imamo možnosti, da organizacijo iger dobimo,« je dejal di Montezemolo.

Prireditelje iger bo Mok izbral leta 2017, rok za prijavo kandidature pa se bo iztekel 15. septembra letos. Zaenkrat so poleg Rima kandidaturo napolnili Pariz, Boston, Hamburg in Južnoafriška republika, ki pa mesta še ni omenjala.

Strogo stališče vatikanske komisije za zaščito otrok

VATIKAN - Vatikanska komisija za zaščito otrok se je v pondeljek zavzela, da bi morali tisti, ki so znotraj Cerkve zlorabili otroke, odgovarjati za svoja dejanja, vendar pa komisija pri tem ni navedla, kako naj bi to storili. Komisija, v kateri sta med 16 članimi tudi dva, ki sta bila žrtvi zlorab, je še sporočila, da bo pripravila dokumente za dan molitve za žrtve, prav tako naj bi papež Frančišku posredoval svoj predlog, pri tem pa komisija ni pojasnila, za kakšen predlog gre. Je pa komisija v sporocilu za javnost zapisala, da se zaveda, da je vprašanje odgovornosti osrednjega pomena. Pred prvim zasedanjem komisije ob koncu tedna je papež Frančišek katališkim duhovnikom posredoval opozorilo, da ne smejo več prikrivati spolnih zlorab, kar je katoliška hierarhija v številnih državah počela vrsto let. (STA)

ZLATO
(999,99 %) za kg
35.030,99 -150,53

SOD NAFTE
(159 litrov)
56,83 \$ -2,59

EVRO
1,1297 \$ +0,20

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

	10. februarja 2015	evro (povprečni tečaj)
valute	10. 2.	9. 2.
ameriški dolar	1,1297	1,1275
japonski jen	134,67	133,72
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka korona	27,727	27,720
danska korona	7,4441	7,4440
britanski funt	0,7420	0,7415
madžarski forint	309,34	307,30
poljski zlot	4,2008	4,1822
rumunski lev	4,4368	4,4308
švedska korona	9,4264	9,4685
švicarski frank	1,0457	1,0428
norveška korona	8,5665	8,6145
hrvaška kuna	7,7177	7,7165
ruski rubel	74,5672	74,7335
turska lira	2,8155	2,8080
avstralski dolar	1,4522	1,4430
brazilski real	3,1641	3,1430
kanadski dolar	1,4088	1,4094
kitski juan	7,0512	7,0428
indijska rupija	70,2617	70,0515
mehiški peso	16,7845	16,7073
južnoafriški rand	13,1443	13,0539

KOROŠKA - 1. marca občinske volitve v 132 koroških občinah

Samostojne slovenske liste v 22 dvojezičnih občinah

Istočasno tudi volitve županov - Slovenci tudi na listah SPÖ - Enotna lista ima tudi nemške kandidate

CELOVEC - Po spektakularnem političnem preobratu na deželnih volitvah marca 2013 na Koroškem, ko so volivci pregnali desničarske svobodnjake z vseh najpomembnejših funkcij v deželi, na oblast pa je prišla koalicija treh strank na čelu s socialdemokratskim deželnim glavarjem Petrom Kaiserjem, so 1. marca letos po vsej deželi na sporedu občinske volitve ter neposredne volitve županov. Kot pred dvema letoma na deželni ravni, se na teh volitvah obeta normalizacija političnih razmer tokrat na občinski ravni. Po oceni političnih poznavalcev se bodo - po koncu »sistema Haider« - moreno pomešale politične karte v vseh 132 koroških občinah. Na dvojezičnem ozemlju predvidoma tudi v korist samostojnih slovenskih list, ki bodo v različnih oblikah kandidirale v skupno 22 občinah na južnem Koroškem oz. na skoraj celotnem narodnostno mešanem ozemlju.

Samostojno slovensko politično gibanje, ki je združeno pod streho Enotne liste (EL), se je na letošnjih volitvah bolj kot v preteklosti odprlo tudi nemško govorečim v deželi. Med skupno 600 kandidatkami in kandidati na slovenskih ali dvojezičnih samostojnih listah je okoli 90 odstotkov kandidatov iz vrst slovenske manjšine, približno vsak deseti kandidat oz. kandidatka pa je tokrat iz vrst večinskega naroda.

Kot je znano, se je Enotna lista kandidirala na politična stranka koroških Slovencev na lanskem občnem zboru s spremembijo svojega statuta za letošnje komunalne volitve odprla tudi nemško govorečim v deželi - v obliki vključitve nemško govorečih kandidatov ali v obliki skupnega nastopa s strankami in volilnimi gibanji večinskega naroda. »Z novimi imeni frakcij, z uvrstitevjo kandidatov in kandidatik iz večinskega naroda na naše liste, želimo rezultat izpred šestih let še izboljšati,« je pred volitvami optimističen predsednik Enotne liste Gabriel Hribar. EL oz. slovenska samostojna volilna gibanja na letošnjih volitvah branijo 50 sedežev v občinskih svetih.

Hkrati z volitvami v občinske sveti sta bodo 1. marca na Koroškem izvolili na neposrednih volitvah tudi župane. V Železni Kapli, kjer je bil leta 2009 prvič izvoljen kot kandidat na samostojni slovenski listi (EL), ima Franc-Jožef Smrtnik dobre možnosti za ponovno izvolitev, v Selah, po deležu prebivalcev najbolj slovenski občini na Koroškem, pa upa na uspeh Nanti Olip, hkrati tudi poslušajoči podpredsednik Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS). V Globasnici nastopa na samostojni slovenski listi kot kandidat za župana predsednik Skupnosti koroških Slovencev in Slovenk (SKS) Bernard Sadovnik, v Šmihelu pri Piberku pa nekdajni predsednik EL Vladimir Smrtnik. V drugi krog želi priti tudi Štefan Kramer, slovenski kandidat v občini Dobrava.

Kot v preteklosti pa bo tudi na letošnjih komunalnih volitvah na dvojezičnem ozemlju južne Koroške zagotovo spet izvoljenih več slovensko govorečih županov. Največje možnosti imajo mdr. Štefan Visotschnig v Piberku, Gerhard Visotschnig na Suhu, Franz Kattnig v Šentjakobu v Rožu - vsi so kandidati socialdemokratske stranke (SPÖ).

Posebej vroč boj za stolček župana oz. županje se obeta med slovenskimi kandidati v dvojezičnih občinah Bilčovs in Sele. V Bilčovsu se poleg sedanjega župana Manfreda Maierhoferja (občinska lista) kar dve ženski potegu-

V Železni Kapli, kjer je bil leta 2009 prvič izvoljen kot kandidat na samostojni slovenski listi (EL), ima Franc-Jožef Smrtnik dobre možnosti za ponovno izvolitev

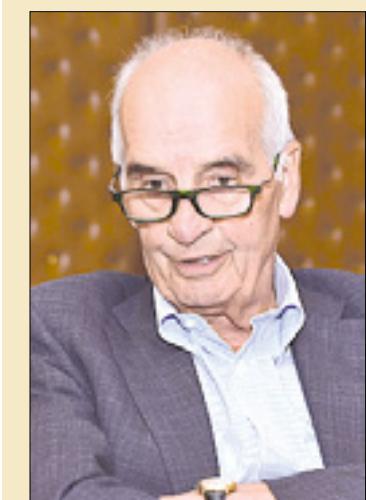
ARHIV

SLOVENIJA
Priznanji za Živo Gruden in Vanjo Lokarja

Živa Gruden ARHIV

Vanja Lokar ARHIV

Banke - Zaradi slabih rezultatov

Raiffeisen Bank se umika iz Slovenije

DUNAJ - Avstrijska bančna skupina Raiffeisen Bank International (RBI) se je odločila za odločno racionalizacijo poslovanja v srednji in vzhodni Evropi. Med drugim se umikajo iz Slovenije in Poljske, banki v teh dveh državah pa bi radi prodali še letos. RBI naj bi s temi ukrepi izboljšala svojo kapitalsko ustreznost, saj bo odpordala predvsem dejavnosti, ki ustvarjajo izgubo oz. nase vežejo veliko kapitala. Skupina je namreč lažni po prvih podatkih ustvarila 493 milijonov evrov čiste izgube, potem ko je še leto prej poročala o 557 milijonih evrov dobičku. Tudi dobiček pred davki je bil s 23 milijoni evrov le bleha senca 835-milijonskega pozitivnega izida iz 2013.

Lanska izguba je sicer predvsem posledica bistveno višje oblikovanih rezervacij. Te so bile z 1,7 milijarde evrov za skoraj 600 milijonov evrov oz. dobro polovico višje kot v 2013. Prihodki ban-

ke so se medtem rahlo povečali. Največ slabitev in rezervacij je odpadlo na vzhodno Evropo, predvsem na Ukrajinu in Rusijo, pa tudi na Madžarsko, Poljsko in Albanijo.

Da bi tudi v luči teh rezultatov izboljšala kapitalsko ustreznost, se je banka odločila za nekatere korenite reze v srednji in vzhodni Evropi. V pondeljek zvečer je tako TBI skupaj s prvimi očnimi poslovanja objavila, da se je odločila takoj za prodajo hčerinskih družb v Sloveniji in na Poljskem, torej Raiffeisen Banke in Polbank, na prodaj pa bo tudi poljska banka Zuno.

O umiku s poljskega trga se je govorilo že nekaj časa, a so analitiki menili, da bo ta le delen in ne popoln. Raiffeisen je tudi v Sloveniji že prestrukturiral in omestil svoje poslovanje, kljub temu pa je banka ne tako dolgo nazaj še dokapitaliziral.

UNIVERZA NA PRIMORSKEM - V okviru programa Erasmus

V Kopru okrog 80 tujih študentov

Zanje posebne dejavnosti pripravlja tudi na Študentski organizaciji Univerze na Primorskem

KOPER - Prihodnji teden bo študijske klopi na Univerzi na Primorskem (UP) zasedlo okrog 80 tujih študentov. Na Študentski organizaciji Univerze na Primorskem (ŠOUP) v sodelovanju s sekcijo Erasmus Student Network Primorska (ESN Primorska) tudi v tem semestru nadaljujejo s projektom Mednarodni zamet. Namen projekta je z organizacijo različnih dogodkov omogočati povezovanje tukih kot domačih študentov UP ter ostalih zainteresiranih. Mednarodne izmenjave študentov spodbujajo mobilnost za časa študija in so izjemna priložnost za pridobivanje izkušenj v tujini. Vse več študentov se odloča za raznovrstne programe izmenjave, med katerimi je najbolj pozn program Erasmus. Preko slednjega pride tudi večina študentov na izmenjavo na UP ter na splošno v Sloveniji.

S tujimi študenti so slovenski študentje že pred prihodom navezali stike preko sistema Buddy, ki je oblika tutorstva za pomoč na različnih ravneh izmenjave. V naslednjem tednu jim bodo pripravili dobrodošlico in jim podali uporabne informacije za študij in ostale obštudijske dejavnosti.

Znotraj projekta bo tudi letos potekal Social Erasmus, s katerim želijo tuge študente aktivne vključiti v lokalno okolje na področju humanitarnih aktivnosti in ostalih prostovoljnih projektih v organizaciji ŠOUP-a.

Največ tujih študentov na slovenske univerze pride v okviru programa Erasmus

ARHIV

»Tujim študentom bomo tudi tokrat postregli z zanimivimi aktivnostmi in verjamem, da bo prav vsak našel kaj zase. Preko mednarodnih večerov bomo spoznavali posebnosti tujih držav, znanje tujih jezikov bomo izmenjavalni na sproščenih učnih srečanjih, imeno-

vanih Poliglot Cafe, pripravili bomo filmski večer, študentje bodo lahko svoje pevske talente izražali na večerih karaok, organizirali bomo različne izlete ...« sporoča Tamara Lah, sekretarka resorja za mednarodno dejavnost ŠOUP.

DAN SPOMINJANJA - Gianfranco Fini in Luciano Violante 17 let po »zgodovinskem« srečanju

»Za fojbe in eksodus iz Istre bolj učinkovit Simone Cristicchi kot šolniki in zgodovinarji«

Nekdanji vodja Nacionalnega zavezništva omenil fašistični totalitarizem - Vloga Slovenije in Hrvaške

Gianfranco Fini in Luciano Violante sta se pred sedemnajstimi leti v Verdijevem gledališču soočila o zgodovini na italijanski vzhodni meji, fašizmu, fojbah in eksodusu Italijanov iz Istre. Za nekatere je bilo njuno srečanje prelomno in zgodovinsko, za druge škodljivo in v duhu zgodovinskega revisionizma, če že ne opravičevanja fašizma. Sedemnajst let potem sta bivša predsednika poslanske zbornice včeraj podala neke vrste obračun tega obdobja, čeprav le v luči dneva spominjanja na fobje in množični odhod Italijanov iz Istre. V Trstu sta prišla na povabilo Unije Istranov (srečanje je uvedel njen predsednik Massimiliano Lacota), soočenje je uvedel župan Roberto Cosolini, vodila pa sta ga novinarja Paolo Possamai in Luigi Bacialli.

Violanteju in Finiju se zdi, da je nekoč »nevedna« italijanska javnost danes hočeš nočeš precej boljše seznanjena s fobiami in z usodo Italijanov iz Istre in Repke. Več kot šolski učbeniki je na tem področju vsekakor naredil mladi igralec in režiser Simone Cristicchi s svojo odmevno predstavo Magazzino 18 (Skladišče 18), ki je bila deležna pohval obeh sogovornikov. Takšna srečanja, kot je bila včerajšnje v mali dvorani Verdijevega gledališča, bi morali prirediti v Rimu in v drugih mestih, ne pa v Trstu, kjer je problematika znana in poznana, sta ocenila Fini in Violante.

Nekdanji vodja Nacionalnega zavezništva se je večkrat navezel na »evropsko razsežnost« fobj in eksodusu Italijanov, prvič pa je v Trstu, če se ne motimo, izrecno omenil besedo »fašistični totalitarizem«. V sklopu evropskega duha in zelo dobrih odnosov z Italijo bi moral uradna Slovenija odkrito spregovoriti tudi o fobjah in o zgodovini Istre, kar velja tudi za Hrvaško, je poudaril Fini. Vstop sosednjih držav v Evropsko unijo se mu zdi epohalen dogodek in kdor danes vidi v EU le slabosti bi se moral spomniti zidu, ki je nekoč ločeval obe Gorici

Gianfranco Fini in Luciano Violante sta po sedemnajstih letih spet skupaj razpravljala o zgodovini

FOTODAMJ@N

ter na kolone vozil na državnih mejah. V tem evropskem duhu bi morala Hrvaška tudi pristati na podelitev italijanske zlate kolajne mestu Zadar, ki jo je predlagal nekdanji predsednik Carlo Azeglio Ciampi. Zaradi ostrega nasprotovanja Zagreba je Italija predlog opustila. Razen zelo bežne omembre s strani Cosolinija, so na popoldoma prezeli Mutijev tržaški Koncert miru ter srečanje predsednikov Italija, Slovenije in Hrvaške.

Na srečanju, na katerem je bila povprečna starost občinstva še kar visoka, je tekla beseda tudi o odnosu do tistih, ki zanikajo obstoj fobj. Vprašanje je postavil odgovorni urednik Telequattro Bacialli, ki je navedel

»tržaško založniško hišo«, medtem ko je najbrž imel v mislih videmsko založbo Kappa Vu. Fini je povedal, da nasprotuje kakršni koli preventivni cenzuri ali prepovedi objavljanja takšnih knjig, saj je treba na neresnice in potvarjanja odgovoriti s prikazovanjem resničnih dogajanj. Tudi Violante je tega mnenja. Po njegovem sicer v teh primerih ne gre za negacijo fobj, kot pa za poskuse zmanjševanja tega pojava. Fini je znova ponovil, da je treba razlikovati patriotizem od nacionalizma. Patriot je tisti, ki ljubi svoj narod, nationalist pa tisti, ki omašava kulturo drugega naroda,

S.T.

Za soočenje zaslужna Spadaro in Menia

»Danes lahko razkrijem, da je za soočenje z Gianfrancem Finijem pred sedemnajstimi leti najbolj zasluzen Stelio Spadaro,« je povedal Luciano Violante. Priprave za srečanje med tedanjim predsednikom poslanske zbornice in vodjo Nacionalnega zavezništva so trajale več mesecov. Spadaro, ki je takrat vodil tržaško stranko Levih demokratov, je Violanteju večkrat obiskal v poslanski zbornici, kjer mu je vsakič prinesel nove knjige, dokumente in pričevanja o zgodovini na vzhodni italijanski meji. Spadara, ki ga zaradi zdravstvenih razlogov včeraj ni bilo v malo dvorani Verdijevega gledališča, je občinstvo pozdravilo z aplavzom. Spadarov glavni sogovornik pri pripravah na srečanje 14.3.1998 je bil poslanec NZ Roberto Menia, ki je bil včeraj v prvi vrsti. On je prepričal Finija, da je sprejet vabilo za soočenje z Violantejem in on je bil glavni pobudnik proglašitve 10. februarja za dan spominjanja na fobje in eksodus. Tozadovni zakon je parlament odobril marca leta 2004.

S.T.

Levo mladi kadeti z vojaške šole Nunziatella, spodaj predstavniki oblasti pred spomenikom

FOTODAMJ@N

BAZOVICA - Na svečanosti govoril župan Cosolini **Svojcem pokojnih žrtev nasilja izročili medalje**

Osrednja slovesnost ob 10. februarju je bila pred 70-letnico konca druge svetovne vojne še posebno občutena. Na bazovskem šotu so bile v ospredju žrteve partizanskega nasilja, svojcem sedmih pokojnikov so izročili zlate medalje, ki jih je posthumno podelil predsednik republike. Politike in njenih ostrih ni bilo v ospredju, govor tržaškega župana Roberta Cosolinija in homilia nadškofa Giampaola Crepalija sta bili usmerjeni v prihodnost.

»Zgodovinski spomini se razlikujejo, med njimi morata biti dialog in spoštovanje. Zgodovina pa je ena sama,« dejal Cosolini. Uvedba dneva spominjanja na fobje in eksodus je po njegovem mnenju pripomogla k obujanju izgubljenega zgodovinskega spomina in »krepitvi naše skupnosti okrog vrednot demokratičnosti in evropskega bratstva«. Župan je poudaril, da so te tragedije neposredno povezane z dejstvom, da je bila Italija v vojni na napaci strani ter z jugoslovanskimi aneksionističnimi težnjami. Predolgo so bile potlačene zaradi jalovih političnih računov, dejal Cosolini. Omenil je nasilje, ki se je ponavljalo in kopirilo v imenu totalitarizmov ter dolgo zaznamovalo Trst in njegove prebivalce. »Spomin je močnejši in pristnejši, ko ga spremljajo občutki svobode, spoštovanja in strpnosti,« je zaključil (*govor v celoti na www.primorski.eu*).

Nadškof Crepaldi je med mašo oponzoril na nasilje nad kristjani in drugimi skupnostmi po svetu ter na terorizem, ki zlorablja vero v druge namene: »Molimo za razumevanje in bratstvo med narodi.«

Na območje šohta je prispolo veliko

obiskovalcev, med njimi so bili dijaki iz Trsta in Latine, dvesto alpincev in zelo mladi kadeti neapeljske vojaške šole Nunziatella. Žrteve so počastili predstavniki civilnih, vojaških in verskih oblasti ter euzulskih in veteranskih združenj. Prvi venec so položili predsednika Dežele FJK Debora Serracchiani, prefektinja Francesca Adelaida Garufi, tržaški župan Roberto Cosolini, predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat in deželnji poveljnik italijanske vojske brigadni general Alessandro Guarisco. Ostala dva so položili Paolo Sardos Albertini (odbor za počastitev žrtev fobj in Lega Nazionale) ter skupaj Renzo Codarin (ANVGD), Massimiliano Lacota (Unija Istranov) in Manuele Bracco (Združenje istrških skupnosti). Navzoči so bili župani in odborniki okoliških občin.

Pokojni prejemniki medalj so: Giovanni Battista Acanfora (finančnega stražnika, ki je bil po rodu iz Kampanije, so aretirali 2. maja 1945 in za njim se je izgubila vsakršna sled), Pietro Basilisco (inženirja iz Vodnjana so odpeljani v neznan 5. oktobra 1943), kapetan Mario Carlini (vojaka iz Emilije so aretirali maja 1945), Lidia Ravasini (20-letno dekle, zaročenca Giusta Trevisana in natakarico Pio Odoncini so septembra 1946 ubili pri Lazaretu), Giuseppe Crosilla (obrtnika iz Svetvinčenata so ubili marca 1944), Giacomo Paoli (kovač iz Poreča, ki je oktobra 1943 skupaj z bratom končal v istrski fobji) in Giusto Matani (vojak iz Pistoie, aretirali so ga 4. maja 1945).

Med veteranskimi združenji je bilo opaziti tudi (običajna) prapora nekdajšnjih fašističnih vojaških in paravojaških enot X. Mas in Arma Milizia. (af)

MILJE - Občinski svet preložil odločitve o tem vprašanju

Nesladka ni strah ene same medobčinske zveze

Šavron (SSk) podpira stališča županov Devina-Nabrežine, Zgonika, Repentabra in Doline

»Kaj če se ne bi zapirali in bi sami predlagali to, kar si želimo.« Tako je na Twitterju »čivknik« miljski župan Nerio Nesladek nekaj ur potem, ko so njegovi kolegi iz Devin-Nabrežine, Zgonika, Repentabra in Doline obelodanili predlog o medobčinski zvezi brez Trsta in Milj. Nesladek je torej kar na spletu na eleganten način izrazil svoje nestrinjanje s štirimi župani, svoje kolikor toliko pozitivno oceno o reformi lokalnih uprav pa je svoj čas že izrazil na srečanju, ki ga je o zakonu priredil deželni svetnik Stefano Ukmar.

Miljski občinski svet bi moral to kočljivo problematiko obravnavati na predstičnji seji, zadevo pa so preložili na poznejši datum. »Stvar je delikatna in zapletena, zato smo si zadalih še nekaj dni za poglobljeno analizo,« nam je povedal Nesladek. Deželna reforma lokalnih uprav predstavlja po njegovem lepo priložnost za okrepitev odnosov med t.i. okoliškim občinami in Občino Trst, ki bo-

Župan Nerio Nesladek

do lahko boljše sodelovale. V korist občanov ter boljših servisov in uslug, je prepričan Nesladek, ki pripada Demokratski stranki. Po njegovem bistvenega pomena statut nove medobčinske zveze, ki bo moral upoštевati značilnosti vseh občin ter tudi

Danilo Šavron (SSk)

potreb slovenske narodnostne skupnosti.

Župan Milj verjame v dialog in v soočenje med šestimi župani (odnosno so odlični, poudarja), v deželni reformi pa pogreša podrobnejšo omembo čezmejne razsežnosti novih

upravnih enot. Nesladek se je v preteklosti večkrat zavzel npr. za tesnejše sodelovanje s sosednjima občinama Koper in Ankaran, s katerima imajo Milje marsikaj skupnega.

Nekoliko drugače razmišlja občinski svetnik Slovenske skupnosti Danilo Šavron, ki je sicer član svetniške skupine Demokratske stranke. Šavron pravi, da bi morali v Miljah pazljivo prisluhniti stališčem štirih županov, »ki imajo še kako prav, ko opozarjajo na nevarnost nadvlade Trsta nad preostalom ozemljem.«

Tudi Milje se po mnenju slovenskega predstavnika ne smejo preveč navezati na mestno upravo, ter morajo poiskati možnost novih skupnih poti z Devinom-Nabrežino, Zgonikom, Repentabrom in Dolino. Šavron, kot sicer Slovenska skupnost, je na splošno zelo kritičen do preustroja lokalnih uprav in FJK, ki ga zavračajo tudi občinski svetniki opozicijske desne sredine.

S.T.

PROMETNI NAČRT - Očitki Gibanja 5 zvezd

Do prenove počasnejše, kot je bilo načrtovano

Uresničevanje novega prometnega načrta, ki ga je tržaška občinska uprava z večino glasov sprejela julija 2013, ne zadovoljuje več Gibanja 5 zvezd. Občinska svetnika Paolo Menis in Stefano Patuanelli sta na včerajšnji novinarski konferenci na sedežu Občine Trst izrazili svoje pomislike glede učinkovitosti izvajanja tega načrta. Po njunem mnenju župan Roberto Cosolini in pristojno občinsko odborništvo, ki ga vodi Elena Marchigiani, po njuni oceni čisto brez potrebe zavlačujeta.

Kot sta spomnila, nov prometni načrt predvideva nove peš cone, razširjene pločnike, nov prometni režim itd. Naštela sta tudi vse ulice, v katerih je že in bo še prišlo do sprememb. Prometni načrt naj bi uresničili v šestih fazah, ki pa ne bodo prinesle spremene celostne podobe omenjenih odsekov, saj zaradi pomanjkanja javnih sredstev v prometnem načrtu niso predvideni novi tlaki, urbana oprema, saditev dreves ali nova cestno prometna signalizacija. In ker zaprtje nekatereh ulic za javni in zasebni promet in nove peš cone Občino ne bodo stale veliko denarja, predstavnika dotične stranke pa še toliko teže sprejemata počasnost pri uresničevanju prometnega načrta. Strinjata se, da je za uspešno izvedbo prometnega načrta potreben sodelovanje z drugimi ustanovami in da je treba Tržačane postopno navaditi na spremembe, a to vseeno ni zadosten razlog, da je prometni projekt zastal. Kot sta ocenila, je lokalna uprava do zdaj udejstvila le slabo tretjino novega prometnega načrta.

Ob tem sta tudi opozorila, da je občinski upravi začela teći voda v grlo. Prometni načrt namreč ureja cestni zakonik, ki in točkah 0.4 in 0.5 ministrske okrožnice določa, da ga je treba uresničiti v roku dveh let od njegovega sprejetja. Menis in Patuanelli sta torej zaskrbljena zlasti zaradi časovne omejitve in ne zaradi vsebine prometnega načrta. Zaradi neuvoščevanja zakonskih rokov po njunem mnenju občinska uprava tvega, da se vsa prizadevanja zadnjih dveh let izničijo. Županu Co-

soliniju in občinski odbornici Marchigiani so očitata tudi, da si ne upata sprejeti drznih odločitev eno leto pred volitvami. Spremembe v prometu so namreč lahko drzne in dvorezne, saj pri občanh na začetku vzbujajo nezadoljivošč. »Pristojni nimajo več časa za testiranje prometnega načrta, po najnižem prepričanju pa ga v šestih mesecih skoraj ni mogoče uresničiti«, sta pesimistično ugibala politika. Na vprašanje, zakaj želita javnost šele sedaj seznaniti z zamudami, sta odgovorila, da sta na ta problem opozorila šesto komisijo že pred osmimi in nato še pred štirimi meseci, a ker nista dobila nobenega oprijemljivega odgovora, sta se odločila, da občinsko upravo preko medijev spodbudita k odločnejšim dejanjem ... (sč)

PREISKAVA - Karabinjerji ROS iz Vidma

V središču Torri d'Europa prijeli trgovca z drogo

Karabinjerji posebnega oddelka ROS iz Vidma so 30. januarja v tržaškem nakupovalnem središču Le Torri d'Europa prijeli srbskega trgovca z drogo, ki je bil od leta 2012 na mednarodnem seznamu iskanih oseb. 47-letni Luka Dačića, ki je doma iz Prijeopolja v Srbiji in ima stalno bivališče v Črni gori, se je menda mirno sprejal in si ogledoval tamkajšnje trgovine. Kot navaja dnevnik Il Piccolo, je bil Dačić elegantly običen, pri sebi pa je imel ponarenj osebni dokument.

Po ocenah karabinjerjev naj bi bil Dačić (na sliki Gazzettino.it) pomemben član mednarodne združbe, ki trguje z velikimi količinami kokaina, tudi po več deset kilogramov naenkrat. Srba so v Milanu v odnosnosti obsodili na sedemletno zaporno kazen, v okviru iste preiskave pa so karabinjerji od leta 2009 aretirali skoraj 50 ljudi in zasegli 65 kilogramov kokaina ter 6 kilogramov heroina (slednje v Zagrebu). Droga je iz balkanskih držav potovala sko-

zi Slovenijo in Furlanijo-Juljsko krajino v Lombardijo, predvsem v Milan in Brescia. Dačić naj bi bil po mnenju preiskovalcev tesen sodelavec slovenskega trgovca z drogo Aleksandra Ferka. Med načrti kriminalne združbe, ki so pred leti spodeleli zradi preiskave, naj bi bil tudi prihod 200 kilogramov heroina (slednje v Zagrebu).

Droga je iz balkanskih držav potovala sko-

Prvi občni zbor KD Bubnič-Magajna

Novonastalo Kulturno društvo Bubnič-Magajna sklicuje prvi redni občni zbor. Vsi, ki bi radi podprtli delovanje v spomin na legendarna novinarja in fotoreporterja, so danes vabičeni v Ulico Montecchi 6 (4. nadstropje); občni zbor je predviden ob 19. uri v prvem in 19.30 v drugem sklicanju.

Zakaj potrebujemo laično šolstvo?

Danes bo med 9.00 in 13.30 v stavbi H3 na glavnem sedežu Univerze v Trstu potekala konferenca na temo laičnosti in javnega šolstva. Srečanje organizira Študijski center za javno šolstvo (CESP), ki zagovarja potrebo po varovanju načela laičnosti v javnem šolstvu.

Koncert v Tartiniju

V veliki dvorani konservatorija Tartini bo drevi ob 20.30 na sporednu koncert tržaškega pianista Massima Gona, ki bo zaigral skladbe Čajkovskega Skrjabina in Rachmaninova. Koncert je vstopnine prost, informacije pa je mogoče dobiti na spletni strani www.conservatorio.trieste.it

Vse o darovanju krvi

Združenje darovalcev krvi bo danes ob 17. uri v veliki dvorani Univerze v Trstu na Trgu Europa št. 1 ozaveščalo javnost o pomenu darovanja krvi. Na srečanju bodo še posebej izpostavili, kako pomembno je, da bi tudi mladi ljudje darovali krvi, ki je najdragocenejše zdravilo in darilo življenju.

Kreativno pisanje

V kavarni San Marco bo drevi ob 19.30 na sporednu tretje in obenem predzadnje literarno srečanje, na katerem se udeleženci učijo kreativnega pisanja. Na drevišnjem srečanju, ki ga bo tudi tokrat vodil Marco Galati Garritto, bo beseda tekla o novinarskih člankih.

Danes Darwin day

Ob 206. obletnici rojstva angleškega naravoslovca Charlesa Darwina, ki se je rodil 12. februarja 1809, bo Mestni naravoslovni muzej pripravil serijo dogodkov. Danes ob 18. uri bodo v muzeju v Ul. Tominc pripravili srečanje »Darwin v Trstu: Evolucija dva koraka od doma«, na katerem bodo dokazali, da raznolikost življenja lahko spoznamo tudi pri nas. Jutri od 10. ure naprej bodo v tem muzeju odprli novo didaktično znanstveno igralnico.

Dokumentarni film v kinu Ariston

V kinodvorani Ariston bo danes na sporednu novo srečanje iz prireditve »Ariston Cineclub«. Ob 16.30, 18.45 in 21. uri bodo vrteli dokumentarec Wima Wendersa in Julianega Ribera Salgada »The Salt of the Earth«, ki je letos nominiran za oskarja v kategoriji dokumentarnih filmov. Film bo v izvirnem jeziku z italijanskimi podnapisi.

Srečanje v 6. okrožju

Lokalna policija se bo danes ponovno srečala s prebivalci 6. okrožja. Na sedežu rajonskega sveta pri krožišču pri Bošketu št. 6 bodo drevi ob 19. uri govorili o varnosti in prometu na tamkajšnjem območju. Mestni redarji bodo odgovarjali na vprašanja lokalnega prebivalstva.

PRIČEVANJE - Na srečanju na pobudo združenja Salaam otroci oljke

O življenju v Sveti deželi, ki pa je vse prej kot sveta

Govorila sta predstavnika italijanske judovske mreže proti izraelski okupaciji

Italijanska mreža ECO (Ebrei contro l'occupazione) združuje italijanske Jude, ki aktivno nastopajo proti izraelski politiki na račun Palestincev. Vse od masovnega izgona Palestincev v letih 1947-48, ob razglasitvi izraelske države (Palestinci se tega dogajanja spominjajo z izrazom nakba - katastrofa), pa do današnjih dni Izrael s pretresljivo odločnostjo načelno izpeljuje kruto politiko kolonizacije, segregacije in nasilja in s tem spreminja življenje palestinskega naroda v pekel na ozemlju lastne domovine, menijo Judje, ki odklanjajo tako politiko. Delovanje italijanske mreže ECO sloni na protirasističnih stališčih, nenasilnih oblikah boja in pozivanja k spoštovanju človekovih pravic. Tržaški odbor združenja Salaam otroci oljke je želel v soboto v prostorih kavarne San Marco širšemu občinstvu predstaviti omenjeno realnost.

Veliko Judov namreč ne podpira izraelske nacionalistične sionistične politike. »Izrael se uradno proglaša za judovsko državo, kar je prvi izmed številnih dokazov uveljavljanja etnokracije. Z vrsto političnih in družbeno kulturnih potez širijo misel, da ta zemlja pripada peganjanemu in v zgodovini vedno teptanemu judovskemu narodu. Namerno pa se pozablja, da pred letom 1948, to območje ni bilo neobljedeno območje brez prebivalcev,« tako sta povedala člana mreže Eco Shmuel Gertel in Simona Sermoneta, ki sta odraščala v Izraelu in sta se nato iz nasprotovanja do raznarodovalne politike odločila, da bosta zapustila državo. Že nekaj let tako živita v Rimu.

Njuna pripoved je bila dodatno ganljiva, ker sta v ospredje postavila svoji osebni življenjski zgodbji. Shmuel Gertel se je rodil v Kanadi potomcem poljskih Židov, ki so se pred nacističnim pregonom zatekli čez ocean. Zaradi sionističnih, religiozno obarvanih stališč staršev se je z družino pri štirinajstih letih (leta 1981), preselil v Izrael.

Simona Sermoneta je po strani očeta potomka rimskega Judov, po strani matere pa je libijskega porekla. V Izrael so prišli kmalu po Šestdnevni vojni (1967), ko je ona bila stara 7 let. Čeprav se je Shmuel izobraževal v verskih zavodih, Simona pa v laičnih šolah, obe pričevanji obelodanjata, kako skušajo že v šolah vplivati na mišljenje še razvijajočih se mladih življenj. Med poukom poudarjajo, kako je judovski narod v teku zgodovine bil deležen nehnih krivic, ki so vrhunc doživele s tragedijo genocida. Na tak način prihaja do izrabljanja zgodovinskega poglavja holokavsta (Shoah). Vsestranskemu poročanju o holokavstu sledi proslavljanje Izraela kot države Judov, ki jim je končno le bilo dano, da so se po tisočletnem trpljenju spet lahko vrnili na svoje ozemlje. Sklicevanje na davno preteklost bi po v Izraelu prevladujoči miselnosti opravičevalo katerokoli dejanje: od spremnjanja topnomastike do uporabe vseh oblik nasilja proti palestinskemu prebivalstvu.

V državi, kjer je služenje v vojski tako za dekleta kot za fante neizbežna točka prehoda iz najstništva v odrašlost, kjer se na vseh področjih spodbuja občutek strahu v prebivalcih, kjer si Palestinci ne morejo predstavljati, kaj bo iz njih naslednjo uro, kaj šele naslednje leto - v taki državi je življenje vse prej podobno domnevnu raju na zemlji. Ozemlje, ki ga mnogi imenujejo Sveti država, pa je vse prej kot sveto. (vpa)

Predstavnika mreže Eco Shmuel Gertel in Simona Sermoneta na srečanju v kavarni San Marco, ki so se ga udeležili številni Tržačani

FOTODAMJ@N

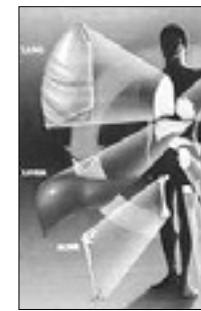
ZDRAVJE - Strokovna konferenca

V Furlaniji Julijski krajini je lani organe darovalo 44 darovalcev

Po podatkih bolnišnično-univerzitetnega podjetja so lani v Trstu organe odvezeli desetim darovalcem, njihove organe pa je prejelo 27 oseb iz različnih regij severne Italije. V celotni FJK so zabeležili 132 primerov možganske smrti, od teh je bilo 44 darovalcev, kar je enajst več kot leto prej. Opravili so 86 presaditev, uporabili pa so nekaj več kot 30 ledvic, 20 src in 29 jeter. Povprečna starost darovalcev se giblje okoli 66,5 let, več kot polovica darovalcev pa je umrla zaradi možganskih krvavitev in možganske kapi (61% vseh primerov).

To je le nekaj številk, ki jih je na včerajnjem strokovnem posvetu z naslovom *Procurement e donazioni di organi e tessuti (Naročila in darovanje organov in tkiv)* predstavila medicinska

Logotip, s katerim promovirajo donacijo organov

stroka. Seminar je uvedel direktor oddelka za anestesiologijo in reanimacijo na katinarski bolnišnici prof. G. Berlot, ki je ponosno poudaril, da naša dežela po številu darovanih organov in presaditvah zaostaja le za Toskano. Komisar Zdravstvenega podjetja Nicola Delli

Quadri je opozoril, da število darovalcev iz leta v leto narašča. Tržaški center za darovanje in presaditev organov je predstavil dr. F. Iscra, ki je podal etični in filozofski vidik te medicinske dejavnosti.

Dr. R. Peressutti in dr. A. Peratoner sta spregovorila o pomenu nacionalne transplantacijske mreže, postregla pa sta tudi s podatkom, ki pravi, da imamo v Italiji 21,7 darovalcev na milijon prebivalcev. V Španiji imajo - za primerjavo - v povprečju 35,3 darovalcev na milijon prebivalcev.

Poleg organov lahko posameznik daruje tudi tkiva in celice, na konferenci pa so povedali tudi, da je bil storjen velik tehnološki napredek pri varnem in hitrem prevozu organov, ki lahko živijo veliko dlje kot nekoč. (sc)

SINDIKATI - Zaskrbljenost v deželni družbi

Industrijski načrti družbe Insiel vzbujajo dvome

Sindikalni predstavniki uslužbencev deželne družbe Insiel so na včerajšnji novinarski konferenci (*fotoDanj@n*) ponovno izrazili zaskrbljenost nad položajem v podjetju, ki šteje v vsej deželi skoraj 700 uslužbencev. Ob problemu 26 zaposlenih, katerim grozi odpust (deželna uprava je na ponedeljkovem srečanju obljubila, da bo poiskala rešitev), so po besedah predstavnika sindikata Uilm Antonia Rodàja pod vprašajem sami industrijski cilji te družbe. »Ni jasno, kam pluje Insiel, njeni načrti izgubljajo vsebinu. V zadnjem obdobju je več dejavnikov, vključno s smrtno predsednika Lorenza Pozze, pripomoglo k temu, da družba trenutno nima pravega vodenja,« je dejal Rodà.

Loterija 10. februarja 2015

Bari	6	88	7	56	49
Cagliari	75	39	64	47	31
Firence	20	82	32	61	19
Genova	74	73	21	85	83
Milan	66	53	7	76	59
Neapelj	55	5	81	31	58
Palermo	10	65	39	35	37
Rim	74	46	41	84	5
Turin	48	3	13	26	51
Benetke	21	79	12	89	45
Nazionale	36	15	43	2	1

Super Enalotto Št. 18

30	59	72	74	77	78	jolly 9
Nagradsni sklad						3.649.054,32 €
Brez dobitnika s 6 točkami						- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
3 dobitnika s 5 točkami						65.939,00 €
502 dobitnikov s 4 točkami						407,35 €
18.722 dobitnikov s 3 točkami						21,48 €

Superstar

27				
Brez dobitnika s 5 točkami				
2 dobitnika s 4 točkami				
111 dobitnikov s 3 točkami				
1.561 dobitnikov s 2 točkama				
11.947 dobitnikov z 1 točko				
28.518 dobitnikov z 0 točkami				
- €				
40.735,00 €				
2.148,00 €				
100,00 €				
10,00 €				
5,00 €				

Včeraj danes

Danes, SREDA, 11. februarja 2015

MARIJA

Sonce vzide ob 7.13 in zatone ob 17.25
- Dolžina dneva 10.12 - Luna vzide ob 0.00 in zatone ob 10.32.

Jutri, ČETRTEK, 12. februarja 2015

DAMJAN

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11 stopinj C, zračni tlak 1028 mb ustaljen, vlagi 50-oddstotna, veter 5 km na uro severozahodnik, nebo jasno, morje rahlo razgiban, temperatura morja 9 stopinj C.

Lekarne

Od ponedeljka, 9.
do sobote, 14. februarja 2015:
Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Roma 16 - 040 364330, Ul. Stock 9
- 040 414304, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Roma 16, Ul. Stock 9, Trg Garibaldi 6, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Garibaldi 6 - 040 368647.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicih Burlo Garofolo.

Mali oglasi

İŞČEM DELO - z lastno kosilnico in motorno žago kosim travo ter obrežjujem tako drevesa kot živo mejo. Tel. 333-2892869.

PRODAJAM ženske čevlje in škornje od št. 43 do 46. Tel. št.: 335-5283387.

PRODAJAM sode za vino ali olje iz inoxa. Tel. št.: 331-7114399.

PRODAM stanovanje pri Magdaleni, prenovljeno in opremljeno, 60 kv.m., dvorišče 80 kv.m., parkirni prostor. Tel.: 338-1586832.

SKRBNA IN ZANESLJIVA gospa išče delo kot čistilka ali negovalka starejših oseb. Tel. št.: 329-3227075.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM DEBELIS je na Kolonkovcu odprt do 17.02.
Tel. 040-391790 - zaprto ob

Moj pust!

Spet je pred nami najbolj nori teden v letu. S seboj vzemite fotoaparat in poslikajte »svoj« pust ...
Fotografije nam pošljite na rubriko Fotogalerija bralcev na spletni strani www.primorski.eu ali na elektronski naslov tiskarna@primorski.eu.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Rembrandt«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Il sale della terra«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.00, 20.00 »L'uomo per bened»; 18.00, 21.30 »Il centenario che saltò dalla finestra e scomparve«.

FELLINI - 16.30, 18.45, 21.00 »La teoria del tutto«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.20, 18.50, 21.20 »Unbroken«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.40, 21.00 »Birdman«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.20, 18.10, 20.00, 22.00 »Gemma Bovery«.

KOPER - PLANET TUŠ - 15.00, 16.45, 18.10 »Asterix: Domovanje bogov«; 15.40 »Birdman ali neprisakovana odlika nevednosti«; 20.45 »Foxcatcher: Boj z norostjo«; 18.30 »Igra imitacije«; 16.15, 18.45, 20.00 »Jupiter v vzponu«; 00:01 »Petdeset odtenkov sive«; 19.10, 21.10 »Poročna priča d.o.o.«; 15.30, 17.20 »Sedmi palček«; 20.20 »Sodnik«; 21.15 »Teorija vsega«; 18.00, 20.10 »Ugrabljena 3«; 16.00 »Veličastnih 6 3D«; 16.30, 18.20 »Sedmi palček 3D«.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - 20.00 »Jupiter v vzponu«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Taken 3 - L'ora della verità«; 18.10, 22.00 »Jupiter - Il destino dell'universo«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Non sposate le mie figlie«; 16.30, 18.45, 21.15 »The Imitation Game«; Dvorana 3: 18.15, 22.20 »Italiano medio«; 16.30, 20.20 »Notte al museo 3 - Il segreto del Farone«; Dvorana 4: 20.00 »American Sniper«; 16.40 »Mune - Il guardiano della Luna«;

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.30, 19.00, 21.30 »Taken 3 - L'ora della verità«; 16.20, 19.00, 21.40 »Jupiter - Il destino dell'universo«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Non sposate le mie figlie«; 16.30 »Mune - Il guardiano della Luna«; 16.00, 18.05, 20.10 »Notte al museo 3 - Il segreto del Farone«; 18.55, 21.40 »Unbroken«; 20.10, 22.15 »Non c'è 2 senza te«; 16.00, 18.05, 22.15 »Italiano medio«; 16.40, 18.50, 21.00 »Lupin III vs Detective Conan«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.30 »Non sposate le mie figlie«; 18.10, 21.00 »Turner«; Dvorana 2: 17.45 »Notte al museo 3 - Il segreto del Farone«; 19.50 »Non sposate le mie figlie«; 21.45 »Italiano medio«; Dvorana 3: 16.30 »Mune - Il guardiano della Luna«; 18.00, 20.40 »Unbroken«; Dvorana 4: 17.30, 19.50, 22.10 »Jupiter - Il destino dell'universo«; Dvorana 5: 17.00, 20.00, 22.10 »Birdman«.

prej do novice

www.primorski.eu

Nono Zmago,

ulovi 70 poljubčkov od tvojih vnučkov!

Evelyn, Christian, Ruben, Aron

Čestitke

V Zgoniku jih naš ZMAGO danes 70 slavi. Zdravja in korajže mu voščimo mi vsi. Sonja, Aljoša in Marjan z družinama.

ZMAGO! Vse najlepše za okrogla leta. Veliko zdravih in srečnih dni, to ti želijo družine tri: Maar, Antonini in Stocca.

Šolske vesti

DTZ ŽIGE ZOISA sporoča staršem otrok, ki imajo ob zaključku prvega polletja šolskega leta 2014/15 v spričevalu dve ali več negativnih ocen, da bo izredni roditeljski sestanek na sedežu zavoda, Ul. Weiss 15, danes, 11. februarja, ob 18. ure dalje.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA NABREŽINA sporoča, da bo urad tajništva za sprejem vpisnini odpri po sledičem urniku: od ponedeljka do petka 7.30 - 14.30. Danes, 11. februarja, 7.30 - 18.00. Za ostale informacije na tel. 040-200136.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA PRI SV. JAKOBU sporoča, da bo vpisovanje za š.l. 2015/16 vse šole in vrtce (OV Piški Jakob, OV Jakoba Ukmarja, OV v Škednju, OŠ Ribičič-Sirok, OŠ Grbec-Stepančič, NSŠ Ivana Cankarja) potekalo do 15. februarja.

JASLI V SLOVENSKEM DIJAŠKEM DOMU S. KOSOVEL: sporočamo, da smo pričeli z vpisi otrok od 1. leta dalje za š.l. 2015/16. Info in vpisi v pisarni Dijaškega doma, Ul. Ginnastica 72, od ponedeljka do petka, od 8. do 16. ure; tel. 040-573141, urad@dijski.it.

Obvestila

BABY BAZEN - ŠC Melanie Klein prireja tečaj namenjen dojenčkom in otrokom do 4. leta starosti in staršem. Izkušnja vodi priporomek k temu, da se med novorojenčkom in starši ustvari posebna vez. Dojenčki bodo med tečajem zaplavali, starše pa bomo učili pravilne drže dojenčka v vodi. Prvo srečanje bo v soboto, 21. februarja. Info in prijave do danes, 11. februarja, na: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org ali tel. št. 345-773369.

CENTER OTROK IN ODRASLICH HARMONIJA organizira danes, 11. februarja, ob 12. uri v Ul. Canova 15 brezplačno srečanje s psihologinjo in psihoterapeutko Ingrid Bersenda

TRST

SKD TABOR - HATHA YOGA: v Prosvetnem domu na Opčinah. Tečaja se bosta odvijala ob ponedeljkih ob 20.00 in sredah ob 20.30 ob torkih in petkih ob 9.00. Vabljeni na spoznavanje starodavne indijske modrosti, ki omogoča razvoj vašega telesnega in umskega potenciala. Info na tel. 340-6887720 (Jan) ali yogajanbuдин@gmail.com.

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE bo v ponedeljek, 16. februarja, od 16. ure dalje v dvorani Ljudskega doma Canciani v Podlonjerju, Ul. Masaccio 24.

SKD VIGRED vabi otroke, ki obiskujejo vrtec in osnovno šolo na pustno rajanje, ki bo v ponedeljek, 16. februarja, od 16. do 18. ure v spodnjih prostorih stavbe Albina Skerka v Šempolaju.

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE z bogato loterijo in animacijo v organizaciji SKD Primorec bo v torek, 17. februarja, od 15. do 18. ure v Ljudskem domu v Trebčah.

SKD TABOR, Prosvetni dom - Opčine, prireja otroško pustno rajanje v torek, 17. februarja, od 16. do 19. ure. Zavval nas bo Mladi Maj!

V MARIJANIŠČU na Opčinah bodo v februarju in marcu ob sredah poteka srečanja priprave na poroko. To je edini slovenski tečaj v zamejstvu za vse, ki se želijo poročiti v cerkvi. Prvo srečanje bo v sredo, 18. februarja, ob 20.30. Skupno 7 srečanj. Nadaljnji razpored bo vsakdo dobil na prvem srečanju. Prijave na tel. št. 335-817404.

ONAV (Vsedržavno združenje pokuševalcev vina) vabi na večer posvečen Modremu pinoju. Pokušno bomo izpeljali v petek, 20. februarja, ob 20.30 v restavraciji v Miljah. Info in vpisnina po tel. 333-9857776 ali trieste@onav.it.

OBČINA DOLINA sporoča, da bo do petka, 27. februarja, možno predložiti prošnje za dodelitev denarnega prispevka za povračilo stroškov za nakup v šolskem letu 2014/15 učbenikov, individualnih učnih pripomočkov, vozovnic za lokalni javni prevoz v tržaški pokrajini, v korist učencev nižjih srednjih šol in prvih dveh razredov višjih srednjih šol, s stalnim bivališčem v občini Dolina. Obrazec je na razpolago na www.sandorligo-dolina.it.

OBČINA DOLINA sporoča, da bodo potekala, za šolsko leto 2015-2016, vpisovanja v otroške občinske jasli v Dolini - slovenska in italijanska sekacija - (Dolina št. 200) in v otroške jasli Colibrí (Trst, Ul. Curiel 2 - samo za mesta v konvenciji z Občino Trst, ki so na razpolago za otroke s stalnim bivališčem v Občini Dolina) do petka, 27. februarja. Dodatne informacije in vpisni obrazci so na razpolago na občinski spletni strani www.sandorligo-dolina.it.

GLASBENA MATICA - šola »Marij Kogoj« vabi na koncert »Glasbeniki ob Dnevu slovenske kulture« nastop učencev z skladbami slovenskih avtorjev danes, 11. februarja, ob 17.30 na sedežu Glasbene matice, Ul. Montorsino 2.

SKD RDEČA ZVEZDA ob prilikl dneva slovenske kulture vabi danes, 11. februarja, ob 20. uri v društvene prostore na ogled predstave (u)TRI(n)KI v realizaciji KUDa Grešni kožli. Glasbeni uvod MePZ Rdeča zvezda.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA vabi do 20. februarja v Gregorčeve dvorane, Ul. sv. Frančiška 20, (2. nadstropje) na ogled razstave 1914 - Položaj žensk na predvečer vojne: zjutraj od ponedeljka do petka (9.00-13.00), popoldne 12., 13., 16., 17., 18., 19. februarja (14.00-17.00).

KD IVAN GRBEC, PD Kolonkovec in Dom Jakoba Ukmarja, vabi na Dan Slovenske kulture v petek, 13. februarja, ob 18.30 v dvorano Doma Jakoba Ukmarja, Ul. Soncini 112. Nastopali bodo: otroci OŠ Ivan

Grbec - Marica Gregorčič - Stepančič, citrarka Maruša Pišljar, harfistka Tatjana Donis, ŽePZ Ivan Grbec. Slavnostni govornik bo Ksenija Dobril.

SDD JAKA ŠTOKA vabi na predstavitev dnevnika »Od Galicije do Južne Tirolske« Alojza Goriupa, Prosečana v prvi svetovni vojni. Ob prisotnosti avtorjevega sina Sergija ga bo predstavil Vinko Avsenak, vojaške pesmi iz tistega obdobja pa bo zapel MePZ Kraški dom z Repentabro. Prireditev bo v Kulturnem domu Prosek - Kontovel v petek, 13. februarja, ob 20.30.

KLUB PRIJATELJSTVA in Vincencija Konferanca vabita na popoldansko Prešernovo proslavo »Naj pesem sega do srca« v četrtek, 19. februarja, ob 16. uri v Peterlinovi dvorani (Ul. Donizetti 3, 1. nadst.). Prof. Majda Čibic bo predstavila zbirko poezij Odselitev pesnika Ivana Tavčarja, s so-delovanjem gledališkega umetnika Adrijana Rustje in pianistke ALENKE Cergol.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM in CPZ Sv. Jernej vabita na Večer slovenske pesmi in besede (Prešernovo proslavo) z naslovom »Al ljubiš me al me sovražiš?« v Finžgarjevem domu v soboto, 28. februarja, ob 20. uri. Obliskovali ga bodo Ml DPS Vesela po-mlad, MKS Stane Malič, MCPZ Sv. Jernej, solisti in igralska skupina T. Petaros. Govor: Alenka Štoka.

POGLED V KRALJESTVO TEME je naslov razstave fotografij, ki sta jih v globinah jam posnela Claudio Bratos in Peter Gedej. Razstava je priredila Skupina 35-55 SKD France Prešeren in je na ogled v društvenem baru n' Grici v Boljuncu.

Prispevki

V spomin na dragega prijatelja Primozja Možino darujeta Olga in Živko 50,00 evrov za ŠD Sloga.

V spomin na Karla Guština in na Darja Škarbarja daruje družina Milič (Rep. 225) 50,00 evrov za VZPI-ANPI Repentabor.

V isti namen daruje Pokrajinska Predsednica Stanka Hrovatin 50,00 evrov. V spomin na Karla Guština in na Darja Škarbarja darujeta Olga in Vinko 30,00 evrov za VZPI-ANPI Repentabor in za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Repnu.

V spomin na Darja Škarbarja darujeta Olga in Vinko 20,00 evrov za balinarsko sekcijsko Kraški dom.

V spomin na prijatelja Dariota Škarbarja darujeta Barbara in Berto 50,00 evrov za KD Kraški dom.

V spomin na Marijo Skrjanec vd. Kalc daruje Emil Gregori z držino 20,00 evrov za SKD Primorec.

V spomin na Darkota Škarbarja darujeta Bruno in Licia Plisco 50,00 evrov za AIRC - Italijansko združenje za raziskavo rakastih obolenj.

V spomin na Darja Škarbarja darujeta Marija in Danilo Marc 20,00 evrov za OŠ A. Gradnika na Repentabru.

11.2.2014

11.2.2015

Karla Jerič vd. Purič

Vsi tvoji dragi

se te spominjajo z ljubeznijo.

Briščiki, Repen, 11. februarja 2015

SLOVENSKA PROSVETA IN DSI - Nagrade 43. natečaja Mladike in priznanja Mladi oder

Kulturni praznik počastili s podelitvijo kopice priznanj

Erika Jazbar v govoru: *Najprej razumeti, kdo smo, potem odločiti, kako in kam naprej*

Dobitnici prve nagrade na 43. literarnem natečaju revije Mladika za prozo Marija Mercina (levo) in za poezijo Veronika Kranjc (desno)

FOTODAMJ@N

Ob dnevu slovenske kulture sta Slovenska prosveta in Društvo slovenskih izobražencev priredila Prešernovo proslavo, na kateri se je predstavila mladinska vokalna skupina Vesela pomlad pod vodstvom Andreja Štucina Cergola, ki je uvodno zapela Dajte, dajte, Adlešičko kolo, Sanjam sen in črnsko duhovno The gospel train, v nadaljevanju pa še novozelandsko Tutira mai, Ko se smeješ in Dan ljubezni ob klavirski spremamljavi Alenke Cergol. Na flavto je igrala Tjaša de Luisa.

Slavnostni govor so organizatorji zaupali Eriki Jazbar, ki se je opisala kot po-klicno radovedna časnikarka in spregovorila o tem, kako smo potrebeni jasnosti in neposrednosti, medtem ko plavamo v mirnih vodah všečnosti – nevsičivi in tih, »kot nalač za današnji čas, za katerega pravijo, da je že prenasičen in dodatnih obtežitev ne potrebuje«. Poslušalec je pozvala, naj se ne odpoveda načelom, kot so zavezanost narodnosti in jeziku, poudarek na enojezičnih srečanjih, povezava z zdolstvom in izseljenskimi skupnostmi po Evropi, naslanjanje na krščanske vrednote in demokratično soočanje. Preko citatov sina goriških korenin Milana Komarja o svobodi, pomenu in moči prostovoljnega dela kot vrednote, Freudovih trditev in misli Zorka Simčiča, je ob koncu dejala, da moramo najprej razumeti, kdo smo, šele nato pa bomo lahko začeli odgovarjati na vprašanje kako oz. kam naprej.

Ob priložnosti slovenskega praznika so podelili nagrade 43. literarnega natečaja revije Mladika. Ocenjevalna komisija, ki se je sestala v ponedeljek, 2. februarja, na sedežu Slovenske prosvete, v

sestavu Vilme Purič, Eveline Umek, Diomire Fabjan Bajc, Marije Cenda in Marije Maverja, je skupno obravnavala 70 prispevkov v prozi in 63 ciklusov pesmi, ki so v roku prispeli na natečaj. Prvo nagrado je prejela novela Velika dežela avtorice Marije Mercina iz Nove Gorice, drugo nagrado novela Moja zgodba. Kako bi moral biti ..., avtorice Eve Perko iz Gornje Radgona, tretjo pa novela Ne-pretrgane niti, dijakinja Belinde Trobec. Komisija je priporočila za objavo še sledeče novele: Splet in preplet Darinike Kožinc, Stari znanec Irene Husu, Virtuti et musis 1949 Jožeta Kurinčiča, Po tistih sanjah Božidarja Rustje, Zaradi mene Nataše Konc Lorenzutti, Popkovinica Tanje

Mastnak, Mojstrica miru Andreja Mačuka in Mar je ta? Vande Šega.

Prvo nagrado za poezijo je prejel ciklus pesmi Veronike Kranjc iz Ljubljane. Na drugo mesto se je uvrstil ciklus pesmi Vsakomur iz svoje Lepene avtorice Lidije Golc iz Ljubljane. Tretjo nagrado je prejel Milenko Strašek iz Maribora. Komisija priporoča za objavo cikel pesmi Metke Kacin Beltrame iz Trsta. Nagrade je podelila urednica Mladike Nadia Roncelli, odломke nagrajenih del pa so z umetniškim branjem interpretirali člani Radijskega odra Maruška Guštin, Tomaž Suši, Anka Peterlin in Marjan Kravos.

Na Prešernovi proslavi so podelili tudi 40. priznanja Mladi oder, ki jih igral-

cem, režiserjem in ljubiteljem odrske umetnosti in slovenske besede za uspehe, dosežene v prejnjem letu, podeljujeta krovni organizaciji ljubiteljske kulture Slovenska prosveta v Trstu in Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici. Program je povezoval Nejc Kravos, priznanje pa so prejeli: OŠ A. Gradnika z Repentabro, OŠ F. Milčinskega s Katinare, NSS F. Levstika s Prosek, NSS Cirila in Metoda pri sv. Ivanu, gojenci Tečaja lepe govorice, lutkovna skupina Ladjica iz Devina, Vesela pomlad, igralska skupina T. Petarja, mladinska skupina Slovenskega kluba, Mala gledališka šola Matejke Peterlin in igralska skupina Slovenski oder iz Trsta. (met)

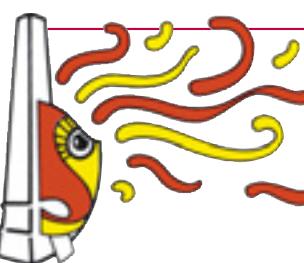
Luigi Lo Cascio in njegova svojska odčitava Otella

Igralec Luigi Lo Cascio se je gledalcem priljubil z odličnimi vlogami v filmih kot sta I cento passi in La meglio gioventù. V gledališču pa se posveča delom s posebno odčitavo stvarnosti, denimo v drami Otella, s katero je režisir postavil predstavo, ki se prosto navezuje na tragedijo Williama Shakespeara. Lo Cascio je igralsko zasedbo omejil na štiri osebe: Jaga, ki ga igra sam, Otella, vojaka in Desdemono, ki jih igrajo Vincenzo Pirrotta, Giovanni Calcagno in Valentina Cenni. Bolj kot dogajjanju je pozornost osredotočil na njihove dvome in bojazni: je čista ljubezen le utvara, mar je v strastnih čustvih skrita temna sila, ki vodi v blazni srđ? Predstava bo na sporednu od drevi do nedelje, 15. februarja, v veliki Rossettijevi dvorani.

Predstava Comedians

V komikom posvečenem nizu gledališča La Contrada bo drevi v Bobbiovi dvorani na sporednu Comedians, zabavna, a obenem grena komedija Trevorja Griffithsa. Protagonisti, tečajniki večerne igralske šole in njihov učitelj pričakujejo obisk iskalca talentov, ki bo morda katerega izbral za pomemben nastop. Učitelj zagovarja politično obarvano komičnost z močno sporočilno noto, iskalec talentov pa ima nasprotno raje lahket humor: bodo učenci ostali zvesti učiteljevim naukom ali pa se jim bodo izneverili v želji po uspehu?

Leta 1985 je Gabriele Salvatores na podlagi tega dela v priredbi Gina in Michèleja ustvaril predstavo, s katero so se na italijanski sceni dokončno uveljavili, med drugimi, Paolo Rossi, Claudio Bisio, Silvio Orlando, Bebo Storti... Tokrat se bodo v njihovih vlogah pomerile igralki: Margherita Antonelli, Alessandra Failla, Rita Pelusio, Claudia Penoni in Nicoletta Ramorino. Režiser predstave je Renato Sarti, ki je delo na novo prevedel in priredil. (bov)

KRAŠKI PUST - Bazovci tokrat pripravljajo nekaj zares velikega

Prišli bodo z avtobusom

Bazovski tehnički urejajo ogrodje letos izjemnega pustnega vozila

FOTODAMJ@N

načrt avtobusa. V ta namen so kupili veliko količino jeklenih profilov in kartona. Posebnih gibljivih elementov ne oblikujajo, do sobotne pustne povorki pa jih čaka še veliko dela. Prva varjenja orjaške nosilne strukture so začeli pred komaj tremi tedni, počasi pa se ji dodajajo vsi ključni elementi. Tudi letos so se pač držali tradicije učinkovitega dela v zadnjih dneh pred opensko povorko.

Ob avtobusu bodo seveda našli številni športniki. Pričakujejo jih približno 100, veliko jih bo predvsem iz drugih vasi. Vse kaže, da bo za volanom sedel predsednik Zsđi-ja Ivan Peterlin, gorivo pa naj bi točil kar

predsednik repenskega Krasa Goran Kocman.

Satira na račun vse bolj vidnega in odmevnega dogajanja okrog športne krovne zvezpe pa bo za vozom dopnila poroka, pravzaprav želja Bazovcev, da bi prišlo do neke druge združitve v civilni družbi.

Okrug voza se je te dni zbirala le manjša skupina pustarjev, ki se ji je počasi pridružila še sveža pomoč. »Vztrajam že veliko let pri pustnih zamislih, ker sem prepričan, da je druženje ob soustvarjanju nekega vaškega projekta koristno predvsem za vaško skupnost. Mladih je vedno manj, starejše pa težje odlepiti z domačega kavča. Rad bi

si izposodil geslo športne zvezze "Skupaj zmoremo!", ker bi si želel večje povezave in uspešnosti tudi znotraj naše vasi,« je še dejal neutrudljivi Saša Kralj. (mar)

#kraskipust

S hashtagom #kraskipust bomo na naših socialnih omrežjih objavljali novice, informacije, utrinke in misli o letosnjem 48. Kraškem pustu. Pridružite se nam tudi vi! Ob vsaki objavi na facebooku, twitterju in instagramu zapišite še #kraskipust. Najlepše fotografije in misli s to oznako bomo izbrali in objavili na našem spletu.

slovensko stalno gledališče ZELENI PROGRAM

Prešernovo gledališče Kranj
Mestno gledališče Ptuj
Svetlana Makarovič

MRTVEC PRIDE PO LJUBICO
režiser Jernej Lorenci

GOSTOVANJE JE PRESTAVLJENO
naši sodelovalci
Veličko Vorovna

BLAGAJNA SSG: od ponedeljka do petka 10.00-15.00 in uro in pol pred začetkom predstav Tel. 040 2452616/ brezplačna številka 800214302 www.teaterrsg.com

SLOVENIJA - Po občutnem znižanju sredstev v predlogu rebalansa proračuna

Uradu za Slovence v zamejstvu skoraj 800 tisoč evrov manj kot lani

Kljud temu pa minister Žmavc zagotavlja, da Slovenci v zamejstvu in po svetu zaradi tega ne bodo prizadeti

LJUBLJANA - Komisija DZ za Slovence v zamejstvu in po svetu se je po poldne seznanila s predlogom rebalansa proračuna za leto 2015, ki pristojnemu uradu znižuje sredstva za 785.000 evrov glede na leto 2014. Člani komisije so po živahni razpravi s šestimi glasovi proti trem zavnili amandma SDS, da se sredstva vrnejo na izhodiščno raven.

Seje komisije se je udeležil tudi minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc, ki je pojasnil, da je za urad, ki ga vodi, v rebalansu za letos predvidenih 8,1 milijona evrov, kar je 785.000 evrov manj, kot je bilo načrtovano sprva. Opozoril je, da se proračunska sredstva za urad stalno zmanjšujejo in posvaril, da gre za najnižjo točko. »Zdaj moramo poskušati preživeti, a dolgoročno bo treba poiskati druge vire financiranja in druge rešitve,« je poudaril.

Pojasnil je, da bodo tudi po zasuši tega, da so letos že objavili razpise ter zainteresiranim društvom in drugim uporabnikom v zamejstvu in po svetu tudi že izdali odločbe, zagotovili sredstva za redno delovanje slovenskih društev zunaj meja domovine. Bo pa po njegovih besedah treba skrčiti sredstva za delovanje urada in za razvojne možnosti. Minister sicer glede slednjih računa na denar iz kohezijskega sklada in od čezmejnih projektov.

Poslanska skupina SDS je predlagala amandma, po katerem bi sredstva za Slovence v zamejstvu in po svetu vrnili na izhodiščno raven. Kot je poudaril Danijel Krivec (SDS), bi z znižanjem sredstev v ta namen dali državam signal, da svojih manjšin in zdomcev ne cenimo, saj se proračun za leto 2015 na splošno zvišuje za 461 milijonov evrov, višja pa je tudi postavka za manjšine, ki živijo v Sloveniji. »Če amandma ne bomo podprli, bomo zvezali roke ministru, ki se ne bo mogel več pogajati,« je opozoril. Dodal je, da ima končno besedo pri rebalansu odbor DZ za finance, nato pa o njem glasuje še DZ.

Z njim se je strinjal poslanec narodnih skupnosti László Göncz, ki je menil, da je manjšinska problematika zelo občutljiva, obenem pa gre za tako majhen znesek, da se o znižanju postavke sploh ne bi smeli pogajati. Podpora amandmu SDS je napovedala tudi Ljudmila Novak (NSi).

Poslanci koalicije so v razpravi o amandaju po drugi strani hvalili ministra Žmavca, ker je, kot je dejala Márinka Levičar (Desus) »racionalno zgrizel v kislo jabolku znižanja sredstev« in zagotovil, da Slovenci v zamejstvu in po svetu ne bodo prikrajšani, temveč bo šlo le za racionalizacijo sredstev za pristojni urad.

»Tudi Slovenci v zamejstvu in po svetu vedo, da je kriza,« pa je dejala Violeta Tomić (ZL), ki je napovedala, da se bo zaradi moralne dileme glede tega, komu je bolje vzeti denar na račun drugega, glasovanje vzdržala. (STA)

Minister Gorazd Žmavc (na posnetku med odprtjem razstave v Kulturnem domu v Trstu) zagotavlja, da manjšina zaradi znižanja proračunskega sredstev ne bo prizadeta

FOTODAMJ/N

LJUBLJANA - Zanimive in koristne izkušnje z vseslovenskega startup podjetniškega vikenda

Prisotni tudi zoisovci

LJUBLJANA - Prvi dogodek v okviru Ustvarjalnikovega podjetniškega krožka na Zoisu je bil Startup vikend v Ljubljani od 30. januarja do 1. februarja. Po samih štirih delavnicah na šoli, na

katerih so se krožkarji soočili z raznimi izivi, so se nekateri dijaki obeh smeri že udeležili srečanja z vrstniki iz cele Slovenije. V svojih prostorih jih je gostila Ekomska šola Ljubljana, častni po-

Ivana Hussu med predstavitvijo projekta SPINO, pri kateri je z dijakinjami Zoisa sodelovala tudi skupina Ustvarjalnikovih krožkarjev iz Portoroža

boljšati. Po mojem mnenju ti prav to omogoča, da razvijes kreativnost ter pridebiš samozavest in dobro voljo, ker dobriš podporo, ne pa oceno.

Zadovoljna sem z rezultatom naše skupine, saj smo v treh dneh naredili res veliko, in upam, da bomo produkt razvili še naprej ter z njim, nekega dne, pridemo tudi do dohodka.

Valentina Sosič - 2.UFM: Startup days je bil zanimiv dogodek. Imeli smo priložnost, da spoznamo nove ljudi in po skupinah razvijamo nove ideje, ki bodo lahko marsikom v pomoč. Naša skupina bo svojo idejo razvijala še naprej. Upam, da bo ta obkrožila svet.

Ivana Hussu - 3.UFM: Mislim, da smo se na Startup weekendu imeli res lepo. Doživelj smo nove pomembne izkušnje. Take priložnosti so zelo koristne, ker nas v šoli teh stvari ne učijo. Če bo možno, se bom takih pobud še udeležila. Na srečanju smo jaz, Ivanna, Valentina, Ilenja in skupina krožkarjev iz Portoroža razvili idejo o pripomočku SPI-NO, ki s pomočjo giroskopa stalno spremlja našo držo in nas z vibracijo opozori, ko je ta nepravilna. S krožkom iz Portoroža nameravamo projekt naprej razvijati.

Iljenja Sedmach - 3.UFM: Izkušnja je bila enkratna. Imeli smo možnost spoznati svet podjetništva ter ugotoviti, da lahko vsakdo v vztrajnostjo doseže, kar si želi. Predsednik republike, Borut Pahor, nas je gostil v svoji palači za začetni in zaključni del tridnevnega programa. Idejo, ki smo jo predstavili na Startup vikendu, bomo še naprej razvijali, da se bodo uresničile naše sanje. Tako izkušnjo bi priporočala vsem, ki želijo v življenju doseči velike cilje in tistim, ki ne vedo, kako bi v življenju začeli.

Jaš Mikac - 3.UFM: Pričelo se je v petek v predsedniški palači. Tu je lahko vsakdo v eni minutni predstavil svojo idejo, če pa ni imel lastne, si je lahko izbral, pri kateri realizaciji do pomagal. Z Antonom in Patrickom smo se pridružili projektu StreamBOX, ki je mini prenosni projektor z vgrajeno baterijo in možnostjo brezžične povezave na vse mobilne naprave. V dveh dneh nam je uspelo izdelati celo plastični model, ki je vse navdušil. Bili smo ena od 17-ih ekip za finale, a na žalost nismo zmagali,

GLEDALIŠČE - Prva predstava 24. februarja

V Celju pripravljeni na 24. Dneve komedije

CELJE - V Slovenskem ljudskem gledališču (SLG) Celje se bo v četrtek, 26. februarja, začel 24. festival Dnevi komedije, ki bo na sporednu vse četrtke, petke in sobote do 14. marca. Selektorica festivala Tatjana Doma je na Dneve komedije letos uvrstila devet od 16 prijavljenih predstav. Pri izboru je upoštevala predvsem kakovost in raznolikost uprizoritev.

Na Velikem odru SLG Celje se bo takoj v treh koncih tedna zvrstilo devet izbranih komedijskih uprizoritev. Tekmovalni program bo uvedla monokomedija Mul...vas gleda v režiji Jaše Jamnika (Kreker in SiTi Teater BTC). V program so uvršcene še predstave Mali priročnik biznisa v režiji Matjaža Latina (Mestno gledališče Ptuj), Švejk v režiji Jake Ivance (Mestno gledališče ljubljansko in Gledališče Koper) ter Prevare, ki jih je v Mestnem gledališču ljubljanskem prav tako režiral Ivan.

Na festivalu bodo uprizorili še Vorkšop na Moljera v režiji Borisa Kobala (SLG

Celje), Hotel Modra opica v režiji Mihe Nemeča (ljubljanska Drama in Mestno gledališče Ptuj), Mame režiserke Tijane Zinajic (Kreker in SiTi Teater BTC) ter Vse o Ivanu v režiji Maret Bulca (Gledališče Koper). Letošnje Dneve komedije bo sklenila glasbena monokomedija Od tištine do glasbe v izvedbi Jurija Ivanušiča in Marka Vezoviška.

Žirija Dnevov komedije 2015 bo podelaila nagrade za žlahtno predstavo, žlahtnega režiserja, žlahtno komedijantko in žlahtnega komedijanta. Gledalci bodo vsak večer izbrali komedijantko ali komedijanta večera in glasovali za najboljšo komedijo festivala.

V SLG Celje so za gledalce pripravili pet različnih abonmajev, njihov vpis pa bo potekal od 16. do 20. februarja. Celjska občina kot pokroviteljica festivala in celjsko gledališče kot njegov organizator pa razpisuje tudi natečaj za izvirno komedijo - žlahtno komedijsko pero. Nagrada bo pododeljena na Dnevnih komedij 2016.

MINISTER GAŠPERŠIĆ

Drugi tir na evropski razpis, o financah kasneje

LJUBLJANA - Slovenija bo projekt drugi tir Koper-Divača prijavila na razpis za evropska sredstva, finančna konstrukcija pa bo naknadno dopolnjena z javno-zasebnim partnerstvom. Za kakšno obliko partnerstva bo šlo in kolikšen bo vložek, v prijavi ne bo navedeno, je včeraj na seji odbora DZ za infrastrukturo pojasnil minister Peter Gašperšić.

Seja odbora na temo drugega tira med Koprom in Divačo je bila sklicana na zahtevo poslanske skupine NSi. Jernej Vrtovec je opozoril na nujnost izgradnje drugega tira, saj nas bodo v nasprotnem primeru prometni tokovi zaobšli, Slovenija pa bo postala železniški muzej na prostem.

Zasebnega partnerja bodo iskali tekom letosnjega leta, kakšen bo model tega partnerstva in kolikšen bo vložek zasebnega partnerja, pa bo znano naknadno. Če manjkajočega dela ne bo mogoče zagotoviti z vložkom zasebnega vlagatelja, tako Gašperšić, pa bo treba razmisli o možnosti udeležbe z zadolževanjem.

če pa do naslednjega leta izdelamo dekujoč prototip in ga spet prijavimo, imamo res velike možnosti.

Patrick Gregori - 3.UFM: Udeležil sem se, ker se mi je zdela ideja zanimiva. Spoznal sem nove prijatelje, s katerimi smo delali cele dneve in noči in se vmes tudi zabavali. Zame je bila to pomembna in nova izkušnja, nad vsemi pričakovanji. Člani društva Ustvarjalnik so poskrbeli, da je vse teklo brezhibno in nam pomagali ter nas spodbujali.

Anton Jazbec - 3.UFM: Izkušnja v Ljubljani se mi je zdela zelo pomembna. Naučili smo se, kako se neko idejo razvije, predela, dodela itd. Bilo je zelo koristno, ker se nam s takimi pobudami odpira pot v podjetništvo in v svet. Želim si še takih izkušenj. Mislim, da moramo s tem začeti že dovolj zgodaj, ker nam bo to zelo prav prišlo v bodoče.

SLOVENIJA

Banke lani še v izgubi, a precej manjši kot v 2013

LJUBLJANA - Banke v Sloveniji so v prvih 11 mesecih lani ustvarile 11,1 milijona evrov izgube po davkih, pred davki pa so ustvarile še 1,6 milijona evrov dobička. Neto oslabitve in rezervacije so se novembra lani dvignile na 505,5 milijona evrov.

Od januarja do septembra so beležile dobiček po davkih, v neto izgubo pa so zdrsnilo oktobra. V medletni primerjavi je njihovo poslovanje precej boljše. Izguba bank je namreč v 11 mesecih leta 2013 znašala 1,07 milijarde evrov, neto oslabitve in rezervacije pa so dosegle 1,44 milijarde evrov.

Vloge v bankah so konec novembra lani dosegle 33,44 milijarde evrov. Vloge gospodinjstev so se v mesečni primerjavi zvišale za 0,3 odstotka, na letni za 4,1 odstotka.

PREDSTAVITEV - Predstavočni na sedežu spomeniškega varstva v Trstu

V monografiji ovrednoten opus slikarja Rudolfa Saksida

Ob razstavi v palači Costanzi je na pobudo društva Kons izšla bogato dokumentirana knjiga

V ponedeljek je bila na sedežu spomeniškega varstva v Trstu, v prestižni Piemonteški dvorani palače Economo, predstavitev monografije o Rudolfu Saksidi, za izid katere je poskrbelo kulturno društvo Kons, s prispevkom Dežele Furjanije Julijanske krajine in Pokrajine Gorice ter v sodelovanju z Občino Trst. Uvodoma sta pozdravila gostitelj nadintendant Luca Caburlotto in deželnji svetnik Franco Codega.

O pomenu izida monografije sta spregovorila univerzitetna profesorica z beneške Akademije za likovno umetnost Laura Safred ter raziskovalec, umetnostni zgodovinar in profesor Ivan Žerjal.

Safredova se je zaustavila pri težavnih potih, ki jo je prehodil Rudolf Saksida zaradi pripadnosti različni jezikovni in kulturni stvarnosti. Vsa Saksidova dela iz tržaškega obdobja preveva melanholič, čeprav so navidezno radostna. Vzroke gre poiskati tako v umetnikovem življenjepisu kot tudi v tržaškem kontekstu v letih 1956 - 1981, ko je Saksida živel, ustvarjal in poučeval v Trstu. Kooper je zapustil v trenutku, ko se je Jugoslavija s Slovenijo mednarodno odpirala. Trst pa je kot italijansko mesto doživljal ekonomsko in kulturno krizo. Saksida je takrat doživljal pomemben prehod na človeški in umetniški ravni, znašel se je v okolju nasprotij med intelektualci ter umetniki, med Italijani in Slovenci, redke so bile razstave, pri katerih je sodeloval v Trstu. Podobno se je dočajalo tudi z njegovimi vrstniki, saj je tudi njegov vzornik Spacal prvič razstavljal na povabilo javne inštitucije šele leta 1968. Černigoj je to doživel, ko je bil že

Sodelujoči pri predstavitvi monografije o Rudolfu Saksidi v tržaški palači Economo

FOTODAMJ@N

79 let star in je razstavljal v isti dvorani palače Costanzi, kjer je zdaj na ogled Saksidova razstava.

Laura Safred je tako zaobjela ključne probleme, s katerimi se je Saksida soočal v Trstu. Rekonstrukcija tega obdobja, likovnih dogodkov in vpliv na mesto gre obravnavati v širšem kontekstu in na osnovi poglobljenega študija dokumentov. Laura Safred je svoj poseg zaključila z opažanjem, kako so vsi sodelujoči pri izidu monografije zgledno pristopili do raziskovanja in doslej pozitiven rezultat ter tako nakazali skupno pot, ki jo gre prehoditi, za analizo in razvoj sodobne umetnosti na deželni ravni.

Ivan Žerjal se je posebej zaustavil pri pomenu zbranega gradiva, še pose-

bej pri kakovostnem doprinosu Saksida na področju grafičnega oblikovanja, ki je bilo doslej skoraj povsem nepoznano. Grafično načrtovanje je del avantgardistične vizije totalne umetnosti in se je prav v dvajsetem stoletju posebej razvilo. Saksidov doprinos in kakovost umetnikovih ilustracij, karikatur, plakatov odpira še nove možnosti poglobitve, ki jih ni doslej umetnostna zgodovina enakovredno obravnavala kot področje slikarstva.

O vloženem delu so spregovorili še avtorji publikacije. Umetnostni kritik in dober poznavalec Saksida Joško Vetrin je več let zbiral dokumente in pričevanja, posebej je poudaril sodelovanje z družino in je v svojem daljšem eseju zgo-

dovinsko umestil Saksida v goriško okolje. Avtorica celotnega popisa preko tristopetdesetih del umetnostna zgodovinarka Giulia Giorgi, je uredila celoten katalog del ter raziskala podatke, ki dovoljujejo kronološko razvrstitev, po zvrsteh in tematikah. Kustos goriških Pokrajinskih muzejev Saša Quinz je dal svoj dragocen doprinos pri izboru del iz javnih zbirk in koordinaciji celotnega projekta, goriške in tržaške antološke razstave, ki ju bistveno dopolnjuje monografija, s katalogom vseh doslej zbranih Saksidovih del. Za opremo in lep oblikovni videz je poskrbel Studio Link, ki je obenem poskrbel za celostno grafično podobo projekta.

Jasna Merkù

SEŽANA - Razstava

Kraška simfonija umetniške obrti

Beti Starca se predstavlja z značilnimi zmečkankami

V petek so v Mali galeriji Mira Kranjca v Kosovelovem domu Sežana slavnostno odprli skupinsko razstavo izdelkov umetnostne obrti z naslovom Kraška simfonija op. 2. Na razstavi Kraška simfonija op. 2, ki se hote sklicuje na knjigo Prgišče Krasa Rafa Dolharja in Alberta Miklavca, so se predstavili priznani umetnik kraškega kamna Jernej Bortolato, Robi Goruppi z graviranim stekлом in priložnostnimi izdelki, Saško Ferluga s posebnim kraškim kamnitim nakitom, Beti Starc s svojimi značilnimi zmečkankami, ki so poetična podlaga prelepim nageljčkom, Marko Lupinc z grafikami kraških nošč, Aleksander Podobnik s svojim medom ter priznani mladi mlinar klasičnega Prosekarja Žarko Bukavec.

Razstava je nekakšno idealno nadaljevanje iskanja novih pogledov in dojemanja naše kraške stvarnosti in zgodovine, ki se iz leta v leto vedno bolj bogati. Odprtje je poprstrila priznana skupina Ano urco al'pej dvej v vedno lepih kraških nošč. Ansambel s svojo dejavnostjo skuša ohranljati in ovrednotiti ljudske izročilo ter približati poslušalcem pesmi v sodobnejših priredbah. Skratka, večer je bil prava glasbena poslastica. Razstava bo v galeriji v Kosovelovem domu odprta do 8. marca.

ROSSETTIJEVO GLEDALIŠČE - Plesni program

Temperamentni bratje

Sedmerica plesalcev skupine Los Vivancos iz Španije navdušila tržaške gledalce

Temperamentni španski bratje plesali skupine Los Vivancos so s svojo zadnjjo predstavo Aeternum, ki jo je Stalno gledališče Furlanije - Julijske krajine vključilo v plesni abonmajski niz, navdušili gledalce, ki so se v sredo, 4. februarja, množično zbrali v veliki Rosettijevi dvorani v Trstu in glasno ploskali ob vseh klimaksih odrške priprave, ki jih ni bilo malo.

Elias, Judáh, Josua, Christo, Israel, Aarón in Josué Vivancos so uspešno šli po poti očeta plesalca in nekaj časa nastopali v različnih sestavah, dokler se leta 2004 niso odločili za lastno skupino, s katero so nato želi uspehe na svetovnih odrših s svojo novo interpretacijo flamenka, ki so ga obogatili z elementi klasičnega in sodobnega baleta, ročka, pa tudi stepa, z izredno hitrim udarjanjem pet in dobrega odmerka akrobatskih elementov; v njihovem plesu je celo nekaj cirkuskoga v slogu, denimo, Cirque du Soleil ali Cirque Eloise, sicer brez pridiha melanholije, ki je modernemu cirkusu pri srcu. Naspotno je nastop Los Vivancos nabit s pozitivno energijo, ki po koncu nastopa ostane tudi v gledalcih.

Rahla rdeča nit njihove nove predstave Aeternum je boj med dobrim in zlem ob vplivu nadnaravnih sil, kar se razoveda zlasti v začetnih prizorih: v dolge bele halje blečene svečeniške postave visoko na dvojdelnem kovinskem ogrodju, ki je edini scenski element, in nato boj med osamljenim junakom in tremi rogatimi bitji. Plesalci nastopajo v različnih sestavah: vsi skupaj, posamečno, v parih, v trojicah. Ko so vsi skupaj, so gledalci najbolj navdušeni: sicer je vsa predstava grajena tako, da vzbuja navduše-

Sedmerica španskih bratov-plesalcev Los Vivancos

STALNO GLEDALIŠČE FJK

ne od številnih crescendov nabijanja po odrskih deskah, udarjanja pet v drugačnem ritmu od spremljajoče glasbe, ki jo je namenoma za predstavo ustvaril španski skladatelj Fernando Velasquez, dobitnik številnih nagrad za filmske glasbene kulise, do skrov v piruet. Veliko je všečnih in privlačnih elementov od plapolajočih dolgih oblačil do večje osvetljenih mišičastih teles. Nekateri teh elementov so celo nekoliko kliščki, a vso predstavo preveva nekakšna iskrena naivnostjo, da gledalce potegne vase, ko se ji predajo in nanjo gledajo s pričakujocimi otroškimi očmi, pripravljeni, da se čudijo prikazanemu. Bratje plesalci se razpoložljivo predajajo očem in razkazujo svoj talent, tudi z igranjem, denimo, na violino, kontrabas, tolkali ali flavto in pri tem plešejo z akrobatskimi gibi. In na koncu, za doatek, zaplešejo z glavo navzdol obešeni na roke in s stopali udarjajo po drogu, na katerem visijo. (bov)

Premiera filma
Petdeset odtenkov sive obeta rekord v številu prodanih vstopnic

V 24 kinodvoranah Kolosej in Cinemaxx v Ljubljani bo v noči iz srede na četrtek, minuto čez polnoč, na sporednu premiero filma Petdeset odtenkov sive, posnetega po istoimenski knjižni uspešnici avtorice E. L. James. Številne premierne projekcije so že razprodane, zato v nekaterih kinih ponujajo dodatne termine za ogled filma.

»Želimo biti previdni, da ne bomo česa prehitro rekli, vendar trenutno kaže, da bomo slovenski rekord v številu prodanih vstopnic podrali že na prvi dan predvajanja,« je povedala Tina Kadunc, odgovorna za stike z mediji pri Karantanija Cinemas. Dodala je, da so prodali že več kot 4000 vstopnic. Po svetu je bilo na 39 tržiščih za premiero filma, ki povečini na redne sporedne kinematografov prihaja 12. ali 13. februarja, prodanih že preko 2,75 milijona vstopnic. Na prvem mestu je Nemčija, kjer so prodali več kot 450.000 vstopnic.

Film Petdeset odtenkov sive primaša zgodbo o študentki književnosti Anastasii Steele, ki naredi uslužbo svoji sostanovalki in namesto nje opravi intervju s premožnim in uspešnim poslovnežem Christianom Greyjem. Multimilijonar jo popolnoma prevzame, njega pa premamita Anastasina lepota in svobodni duh. Spustita se v strastno razmerje, ki ga ogrožata Christianova preteklost in obsesivna potreba po kontroli in nadvladi. Ob spoznavanju ljubimca tudi Anastasia začne raziskovati svoje želje in hrepenjenja.

UKRAJINSKA KRIZA - Danes v Belorusiji poskus mirovnega dogovora, medtem ko vojna divja

Hollande potrdil odhod v Minsk z nemško kanclerkijo

PARIZ - Francoski predsednik Francois Hollande je včeraj potrdil, da danes z nemško kanclerkijo Angelou Merklo održata v Minsk z odločno voljo, da na štiristranskem vrhu dosežejo mirovni sporazum o Ukrajini. Vrh naj bi se udeležila tudi ruski in ukrajinski predsednik Vladimir Putin in Petro Porošenko.

"Odhajava s trdno voljo, da bomo dosegli, ne da bi bila gotova, da bo to mogoče," je dejal novinarjem po pogovoru z romunskim predsednikom Klausom Wernerjem Iohannisom v Parizu.

Dodal je, da se bo z Merklovo pred održanjem v Minsk še enkrat pogovoril. Po njegovih besedah se priprave na vrh na diplomatski ravni po ponedeljku nadaljujejo vse do danes, a tudi "spopadi na vzhodu Ukrajine z mrtvimi". Poudaril je, da si bosta s kanclerkijo "do zadnjega trenutka na vrhu prizadevala za doseg dogovora, globalne rešitve", po roča francoska tiskovna agencija AFP.

Francoski zunanj minister Laurent Fabius je sicer včeraj pred poslanci v Parizu izpostavil, da vrh v Minsku še ni gotov, da pa si pogajalci na vso moč prizadevajo, da bi prišlo do njega in da bi prinesel rezultate.

Pri tem je dejal, da so načela, za katera se zavzemajo, "takojošnja prekinitev ognja, hiter umik težkega orožja, učinkovit nadzor meje, spoštovanje suverenosti Ukrajine ter iskanje posebnega statusa za prebivalce Doneškega bazena in ostati čim bliže lanskemu dogovoru iz Minska".

Z vzhoda Ukrajine so medtem včeraj prvič od začetka konflikta aprila lani poročali o napadu na poveljstvo ukrajinske vojske, ki je zahtevalo najmanj šest življenj.

Porošenko je zasedanje ukrajinskega parlamenta prekinil in poslance obvestil, da je bilo poveljstvo vojske v Kramatorsku, ki sodeluje v spopadih s proruskimi separatisti na vzhodu države, včeraj tarča raketenega napada. Kramatorsk leži 70 kilometrov severno od Donecka in najmanj 45 kilometrov daleč od najbližjega območja, ki je pod nadzorom separatistov, navaja AFP.

Pred tem so z vzhoda Ukrajine vojska in separatisti sporočili, da je bilo v zadnjih 24 urah ubitih sedem vojakov in šest civilistov.

Ukrajinska vojska pa je sporočila, da je na jugu fronte sprožila protiofenzivo in znova prevzela nadzor v treh vseh vzhodno od strateško pomembnega pristaniškega mesta Mariupol, še zadnjega velikega mesta na jugovzhodu države, ki je pod ukrajinskim nadzorom. V drugih dveh bližnjih vseh potekajo srditi spopadi, je sporočila vojska.

Dan pred vrhom v Minsku je bilo tako na vzhodu Ukrajine ubitih najmanj 20 ljudi, medtem ko separatisti skušajo zavzeti čim več ozemlja, da bi prišli z okrepljeno pozicijo za pogajalsko mizo. (STA)

EU - S posredovanjem Mogherinijeve Srbija in Kosovo parafirala sporazum o pravosodju

BRUSELJ - Predstavniki Kosova in Srbije so ponoči v Bruslu parafirali sporazum o pravosodju, ki predvideva, da bo predsednik sodišča v severnem delu Kosovske Mitrovice Srb, prav tako bodo včinoma Srbi sodniki in tožilci na severu Kosova, v južnem delu Kosovske Mitrovice pa bo 14 sodnikov Albancev, devet pa Srbov.

Kosovski premier Isa Mustafa je po pogovorih dejal, da je s sporazumom zagotovljen edinstven pravosodni sistem za celotno Kosovo. Dejal je še, da naj bi kmalu potekal nov krog pogovorov, za katerega datum sicer še ni določen, po roča srbska tiskovna agencija Tanjug.

Srbski premier Aleksandar Vučić pa je po poročanju srbske tiskovne agencije ocenil, da je uspeh v dialogu s Prištino "nov zagon evropski poti Srbije in Srbov". Hkrati je izrazil upanje, da

Ženska kaže svoj od vojne razdejani dom v Donecku

ANSA

EVROPSKA UNIJA - Evropski voditelji se bodo jutri zbrali na neformalnem zasedanju v Bruslu

Protiteroristični vrh v senci Ukrajine in Grčije

Razprava o obeh žariščih sicer odvisna od poteka današnjih sestankov normandijske četverice v Minsku in evroskupine v Bruslu - Vrh se bo prvič udeležil Aleksis Cipras

BRUSELJ - Vrh EU se bo jutri sestal na neformalnem zasedanju v Bruslu, ki naj bi bilo po terorističnih napadih v Parizu posvečeno boju proti terorizmu, a po pričakovanjih bosta to temo zasenčili Ukrajina in Grčija. Razprava voditeljev o obeh žariščih je sicer odvisna od poteka današnjih sestankov normandijske četverice v Minsku in evroskupine v Bruslu.

Vrh unije bo potekal v času velike negotnosti na dveh ključnih frontah - konflikt v Ukrajini je prva, položaj Grčije v območju evra je druga; na obeh je neznank še ogromno, pravijo viri pri EU.

Ukrajina

Potek razprave voditeljev o ukrajinski krizi bo odvisen od izkupička diplomatskih prizadevanj Nemčije in Francije na t. i. normandijskem vrhu, predvidenem za danes v Minsku. Nemška kanclerka Angela Merkel in francoški predsednik Francois Hollande naj bi z ruskim in ukrajinskim predsednikom Vladimirem Putinom in Petrom Porošenkem poskušala doseči nov mirovni dogovor.

Cilj diplomatskih prizadevanj je takojšnje premirje, pogajanja pa so sicer

osredotočena na tri vprašanja - umik sil in težkega orožja ter nadzor meje med Ukrajino in Rusijo.

Z gesto podpore diplomatskim prizadevanjem so zunanj ministri EU v ponедeljek za en teneden preložili uveljavitev razširjenega kazenskega seznama odgovornih za kršenje suverenosti in ozemeljske celovitosti Ukrajine. Kazenski seznam so dopolnili z 19 posamezniki, med katerimi naj bi bili proruski separatisti v Ukrajini in pet Rusov, a ne visoki ruski predstavniki, ter z devetimi pravnimi osebami, med katerimi naj bi bila ena ruska.

EU pripravlja tudi dodatne gospodarske sankcije, a po navedbah virov pri EU ni pričakovati, da bi bile že v četrtek sprejetje kakršne koli odločitve o tem, tudi če današnja diplomatska prizadevanja ne obrodijo želenih sadov.

Drugo ključno odprtvo vprašanje je vojaška pomoč Ukrajini v boju s proruskimi separatisti. ZDA razmišljajo o pomoči Ukrajini z orožjem za obrambo, odločitev se iz Washingtona pričakuje ta teden. Evropske države oboroževanju Ukrajine večinoma niso naklonjene. Zunanji ministri EU

so v ponedeljek poudarili, da je lahko rešitev ukrajinske krize le politična.

Grčija

Vrh se bo prvič udeležil novi grški premier Aleksis Cipras, ki je na volitvah zmagal z oblubami o koncu stroge varčevalne politike, sedaj pa jih želi izpolniti in zmečati pogoje za finančno pomoč državi. Ciprasova prva udeležba na vrhu unije bo zagotovo odmevala, čeprav viri pri EU potudarajo, da je prostor za pogajanja z Grčijo evroskupina, ne vrh.

Da ne bi vrh postal grška drama, so dan prej sklicali izredni sestanek evroskupine, na katerem bo grški finančni minister Janis Varufakis prvič vsem kolegom predstavil načrte nove vlade, potem ko je v minulih dneh tipkal utrip v ključnih evropskih prestolnicah.

Nova grška vlada je od zmage na volitvah posredovala kopico populističnih in tudi protislovnih sporočil, na primer da je pripravljena spoštovati tako nekoliko "popravljena" evropska pravila kot mandat svojih volivcev. Kroži tudi kar nekaj konkretnih predlogov za dogovor z evropskimi posojilodajalcji, na primer olajšanje dolga z

zamenjavo obveznic, namesto podaljšanja drugega programa pomoči premostitveni posojilni program do septembra, štiriletni reformni načrt za Grčijo ter načrt za krepitev boja proti korupciji in izogibanju davkom. V evroskupini poudarjajo, da je pravila treba spoštovati, in čakajo, da jim Varufakis danes predstavi jasne načrte nove vlade. Tudi Merklova je v ponedeljek v Washingtonu dejala, da še čaka na vzdržen grški predlog za rešitev.

Od izrednega sestanka evroskupine sicer ni pričakovati zelo konkretnih odločitev, temveč zlasti časovni načrt za nadaljnje korake, so povedali viri pri EU. Odločitev naj bi evroskupina sprejela na rednem sestanku prihodnjem ponedeljek. Na vrhu pa naj bi bila Grčija obravnavana v sklopu predvidene razprave o poglabljanju ekonomske in monetarne unije, ki bo po pričakovanjih osredotočena na strukturne reforme. Namen je prispeti k poročilu štirih predsednikov, ki naj bi bilo objavljeno junija.

Boj proti terorizmu

Boj proti terorizmu, ki je bil predviden kot ključna tema vrha, bo tako predvidoma

EU - Optimizem Borze stavijo na dogovor z grško vlado

ATENE - Tečaji delnic na pomembnejših borzah v Evropi so se včeraj večinoma zvišali. Analitiki z negotovostjo pričakujejo današnje izredno zasedanje finančnih ministrov držav z evrom o Grčiji, a včeraj je prevladalo upanje na neko obliko dogovora glede nadaljnega financiranja te prezadolžene evrske države. Grški finančni minister Janis Varufakis bo danes na sestanku evroskupine prvič vsem kolegom v območju evra predstavil načrte nove vlade glede nadaljnega sodelovanja z evrskimi partnerji in nadaljnega financiranja države po izteku programa finančne pomoči območja evra. Neimenovani vir na grškem finančnem ministerstvu je danes sicer po poročanju tujih tiskovnih agencij pojasnil, da je grška vlada pripravljena poravnati 70 odstotkov obveznosti do partneric iz programa finančne pomoči, preostalih 30 odstotkov pa želi prestrukturirati.

KAYLE JEAN MUELLER
ANSA

ISLAMSKA DRŽAVA - Ugrabili so jo avgusta ZDA potrdile smrt ameriške talke

WASHINGTON - Bela hiša je včeraj potrdila smrt 26-letne ameriške humanitarne delavke Kayle Jean Mueller, ki je bila talka džihadistov Islamske države (IS) v Siriji. Družina pokojne je konec preteklega tedna dobila komunikacijo od teroristov z informacijami, ki so jih potrdili tudi ameriški obveščevalci. Čeprav ni jasno, kdaj in kako je Muellerjeva umrla, pa so informacije očitno dovolj točne, da je Bela hiša, skupaj z družino, potrdila smrt.

Džihadisti IS so v petek trdili, da je Muellerjeva umrla v bombnem napadu jordanskih zračnih sil. Jordanija je okrepila kampanjo proti IS po zverinskem umoru njihovega pilota v ujetništvu IS. Jordanija je trditve IS zanikal, ZDA pa je tudi niso uradno potrdile. Muellerjevo so teroristi ugrabili avgusta lani, ko je prišla iz bolnišnice v Siriji, kjer je pomagala ljudem med državljanško vojno.

V ujetništvu IS sta doslej umrli dva ameriška novinarja in humanitarni delavec.

Vse tri so teroristi obglasili. Predsednik ZDA Barack Obama je sporočil, da je Muellerjeva posebno posebljala vse, kar je dobreg na tem svetu in izrazil odločnost za kaznovanje teroristov, ne glede na to, koliko časa bo potreben. Njena starša Carl in Marshpa sta sporočila, da je hči posvetila svoje mlado življenje ljudem med državljanško vojno.

V ujetništvu IS sta doslej umrli dva ameriška novinarja in humanitarni delavec.

Posebnih novosti v tej izjavi ni pričakovati, le povzetek vseh doslej sprejetih ali predvidenih ukrepov na zunanjem, notranjem, pravosodnem in finančnem področju ter poudarek, da je treba zagotoviti učinkovitejše izvajanje že veljavnih ukrepov in pospešiti načrtovanje.

Unija v boju proti terorizmu izpostavlja krepitev sodelovanja z arabskimi državami, krepitev delegacij EU po svetu z varnostnimi strokovnjaki, izboljšanje izmenjave obveščevalnih podatkov ter krepitev boja proti radikalizaciji, zunanje schengenske meje in ukrepanja proti financiranju terorizma. Voditelji naj bi v izjavi pozvali k "usmerjenim spremembam" schengenskega zakonika, ki naj bi omogočile dodatno preverjanje potnikov na zunanjih schengenskih mejih.

Pričakuje se tudi vnovičen poziv k čimprejšnjemu sprejetju direktive o uporabi podatkov o letalskih potnikov (PNR), ki jo zavrača Evropski parlament z argumentom, da ne zagotavlja zadostne zaščite zasebnosti. (STA)

GORICA - Občinski svet odobril spremembo prostorskega načrta

Na sejmišču znova športne dejavnosti

Goriško sejemske razstavišče bodo lahko ponovno uporabljali tudi športniki. To je ena izmed novosti, ki jih je prinesla ponedeljkova odobritev spremembe prostorskega načrta št. 39 v goriškem občinskem svetu. Po obnovitvenih delih, ki jih je Trgovinska zbornica izpeljala v prejšnjih letih, so bile hale sejmišča na voljo le za sejme in podobne pobude - kar pomeni, da so bile večji del leta prazne -, z objavo variante prostorskega načrta v deželnem uradnem listu pa se bodo enega izmed paviljonov lahko posluževala tudi športna društva. To se je do konca leta 2009 že dogajalo: med klubki, ki so trenirali v Ulici Barca, je bilo tudi kotalkarsko društvo Vipava. »Za spremembo namembnosti paviljona D je zaprosila sama Trgovinska zbornica,« pojasnjujejo na občini in dodajajo, da bo pred uporabo paviljona za športne dejavnosti treba izpeljati nekaj del.

Sprememba prostorskega načrta vsebuje še eno pomembno novost. Tudi v pre-

Vhod v sejmišče v Ulici Barca

BUMBACA

Tudi v zgodovinskem mestnem jedru, kjer je bilo to doslej prepovedano, bo mogoče podstrešne prostore uporabljati v bivalne namene

delih zgodovinskega mestnega središča, kjer je bilo to doslej prepovedano, bo mogoče podstrešne prostore uporabljati v bivalne namene ter urejati stresna okna in frčade. »S tem ukrepop smo želeli ustrezti prošnjam številnih občanov, ki bodo na ta način lahko bolje uredili svoje domove in izkoristili vse prostore, ki jih imajo na razpolago,« je povedal odbornik Guido Germano Pettarin. Omenjena varianca prostorskega načrta je povezana tudi z morebitno gradnjo nakupovalnega središča v Ulici Terza Armata, ki ga bodo po novem lahko gradili po sklopih.

V uvodnem delu ponedeljkovega zasedanja so bila na vrsti svetniška vprašanja. Na obupno stanje cestič v severni mestni četrti, na primer v Ulicah Orzoni, Campi, Buffolini in Gibelli ter v Svetogorski ulici, je župana Ettoreja Romolija opozorila svetnica SSK Marinka Korsič. Svetnica je upravi svetovala, naj na novo preuči prometno ureditev na nevarnem križišču med ulicami Orzoni, Mighetti in Scodnik, zanimalo pa jo je tudi to, ali namerava občina po obnovi ceste na Travniku ohraniti tamkajšnja parkirna mesta. Župan je odgovoril, da o tem še razmišljajo. Nerešene težave z odvajanjem meteornih voda v ulicah Monte Calvario, Slapaper in Cotonificio v Podgori so bila prva tema svetniškega vprašanja predstavnika SSK Walterja Bandlja, ki je na problem že večkrat opozoril. »Voda tehničnega urada je povedala le to, da se pogovarjajo s civilno zaščito,« je dejal Bandelj. Svetnik SSK je župana opozoril še na težave, na katere naleti občan, ko želi pristojno službo seznaniti z okvarami javne razsvetljave. »Odkar ni rajonskimi svetovi, razsvetljave nihče več ne nadzoruje. Če pa občan poklicne pristojno podjetje, odgovori telefonska tajnica in klic traja v nedogled. Ob tem, da ni možnosti za uporabo slovenščine, kar je v nasprotju z zakonom, je treba na popravilo okvare čakati več mesecev,« je povedal Bandelj. Oba svetnika SSK sta svetniško vprašanje prebrala v slovenščini, kar je zmotilo svetnika Emilia Baoicchija (Fuori l'Italia dell'U.E.). Odgovoril mu je župan Romoli, ki mu je pojasnil, da je začasni zakon pač zakon in ga je treba spoštovati, »naj nam bo to všeč ali ne«. (Ale)

GORICA - ATER Osrečili šest družin

Od oktobra oddali 53 stanovanj

Obredno rezanje traku

Podjetje ATER je v goriškem mestnem središču predalo namenu šest novih stanovanj. Uredili so jih v Ulici Rabatta, v lepi palači iz 18. stoletja, kjer so včeraj slovesno predali ključe zadovoljnim družinam. Dogodka sta se udeležili odbornica FJK Mariagrazia Santoro in goriški župan Ettore Romoli, ki je izrazil zaskrbljenost nad možnim zaprtjem goriškega podjetja ATER. Santorova je odgovorila, da je cilj dejelne uprave ta, da bi bilo podjetje za ljudske gradnje čim bliže ljudem, izpostavila pa je še, da bo goriški ATER z dejeljnimi in državnimi sredstvi lahko v prihodnjih letih obnovil okrog sto stanovanj. Podjetje ATER je v zadnjih štirih mesecih na Goriškem oddalo 53 stanovanj, čakalna lista pa ostaja še vedno dolga. Decembra je bilo na njej 1174 upravičencev, upravitelji pa so opozorili, da podatek ne odraža dejanskega stanja, saj je nekatere lastevnice treba posodobiti.

NOVA GORICA - Država slabo gospodari s kulturno dediščino

Vila Rafut propada

Mestna občina je še vedno zainteresirana za brezplačni prenos nepremičnine

Novogoriško občino še vedno zima brezplačni prenos Vile Rafut v njeno last. Toda s strani države, ki je njena lastnica, se zadeve že lep čas ne premaknejo nikam. Že dve leti pripravljajo razpis za javno-zasebno partnerstvo, tako bi ta arhitekturni biser pod Kostanjevico lahko pomagal rešiti tudi zasebnik, a dokumenta še ni. Razpis naj bi končno dočakal letos. Domačinom pa kar ne gre v račun, da ena redkih zgradb neoislamskega sloga cenjenega arhitekta Antona Laščaka pri nas tako propada.

Kaj se dogaja z vilo in kdo trenutno upravlja z njo, je na zadnji seji novogoriškega mestnega sveta zanimalo svetnika Mirana Vidmarja (ZZP), ki je tudi izpostavil dragocenost te kulturne dediščine in delo arhitekta Antona Laščaka. Na občinskem oddelku za družbene dejavnosti so pojasnili, da gre za objekt v lasti države oziroma slovenskega ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, s katerim se je mestna občina Nova Gorica dogovorjala o možnosti brezplačnega prenosa nanjo oziroma o možnosti prenosa nepremičnine v upravljanje Mestne občine Nova Gorica. »Ministrstvo naj bi nato objavilo javni razpis za izbiro partnerja za obnovo Vile Rafut in dela Rafutskega parka na podlagi zakonodaje s področja javno zasebnega partnerstva.

Arhitekturni detajli parka in Laščakov vile na Rafutu

FOTO K.M.

Kot nam je znano, se na ministrstvu pripravlja ustrezná dokumentacija, ki je potrebna za izvedbo projekta po modelu javno-zasebnega partnerstva,« so še pojasnili iz omenjenega oddelka ter dodali, da bo novogoriška občina omenjeno ministrstvo tudi zaprosila za informacije o stanju projekta.

»V kolikor javno-zasebnega partnerstva ne bo, je mestna občina Nova Gorica še vedno zainteresirana za brezplačni prenos nepremičnine,« zagotavljajo na občini, kjer sicer v proračunu vsako leto redno zagotavljajo sredstva za vzdrževalna dela v parku Rafut, gre predvsem za košnjo trave in podrasti v parku.

Kot je znano, si lastništvo parka občina in država delita: občina ima v lasti spodnji del parka, država pa zgornji del z objektom. Tudi park s številnimi eksotičnimi drevesi in arhitekturnimi detaili sodi med dragoceno dediščino. A ker ni vzdrževan, tudi ta propada. (km)

GORICA Grobarje bodo zaposlili

Goriški urad CAF sindikata CISL je našel rešitev, ki bo občini z marcem omogočila zaposlitve treh grobarjev. Problem je nastal zaradi sprememb, ki jih je vlada uvedla pri izračunavanju potrdil ISEE. V uradih CAF imajo te dni kar nekaj dela, zato postopki potekajo s poljo hitrostjo. Občina je pokrajinskemu uradu za zaposlovanje sporočila, da je pripravila nov projekt družbeno koristnih del in da namerava s tremesečno pogodbo zaposlitri tri grobarje, zaradi omenjenih težav pa jih ne bi mogla zaposliti pred aprilom. V uradu CAF sindikata CISL so zato sklenili, da bodo pri pripravi potrdil ISEE dal prednost kandidatom, ki se nameravajo prijaviti na razpis občine Gorica.

GORICA - Muzej prve svetovne vojne

Prvič na ogled najdena slika Giacoma Balle

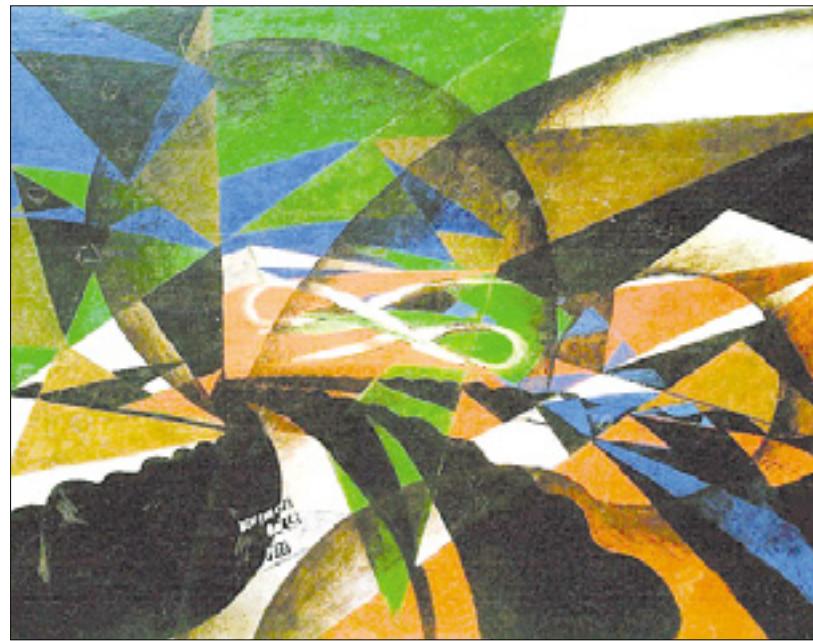
Goriški muzej prve svetovne vojne bodo po 25 letih posodobili. Prvi korak v tej smeri bo odprtje oddelka, ki ga bodo ob stolnici vstopa Italije v vojno posvetili interventizmu. Odprtje bo v petek, 13. februarja, ob 18. uri. Ob tej priložnosti, je napovedala direktorica Pokrajinskih muzejev Rafaella Sgubin, bo prvič na ogled tudi platno *Dimostrazione interventista* italijanskega futurista Giacoma Balle.

Delo je nastalo leta 1915, zanj pa še pred kratkim ni vedel nihče: abstraktna slika, ki uprizarja konflikt med zagovorniki in nasprotniki italijanske vojaške intervencije, se je namreč skrivala pod plastjo črne barve na hrbtni strani druge umetnine futuričnega slikarja, ki nosi naslov *Verginità* in je iz leta 1925. »Da se pod črnim lakom skriva slika, so posumili šele v prejšnjih letih. Tako se je začelo dolgo restavratorsko delo, ki je zdaj zaključeno. V čast si stejemo, da bomo lahko najdemo umetnino prvič razstavili. *Dimostrazione interventista* bo pri nas na ogled nekaj tednov, nakar bo platno romalo v Milan, na Expo, v Gorici pa bosta ostali dve drugi deli Giacoma Balle,« je povedala Sgubinova. Dragocena slika iz leta 1915 je last rimskega zbiralca umetnin, ki želi ostati anonimen. Do januarja prihodnjega leta pa bodo v goriškem muzeju prve svetovne vojne na ogled interventistične propagandne razglednice iz fonda fototeka Pokrajinskih muzejev. Kustosinja Alessandra Martina je s tem v zvezi pojasnila, da je večno razglednic muzeju podaril odvetnik Carlo Morpurgo. »Hranimo jih 2200. Ker obeležujemo stoletnico vstopa Italije v vojno, bomo tokrat postavili na ogled le italijanske razglednice, ki so nastale med koncem leta 1914 in letom 1918,« je povedala.

Druga faza posodobitve muzeja bo nastopila prihodnje leto, ko bodo uredili oddelki, ki bo posvečen vojni na naših krajinah pred letom 1915. »Tu se je vojna začela že leta 1914. Naš muzej danes ne posveča dovolj pozornosti temu obdobju, zato želimo vrzel zapolniti. Za raziskovalno in drugo delo bo poskrbelo naše osebje,« je dejala Sgubinova, po kateri bo muzej v grajskem naselju dobil tudi sodobnejšo tehnološko in multimedijsko opremo.

Posodobitev muzeja, sta poudarila deželní in pokrajinski odbornik Gianni Torrenti in Federico Portelli, je sad sodelovanja med Deželo FJK in Pokrajino Gorica. Prva je v projekt vložila 50.000 evrov, pokrajina pa jih je prispevala še 33.000. »Današnjo podobo in vsebine je muzej dobil leta 1990, ko se je njegovega odprtja udeležil tudi takratni minister za šolstvo in sedanji predsednik republike Sergio Mattarella,« je spomnil Portelli in poudaril, da goriški muzej v

središče ne postavlja nacionalizma ali herojev, ampak navadnega človeka. »Z novo postavljivo bo goriški muzej, ki je začel nastajati že v času prve svetovne in se je nato postopno spremenjal, pridobil dodatne vsebine, ki bodo obiskovalcem omogočile še globljo interpretacijo vojnih dogodkov,« je dejal Gianni Torrenti. (Ale)

V Rimu najdena slika futurista Giacoma Balle, ki bo v Gorici prvič razstavljena (ob naslovu), Sergio Mattarella v muzeju v goriškem grajskem naselju leta 1990

GORIŠKA - Stoletnica prve svetovne vojne Pot miru se bo začela na skupnem trgu

Organizatorji so na dogodek povabili oba predsednika držav

Znano je, da sta pokrajina Goriča in Fundacija Poti miru v Posočju povabili predsednika Italije in Slovenije, Sergia Mattarella in Boruta Pahorja, na Trg Evrope - Transalpino na svečano odprtje Poti miru - Via di Pace in soboto, 21. marca ob 12. uri. Poleg uradnih nagovorov bodo na trgu nastopili slovensko-italijanski mladinski pevski zbor, slovensko-italijanski orkester Nova ter Antonella Ruggiero in Vlado Kreslin.

Namen projekta Pot miru je kulturno in turistično ovrednotenje ozemlja, na katerem je divjala prva svetovna vojna. Finančno ga je omogočila Evropska unija v okviru programa čez-

mejnega sodelovanja Italija-Slovenija. Oprijemljiv rezultat projekta je ureditev enotne čezmjerne poti, ki povezuje že obstoječe poti in vrednoti - poleg naravnega bogastva - tudi zgodovinske ostanke ter kulturno dediščino v projekt vključenih območij Posočja.

S Potjo miru postaja ta dediščina opomin, naj se ne ponovi to, kar se je zgodilo v prvi svetovni vojni. Obenem je Pot miru vez med sosednjima evropskima narodoma, ki omogoča nastanek celostne turistične in kulturne ponudbe ter krepi odnose med ljudmi, ki živijo ob meji, in njihovo zavest o evropski pripadnosti.

GRAD DOBROVO - Vladimir Klanjšček Barve se prelivajo na stene in v prostor

Vladimir Klanjšček (levo) na odprtju briške razstave

FOTO S. BEVCAR

Prejšnji teden so v gradu Dobrovo odprli razstavo Vladimira Klanjščka. V viteški dvorani se je zbral skoraj štirideset avtorjevih znancev, sovaščanov, nekdajih sodelavcev in ljubiteljev likovne umetnosti ter krajanov. Posebej slovesno je bilo, ker so Klanjščka, sicer rojenega v Brdih, prvič gostili v reprezentativnih grajskih prostorih v letu njegove sedemdeseteletnice. Večer je uvedel kustos Herko Šaksida, ki je napovedal glasbeno izvajanje, poseg umetnostne zgodovinarke Klavdije Figelj, ogled sedemintridesetih del najnovejšega slikarskega ciklusa, naslovljenega *Prostranstvo*, v najvišjem grajskem nadstropju in na dostopnem stopnišču ter zaključno druženje v vhodni hali.

Petčlanska skupina kitarist, ki si je nadela ime Sanje s kitaro, je usklajeno, umirjeno in prijazno zapela dve prirejeni narodni pesmi, na koncu pa še dve. Umetnostna kritičarka je privabilna v spomin nekaj značilnih avtorjevih življenjskih postaj. Od študija na goriškem učiteljišču, kjer je za mentorico risanja imel prof. Noemi Rener, mimo dozorevanja na ljubljanski pedagoški fakulteti in poglabljanja v Benetkah. Vmes je pote-

spresionistični izraz. Eksistencialna stiska in duhovna razklanost se kažeta skozi deformirana telesa, ki so se spremenila v hrepeneče, vase zazrite gmote, izrazit dekorativni element pa vsebinsko dopolnjuje ter poudarja mojstrske kompozicije.

Serija grafik je last občine Izola. Dela so »pristala« v njihovi zbirki ravno v obdobju avtorjevega bivanja v Izoli. Z javno predstavljivo teh umetnin decembra 2014 v galeriji Insula v Izoli in sedaj v Šmartnem skušajo opominiti, da je zanje pomembno, da prisotnost velikega umetnika v našem prostoru ne gre v pozabo.

Razstava, ki so jo pripravili Galerija Insula, občina Izola, Goriški muzej in občina Brda, bo na ogled do 8. marca.

ŠMARSTNO - Grafična dela v Hiši kulture

Materialna sled, ki je ostala za Tonetom Kraljem na obali

Tone Kralj

V Hiši kulture v Šmartnem so razstavljena grafična dela, ki so nastala med letoma 1934 in 1953 in so nekakšna zapuščina ali natančneje materialna sled, ki je ostala za Tonetom Kraljem v slovenski Istri. Razstava dopoljuje dvanajst jedkanic iz zbirke Goriškega muzeja s pretežno načelno vsebino, ki so nastale kot posthumni odtisi leta 1982. Izdelal jih je Lucijan Bratuš z originalnimi matricami iz let 1920 in 1921, podpisala pa jih je umetnikova vdova Mara Kralj. Likovno sodijo v mladostno Kraljevo obdobje, ko se je po tragičnem soočanju s prvo svetovno vojno predal no-tranjemu, duhovnemu svetu in začel v kompozicijo, ki jo že pred tem zaznamovala secesijska linija, vnašati poglobljen ek-

PRVA SVETOVNA VOJNA

Tržiška občina v konzorciju

Občina Tržič napoveduje, da bo kot institucionalni partner pristopila k projektu *Prva svetovna vojna v Furlaniji Julijski krajini: ovrednotenje zgodovinskega in okoljskega zaklada* na čezmernem ozemlju Italije, Avstrije in Slovenije, ki ga je pripravil zadružni konzorcij za prvo svetovno vojno v FJK (Consorzio Grande Guerra FVG). Konzorcij je bil ustanovljen leta 2013 na pobudo javnih in zasebnih dejavnikov z namenom obeleževanja stoletnice začetka prve vojne na deželnem ozemlju. Predsedstvu italijanske vlade je že predstavljal program kulturnih in spominskih prireditvev: s širjenjem znanja o dogajanju med vojno želijo negativi spomin in ga predajati mlajšim generacijam. Tržiška občina pristopa z lastnimi projektmi, ki so po vsebinu sorodni (*Pot miru - Via di pace, Julius, Alisto, Velika vojna, kraji, spomini, kulture*).

GORICA - Natečaj iz borznega poslovanja

Dijaki zasedli devet od prvih desetih mest

Fundacija Goriške hranilnice je včeraj nagradila dijake, ki so se od 1. oktobra do 10. decembra lani udeležili natečaja iz borznega poslovanja *Conoscere la borsa 2014* (Spoznaj borzo). Na tekmovanju, ki ga že vrsto let organizirajo fundacije hranilnic iz Evrope, so se odlično odrezali dijaki slovenskega tehniškega pola Cankar-Vega-Zois iz Gorice, ki so na deželnih ravnih zasedli devet od prvih desetih mest. Nagrajevanje je potekalo v avditoriju slovenskega višješolskega centra v Ulici Puccini.

Ob začetku natečaja je vsaka ekipa prejela virtualno vsoto 50.000 evrov. Ta znesek so nato dijaki investirali na borzi, zmagala pa je ekipa, ki je po približno dveh mesecih imela največje dobičke. Prvo mesto na deželnih ravnih je zasedla ekipa Cankar 2, ki je v sedemdesetih dneh s kupovanjem in prodajo vrednostnih papirjev zaslužila kar 5.530,27 evra. Ekipo so sestavljali Samuel Vitale, Evelyn Robazza in Nicole Cecconi, ki se bodo za nagrado odpravili v Cuneo, kjer jih čaka državno nagrajevanje. Dijaki so se včeraj zahvalili profesorjem in staršem za nasvete ter ponosno dodali, da so na tekmovanju pre-

magali tudi ekipo profesorjev. Priznali so, da so se več ur tedensko posvečali tekmovanju, vsak dan pa so pregledovali borzne tečajnike in se glede na nihanje borznih tečajev odločali za nakup ali prodajo določenih vrednostnih papirjev. Odlična poteza jim je uspela na začetku oktobra, ko so po relativno nizkih vstopnih kupili delnice, ki so nato bile zelo dobičkonosne. Ključna je bila tudi pomoč Erik Bense iz Zadružne banke Doberdov in Sovodnje, ki je pred začetkom tekmovanja di-

Zmagovita ekipa tehniškega pola z mentorico Maro Petaros in s podpredsednikom Fundacije Goriške hranilnice Robertom Collinjem

BUMBACA

jakom predstavljal strategije za uspešno borzno poslovanje. Stroške za potovanje v Cuneo bo prispevala Fundacija Goriške hranilnice, dijake pa bo spremljala njihova mentorica, prof. Mara Petaros.

Poleg glavne lestvice, sestavljene glede na dobiček, so na tekmovanju sestavili še posebno levtico za investicije v podjetja, ki se zavzemajo za trajnostni razvoj. Tudi v tem delu natečaja so bili dijaki tehniškega pola uspešni, saj je zmagala ekipa Cankar 6, ki so

jo sestavljale Maja Batistič, Sara Cej, Nikol Frandolič in Georgina Laryea. Njihova ekipa je zasedla prvo mesto v Furlaniji Julijskih krajini in četrto mesto v Italiji. Priznanje sta prejela tudi profesorja David Peterin in Peter Ferfoglia, ki sta se - kljub temu, da sta »zapravila« 518 evrov začetnega kapitala - uvrstila na osemnajsto mesto v Italiji glede na dobiček oz. izgubo ter na deveto mesto glede investicij v podjetja, ki se zavzemajo za trajnostni razvoj. (av)

NOVA GORICA - Na univerzi že poldrugo leto preučujejo pojav

Burja z znanstvene plati

Pretekli dni smo o burji poročali z vidika gasilcev in civilne zaščite, tokrat svoje dodajajo še znanstveniki. Burje so se namreč lotili na Univerzi v Novi Gorici, kjer že od leta 2004 deluje Center za raziskave atmosfere (CRA). Tam se v zadnjem letu in pol ukvarjajo tudi s študijo pojava burje.

Burja nastane na zavetri strani gorskih verig, kjer zaradi toka hladnega zraka čez oviro nastanejo močni pobočni vetrovi, ugotavljajo na univerzi. Povezan je s prisotnostjo topih zračnih mas v nižinah jugozahodne Slovenije in stabilnih hladnih zračnih mas nad osrednjim Slovenijom, ki se ob gorskimi pregradami prevlajivo v dolino. Razgiban relief jugozahodne Slovenije, ki se v manj kot 30 kilometrih od morske obale dvigne do Kraške planote na 300 metrih nadmorske višine, pade v Vipavsko dolino, ki leži na stotih metrih nadmorske višine in se nato spet dvigne v planoto Trnovskega gozda, se pravi na 1.500 metrov nadmorske višine, omogoča razvoj burje v Vipavski dolini.

Ker tradicionalne meritve smeri in hitrosti vetra s klasičnimi anemometri ne morejo dobro opisati časovne sprememljivosti sunkov burje, v CRA uporabljajo dvodimensioalni ultrasonični anemometer, ki omogoča zajem podatkov o hitrosti in smeri vetra vsako sekundo. »Z analizo podatkov želimo izboljšati znanje o nastanku in razvoju sunkov ter o samem toku zračnih mas med pojemanjem burje. Boljše poznavanje toka zračnih mas

Meritev ajdovske burje

FOTO K.M.

lahko bistveno izboljša delovanje meteoroloških modelov in s tem povezano boljšo napovedljivost moči vetra v Vipavski dolini,« pojasnjuje na UNG.

V zadnjem tednu smo bili priča močnemu pojavi burje, ki je trajal od četrtek popoldne do sobotnih jutranjih ur. Prve analize pridobljenih meritiv za to obdobje nakazujejo, da je bila močna burja posledica toka zračnih mas iz dveh različnih smeri. V začetni fazi, do poznega četrtekovega večera, je veter pretežno pihal v smeri iz severovzhoda, nato pa se je tekom noči in jutri naslednjega dne postopoma obrnil v jugovzhodnik. Prvotna smer toka bi ustrezala toku čez rob planote Trnovskega gozda, medtem ko končna smer ustreza toku zračnih mas vzdolž Vipavske doline. »Spreminjanje smeri burje je bila posledica vremenske situacije na širšem območju, predvsem razvoja in poti sredozemskega ciklona. Hitrosti vetra so v celotnem obdobju dosegale visoke vrednosti, najvišje hitrosti, ki smo jih izmerili v Ajdovščini, so presegale 33 m/s (približno 120 km/h), kar je sicer precej manj od najvišjih hitrosti, izmerjenih vzdolž vipavske hitre ceste,« ugotavljajo na UNG. Nižje vrednosti hitrosti v Ajdovščini so posledica lege postaje, ki se nahaja znotraj strnjenega naselja, medtem ko se meritve ob hitri cesti opravljajo na odprttem prostoru. (km)

GORICA - Prav poseben gost

Kreslin, Sivilotti in Taylor, glasba res ne pozna meja

Z leve sedijo Vlado Kreslin, Valter Sivilotti in Allan Taylor

FOTO I. KOMEL

Po avdicijah za opero *Rigoletto*, ki jo pripravljajo kriška Operna akademija, sta si pred dnevi oder goriškega Kulturnega doma »izposodila« tudi furlanski dirigent Valter Sivilotti in slovenski kantavtor Vlado Kreslin. Skupaj pripravljata vrsto novih skladb, ki jih bosta predstavila najprej 21. marca na Trgu Evrope - Transalpini, kjer bo prireditev v organizaciji goriške pokrajine, nato pa še na Mittelfestu v Čedadu. Najbolj »reprezentančna« bo pesem *Reka* (nanaša se na Sočo), ki jo bo Kreslin zapestil Antonello Ruggero.

Valter Sivilotti in Vlado Kreslin redno sodelujeta od leta 2002. Njuni skupni naporji so obrodili vrsto pesmi, ki so bile izvedene v okviru goriškega festivala Across the Border in so prečkale tudi meje. Omeniti gre Koncerne na meji, Pesmi ob meji v ljubljanskem Cankarjevem domu, večere z ciklusa Canzoni di confine in koncerte v goriškem Kulturnem domu.

Njuno sodelovanje pa ima tudi širše mednarodne razsežnosti, o čemer priča srečanje, ki smo mu bili deležni pred nekaj dnevi. V gostilni pri Turiju v Štandrežu so se zbrali Vlado Kreslin, Valter Sivilotti, član organizacijskega odbora festivala Folkest iz Spilimberga Andrea Del Fabbro in prav poseben gost - Allan Taylor, eden najbolj znanih britanskih kantavtorjev, ki ima za sabo preko 25 samostojnih albumov. Mudil se je v Spilimbergu na pogovorih za sodelovanje na Folkestu in se že odločil, da obišče še Gorico in da se v posoškem mestu sreča s starim prijateljem Kreslinom. Po poslovnih pogovorih in po večerji je skočila na dan kitara in oba kantavtorja sta v veselje gostov lokalna uprizorila manjši koncert s prepevjanjem svojih uspešnic. Marsikdo med prisotnimi me je ni mogel načuditi, da Taylor pozna melodijs in tudi nekaj besedil Kreslinovih pesmi. Bilo je enkratno. Izrek, da glasba ne pozna meja, dobi v takih primerih tudi stvarno potrditev.

GORICA Petnajstim stipendije konzorcija

Pri konzorciju za razvoj goriškega univerzitetnega pola so izbrali dobitnike petnajstih stipendij, ki se nanašajo na akademsko leto 2013-14 in jih podeljujejo s pomočjo prispevka dežele FJK. Namenjene so študentom prvostopenjskega ali magistrskega študija pod pogojem, da se le-ta izvaja v Gorici. Vsaka stipendija je vredna tisoč evrov, podelili pa jih bodo v pondeljek, 23. februarja, ob 11. uri v dvorani Della Torre na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gospoški ulici v Gorici.

Letošnji nagrajeni so Elisa Benevelli (diplomske vede), Gessica Iacuzzi (odnosi z javnostmi), Irene di Padua (diplomske vede), Giulia Falchi (diplomske vede), Giorgia Bozzini (diplomske vede), Sebastiano Mancuso (diplomske vede), Raffaella Brizio (odnosi z javnostmi), Arianna Gheno (diplomske vede), Alberto Antonini (arhitektura), Roberta Falzari (odnosi z javnostmi), Arianna Giandon (diplomske vede), Federica Pozzobon (integrirano komuniciranje za podjetja in organizacije), Rossella Mannello (integrirano komuniciranje za podjetja in organizacije), Enrico Leghissa (arhitektura) in Virginia Fabozzi (diplomske vede).

Štipendija jim je bila podeljena na osnovi študijskih rezultatov, ki so jih doslej dosegli, in ob upoštevanju finančnega stanja družin.

Medeot skupni tajnik

Nadaljuje se postopek združevanja goriške in tržaške trgovinske zbornice. Odbor in svet Trgovinske zbornice iz Trsta sta namreč za novega generalnega tajnika včeraj imenovali Pierluigija Medeota, ki to funkcijo že opravlja v Gorici. Medeot bo v Trstu nasledil Stefano Patriarco.

Begunci v Verono in Padovo

Z 2. februarjem so v Veroni in Padovi ustanovili novi teritorialni komisiji za ocenjevanje prošenja za azil. Ob podtagjaniku na ministrstvu za notranje zadeve Domenico Manzioneju je to potrdila tudi senatorka DS Laura Fasiolo, ki je v teh dneh prejela pismo notranjega ministra Angelina Alfana. Novoustanovljeni komisiji naj bi razbremenili komisijo, ki deluje v Gorici, posledično pa naj bi se znižalo tudi število prosilcev za azil v goriški občini in deželi FJK nasprotno.

Začenja se tržiški pust

V Tržiču se bo jutri začel niz pustnih dogodkov. Med 10. in 12. uro bo na Trgu Republike Cantada mascherada; otroki bodo pričakali z glasbo, sladnicami in animacijo. Jutri med 15. in 18. uro bo po mestnih ulicah igrala skupina Vecia Trieste, ob 19.30 pa bo v restavraciji Minimax »bezjaška pustna večerja«. Otroško pustovanje na Trgu Republike bo tudi v soboto v nedeljo, obkrot med 15. in 17. uro.

Montifilm se zaključuje

V goriškem Kulturnem domu bo danes tretji in hrkrati zadnji večer v okviru festivala goriškega filma Montifilm 2015. Ob 17.30 bodo vrteli nemški dokumentarni film The Cave Connection - Into the Unknown (Niko Jäger), sledil bo ob 21. uri kanadski celovečerni film Into the Mind (Dave Mossop in Eric Croslan). Vstopnina za enkraten ogled znaša 3 evra, za dva filma 5 evrov.

Tečaj za trenerje in odbornike

Goriška pokrajina bo priredila nov tečaj za trenerje in društvene odbornike. V večnamenski dvorani v Starancu (Ulica Infanzia 1) bo o izboljšanju odnosov s športniki in starši predaval psiholog Alessandro Sartori. Tečaj za trenerje se začenja drevi med 20. in 22. uro.

ŠTMAVER - Ob svetem Valentinu

Pust in veter ponagajala organizatorjem praznika

Tradicionalno štmavrsko praznovanje svetega Valentina je bilo letos nekoliko manj obiskano, pa čeprav je vsa leta v vasi močno občuteno. Naneslo je, da se je ob koncu minulega tedna marsikaj dogajalo na Goriškem, med drugim tudi prve obveznosti krajevnih pristarjev.

V soboto so ravno v okviru štmavrskega prazničnega dogajanja predstavili Kraški pust. Tradicija je namreč, da predstavitev poteka v kraju, ki je leto prej stopil na najvišjo stopničko zmagovalcev, openko trofejo pa je lani osvojilo ravno kulturno društvo Sabotin iz Štmavra. V soboto je sledil nastop plese skupine kulturnega in športnega društva Vipava s Peči ter domačih pustnih mask pa še ples s triom Express, ki pa tokrat ni priklical množice. Marsikje so namreč potekale še zadnje priprave na nedeljski pustni sprevod v Gorici, ki je uvedel v pustni čas.

Štmavrsko praznovanje se je nadaljevalo v nedeljo. Slovensi maši je na prireditvenem prostoru v Znarišu sledilo Valentino kosišo pod velikim ogretim šotorom. Pri vsakem društvu Sabotin so tokrat prvič preizkusili šotor, ki ga je za potrebe svojih članic nabavila Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice in jim ga daje na razpolago. Gostitelji so postregli z jedmi na žaru, domačo kapljico in štruklji, ki tudi sodijo k štmavrski tradiciji.

Organizatorji Valentinovega praznika so morali tokrat resno strniti vrste, saj je goriški sprevod potekal v zgodnjem popoldanskem času, štmavrski voz pa je po mestnih ulicah spremljalo ka-

Pod štmavrskim šotorom (zgoraj) in mrzlično delo kuharjev (spodaj)

kih sto veselih pustarjev. Sredi popoldneva, ko je za prijetno razpoloženje pod ogretim šotorom igrala glasbena skupina iz Brd, je za nameček začelo silovito pihati, tako da so morali Štmaverci odkriti šotor, sicer bi ga sunki vetrata podrlji. Burja je istočasno »ponagajala« tudi pustnim vozovom v Gorici, še zlasti Štmavercem, ki niso mogli dvigniti nadgradnje voza ravno v trenutku, ko so se znašli pred ocenjevalno komisijo na odru, nameščenem ob ljudskem vrtu na Verdijevem korzu. Kljub temu so se domačini dobro odrezali in osvojili tretje mesto. V Štmavru pa se je praznik nadaljeval v prostorih nekdajne šole. (vip)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Ul. Oberdan 3, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V MEDEJ
RAJGELJ CHIARA, Ul. Scoule 9, tel. 0481-67068.

Prireditve

PUSTNO RAJANJE v Kulturnem domu v Gorici bo v torek, 17. februarja, ob 15. uri. Za veselo vzdušje bo poskrbel tržaški televizijski in radijski voditelj Evgen Ban.

V NOVI GORICI: v knjižnici Franceta Bevka bo v četrtek, 12. februarja, ob 18. uri predstavitev knjige »Dvanajst pred dvanajsto« Marka Pavliča.

V GORICI: v Kulturnem centru Lojze Bratuž bo v četrtek, 12. februarja, ob 20. uri novo srečanje pod lipami. Gost večera bo Goričan p. Ivan Bresciani DJ, jezuit in teolog, povezoval bo časnike Julijan Čavdek. Pritejata Kulturni center Lojze Bratuž in Krožek Anton Gregorčič.

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE V DOBERDOBU bo v pondeljek, 16. februarja, ob 17. ure bo najmlajše zabaval Ernesto, srednješolci pa bodo imeli ples od 17. ure dalje. Pritejajo SKRD Jezero, SKD Hrast, Pihalni orkester Kras in AŠZ Mladost.

PUSTNO KOLEDOVANJE V JAMLJAH bo potekalo v torek, 17. februarja, po vasi: za otroško koledovanje bo zbirališče ob 10. uri v društvenih prostorih, odrasli pa se bodo zbrali v istem kraju ob 11.30. Ob zaključku bo sledilo konsilo z nabranimi dobrotami po vasi, večer bo v društvenih prostorih ples s Štefanom; pritejajo AŠKD Kremenjak.

Čestitke

Malemu Petru se je pridružil bratec DAVID. Mamici Aniti in očku Simonu čestitajo in celi družinici želijo srečo in Božji blagoslov vsi, ki jih imajo radi.

Gledališče

V GLEDALIŠČU VERDI v Gorici ob 20.45: 19. februarja koncert violončelistke Natalie Gutman. Predprodaja vstopnic za vse predstave poteka pri blagajni na Korzu Italia (tel. 0481-383602) od pondeljka do sobote 17.00-19.00.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI iz niza »Spas teater«: 19. februarja ob 20. uri »Čista norišnica«, informacije in predprodaja vstopnic vsak delavnik 10.00-12.00, 15.00-17.00 in uro pred pričetkom prireditve, sobota in nedelja uro pred pričetkom prireditve (tel. 003865-3354016, blagajna@kulturnidom-ng.si).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMNU: 12. februarja ob 21. uri »Comedians« (Trevor Griffiths), igrajo Margherita Antonelli, Alessandra Faiella, Rita Pelusio, Claudia Penoni, Pia Engleberth in Rossana Mola; informacije in predprodaja vstopnic po tel. 0481-532317.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: danes, 11. februarja, ob 20.45 komedija »Festino nella sera del giovedì grasso avanti cena«, nastopata vokalni ensamble La Stagione Armonica in Alessandro Bressanello; prodaja vstopnic pri blagajni gledališča v Tržiču (od pondeljka do sobote 17.00-19.00), tel. 0481-494664 in v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici, tel. 0481-30212; več na www.teatromonfalcone.it.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 11. februarja, ob 20. uri »Zgodba o pandah, ki jo pove sakofonist z ljubico v Frankfurtu« (Matej Visnjevic). 12. februarja ob 20. uri »Zmaj« (Jevgenij Švarc); informacije na blagajna.sng@siol.net ali po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI Dvorana 1: 17.30 - 20.30

»Turner«.

Dvorana 2: 16.45 »Notte al museo 3 - Il segreto del Faraone«; 17.10 - 20.00

- 22.00 »Non sposate le mie figlie«;

18.15 - 21.30 »Unbroken«.

Dvorana 3: »Kinemax d'Autore« 20.00

»Tre tocchi«.

DANES V GORICI KULTURNI DOM: 17.30 »The Cave Connection«; 21.00 »Into the Mind« (MontiFilm).

DANES V TRŽIČU KINEMAX Dvorana 1: 16.30 »Non sposate le mie figlie«; 18.10 - 21.00 »Turner«.

Dvorana 2: 17.45 »Notte al museo 3 - Il segreto del faraone«; 19.50 »Non sposate le mie figlie«; 21.45 »Italiano medio«.

Dvorana 3: 16.30 »Mune - Il guardiano della luna«; 18.00 - 20.40 »Unbroken«.

Dvorana 4: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Jupiter - Il destino dell'universo«.

Dvorana 5: 17.00 - 20.00 - 22.10 »Birdman«.

Koncerti

VEČERNI KONCERTI združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 11. februarja ob 20.45 jazz koncert skupine Oirquartett. 16. februarja ob 20.45 »Il campanello dello speziale« (G. Donizetti), nastopajo vokalna skupina in orkester Opera Giocosa FJK in zbor I Giocosi di Trieste; informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, predprodaja vstopnic in abonmajev v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212); več na www.lipizer.it.

V BUKOVICI: v dvorani Zorana Mušiča KD Bukovica bo v četrtek, 12. februarja, ob 20. uri Prešernov glasbeni večer; nastopili bodo Matevž Ferjan-

Kulturni center
Lojze Bratuž

Krožek
Anton Gregorčič

SREČANJA POD LIPAMI

P. IVAN BRESCIANI DJ

Jezuit, teolog in Goričan. Vrhovni predstojnik Družbe Jezusove p. Adolfo Nicolas ga je 12. januarja 2014 imenoval za provinciala slovenske province Družbe Jezusove.

Četrtek, 12. februarja 2015, ob 20. uri
Kulturni center Lojze Bratuž - Gorica

Moj pust!

Spet je pred nami najbolj nori teden v letu. S seboj vzemite fotoaparat in poslikajte »svoj« pust ... Fotografije nam pošljite na rubriko Fotogalerija bralcev na spletni strani www.primorski.eu ali na elektronski naslov tiskarna@primorski.eu.

Razstave

V GORICI: v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici bo v petek, 13. februarja, ob 21. uri uvodni koncert letošnjega festivala »Tango da pensare«, ki ga prireja združenje Punto Musicale. Sodelovali bodo Laura Escalada Piazzolla, vdova slavnega argentinskega skladatelja Astorja Piazzolle, kvartet Neotango in plesalska para Margarita Klurfan in Walter Cardozo iz Argentine ter Marina Martin in Massimo Marchetto; informacije in predprodaja vstopnic v KC Lojze Bratuž od pondeljka do petka med 8.30 in 12.30 (tel. 0481-531445).

V TRŽIČU: v lokalnu Il Carso in Corso na Korzu del Popolo 11 bo v petek, 13. februarja, ob 21. uri iz niza »Jazz in Progress 2014-15« koncert skupine Locomotive Duo; vstop prost. Informacije in rezervacije po tel. 0481-46861; več na www.ilcarsoincorso.it.

V NOVI GORICI: v Kulturnem domu bo 14. februarja ob 20.15 Valentinv koncert, nastopila bosta tenor Vladimir Čadež in pianistka Natalija Šaver; informacije in predprodaja vstopnic vsak delavnik 10.00-12.00, 15.00-17.00 in uro pred pričetkom prireditve, sobota in nedelja uro pred pričetkom prireditve (tel. 003865-3354016, blagajna@kulturnidom-ng.si).

V AJDOVŠČINI: v Pilonovi galeriji (Prešernova ulica 3) bo v petek, 13. februarja, ob 19. uri odprtje razstave Tew Curk Sorta z naslovom »Vsakdanjosti«.

V GORICI: v Kulturnem domu v Ul. Brass 20 je na ogled razstava slikarja Vojka Gašperuta - Gašperja iz Kopra; do 14. februarja od pondeljka do petka 9.00-12.00, 16.00-18.00 ter med prireditvami.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV

za Goriško prireja praznovanje dneva žena v nedeljo, 8. marca, z izletom v Pušjo ves-Venzone za ogled posebnosti od potresa do obnovitve mesteca dalje. Opoldne se bodo udeleženci peljali v bližnji hotel-restavracijo »Carnia«, kjer bo kosilo. Vpisuje po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.). Na račun 25 evrov.

Obvestila

TEČAJ SLOVENŠCINE: Dijaški dom organizira tečaj slovenščine, namenjen predvsem staršem otrok, ki obiskujejo slovenske šole. Tečaj bo potekal ob torkih in četrtkih od 17.30 do 18.45. Vpisovanje do četrtka, 12. februarja; informacije in vpisovanje po tel. 0481-533495.

GORIŠKA POKRAJINA organizira

sprehode za spoznavanje tehnike v hoji Nordik walking. Prvo srečanje bo v četrtek, 12. februarja, ob 15. uri v pevskem parku; vstop prost.

STRANKA SLOVENSKA SKUPNOST ob 40. letnici ustanovitve goriškega dela stranke obvešča, da je sklicano slavnostno zasedanje pokrajinske siete za Goriško, ki bo v petek, 13. februarja, ob 18. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici.

GORIŠKA SEKCJA VZPI-ANPI sklicuje občni zbor v četrtek 19. februarja, ob 17.30 na sedežu v KB Centru v Gorici. Na dnevnem redu predsedniško, administrativno in blagajniško poročilo, pozdravi, razprava in razno.

Šolske vesti

TEČAJ SLOVENŠCINE: Dijaški dom iz Gorice organizira tečaj slovenščine, namenjen predvsem staršem otrok, ki obiskujejo slovenske šole. Tečaj bo potekal ob torkih in četrtkih od 17.30 do 18.45. Vpisovanje do četrtka, 12. februarja; vpisovanje na tel. 0481-533495.

NA FAKULTETI ZA UPORABNE DRUŽBENE ŠTUDIJE V NOVI GORICI (FUDŠ) prirejajo 13. februarja ob 10. in 17. uri ter 14. februarja ob 10. uri informativne dneve na sedežu fakultete na Gregorčičevi 19 v Novi Gorici. 13. februarja ob 18.30 bo potekala okrogla miza z naslovom »Diplomat FUDŠ se prestavi«; več na www.fuds.si.

NA VISOKI ŠOLI ZA UMETNOST UNIVERZE V NOVI GORICI prirejajo informativne dneve za programa Digitalne umetnosti prakse (1. stopnja) v petek, 13. februarja, ob 10. in 15. uri in v soboto, 14. februarja, ob 10. uri ter Mediske umetnosti in prakse (2. stopnja) v petek, 13. februarja, ob 13. uri in v soboto, 14. februarja, ob 11. uri v prostorih v palači Alvarez, Ul. Diaz 5 v Gorici; več na //ung.si.

Pogrebi

O NAŠEM TRENUTKU

Nekaj klasike za skok v sodobnost

ACE MERMOLJA

Šel sem plačati letno članarino za novinarsko združenje (ordine - smiseln prevod je zapleten, saj potrebuje razlagi, ker gre v bistvu za ceh) in sem se vedel malce čudaško. Najprej sem brundal, da v času deflacijske in ko cene padajo, višajo članarino za 10 odstotkov. Uradnica je preslišala in me vprašala za elektronski poštni naslov. Povedala je, da me bodo obveščali o novih tečajih iz novinarstva, češ da so primerni tudi za upokojence. Kislo sem vprašal, če jih bo vodil italijanski novinar Travaglio. Je stalen gost televizije, pomočnik direktorja dnevnika Il Fatto, ne pozna humorja in je to, kar Italijani imenujejo »faccia da schiaffi«. Televizijsko uspeva, ker se ocítajo del občinstva opredeljuje za Crudelio Demon.

Po puščobnih komentarjih se mi je posvetila resnejša misel. Novinari in vsi, ki tako ali drugače nastopamo v javnosti ali imamo opravka z ljudmi (od politikov do zdravnikov), bi potrebovali tečaje iz splošne izobrazbe oz. iz humanistike in klasike. Potreba postaja iz dneva v dan nujnejša.

Ne nasprotujem tehniki, ne znam pisati na roko oziroma, kar naprem, ne znam več prebrati, med ljubšimi televizijskimi oddajami so tiste, ki prikazujejo, kako popravljajo in obnavljajo avtomobile, od športov najraje gledam motociklizem, si ne kupim poštenega motorja zaradi telesnih sitnosti, ki so v moji starosti pogoste itd. Upam, da sem odpravil sume o protitehničnem borcu.

Potreba po humanistični izobrazbi in, točneje, po vrednotenju klasikov, je urgentna. S klasiki mislim na starogrško in rimske kulturo, na zapisčino orienta, na krščanstvo, na iluminizem in nato na osnovne in blistvene človekove korake na področju umetnosti, filozofije in znanosti. Bistveno je, da se človek občasno vrne v svojo veliko preteklost, da obnovi staro vedenje in duh in da ne pozabi na nekatere osnove mišljenja, na smisel in vrednote časov in del, ki so omogočila skok v sodobnost. Mislim na vse to, brez česa bi bili še vedno v jamah in se podili za mamuti.

Bistvo klasikov je, da so se v skoraj neverjetnih pogojih lotevali del in problemov povsem na novo, »ex nihilo«. Očitno je v človeku ključ (nevrološke raziskave), ki ob potrebi, hotenju in nuji odpira neslutena vrata. Drugače si težko zamislimo, kako so lahko v naturni Grčiji, sredi morja, oljk in kamenja izjemni ljudje pričeli projektirati imponantne templje in umetnine, razmišljati abstraktno, naставljati pravila iz matematike in geometrije, si izmislili medicino, ki ni bila več враčeva kuhinja itd. Dejansko velja to za vsa obdobja, ki so bila prelomna, ki so pomenila skok v sodobnost, resničen preobrat in odpiranje novih svetov. V te pretekle čudeže se moramo zazreti, če želimo danes širiti obzorja v svet, ki ga še zdaleč ne poznamo in še manj obvladamo.

Pri klasikih ne gre torej le za stare vrednote, ampak za pudarjanje človekove sposobnosti, da se z mišljenjem zazre v skrivnosti in v dejavnosti, da globinsko občuti potrebo po globini, klic, ki prihaja na površino.

iz korenin. Drugače se nam danes zdi vse samoumevno, dano in pridobljeno brez napora, brez mišljenja, brez kopanja v globine in letenja v višine. Tehnika, ki nima zavesti o iskanju, ki ne pozna ikara, ki je vzletel proti soncu, nas lahko resnično zavede v praznino, ki se nam zdi brišljantna, učinkovita in plodna ter obenem gratis.

Pričel sem z novinarji in menim, da ni naloga našega poklica le v tem, da podajamo neke »privlačne« informacije, da vzbujamo pozornost, besedičimo z igralsko tehniko itd. Menim, da je naloga novinarja tudi v tem, da posreduje bralcu in poslušalcu neko nit med vsakodnevnim doživljajem sveta in njegovo vedno večjo kompleksnostjo, ki je izrazita v politiki, v gospodarstvu, v družbeni dinamiki itd. Ne živimo več v agrarnem svetu, kjer je bilo preživetje enostavno razmerje med zemljo, fizičnim delom ter naravo z njenimi darovi in muhami (od toče do zime in potresa).

Ko predsednik republike Mattarella naglasi potrebo, da se inštitucije približajo državljanom, predpostavlja neko znanje in spoznanje o tem, kako je sploh prišlo do države in inštituciji. Šele nato lahko državljan ocenjuje, odobrava, kritizira in izpolove svoje stiske in upre. Kdor vidi v inštitucijah in v politikih le neke vrste brokerje, ki se pojgravajo z našim denarjem, nima možnosti, da se bo približal inštitucijam. Politik pa naj najde jezik, da lahko govori z državljanom znotraj tiste tradicije, ki je omogočila, da država sploh je.

Omenil sem zdravnika. Medicina je znanost, vendar je znanost o naravi in človeku s ciljem, da zdravi človeka. To bitje pa ni le sistem kosti, mišic, živčevja in drugih snovi, ki jih zdravimo na osnovi poznanih zdravil, rezov in protokolov. Hipokrat in drugi veliki zdravniki po njem so videli v človeku nekaj več in pomembnejšega od posebnega sistema snovi. Lahko imenujemo dušo ali psiho; zavedanje o širini in globini človeškega ostaja bistveno za uporabo zdravstvene tehnike. Nadaljeval bi lahko z drugimi poklici, v bistvu v vsemi poklici.

Kot sem zapisal, vidim v tehnički nekaj bistvenega za človekovo preživetje v sodobnosti, ko nas je na Zemlji veliko milijard in predstavlja že to nek osnovni problem. Ni pa se možno pasivno predati tehniki, kot da je dana nam na razpolago in kot da ne potrebuje pri uporabniku nekega širšega znanja in neke jasne etične zvesti. Obenem je nujno vsaj v obrisih vedeti, kako je bil v osnovi čudež, da se je človek dokopal do vsega tega znanja in tehnike, s katerimi razpolagamo danes. To pa enostavno pomeni, da globoko spoštujemo tega človeka: sebe, bližnje in tujce. Smo imetniki velike sposobnosti, da pre-skakujemo dano in samoumevno. To sposobnost velja uporabiti in klasiki nas učijo, kako. Zapisane besede veljajo tudi za pesnika Prešerna, ki je pričel pisati ob gruntskem jeziku in v nemškutarski družbi. Iz ozkega zaledja je postavil moderne temelje slovenskemu jeziku, kulturi in narodu. Tako ga razumemo od Stritarja dalje.

Prej do novice na naši spletni strani www.primorski.eu

JEZIK NA OBROBU

V obmejnem pasu z Italijo zasedlim največ napak pri predlogih in glagolih, pri katerih naši pisci pogosto ne upoštevajo pomena predpon, ki jih sestavljajo. Pred kratkim je poročevalc zapisal, da je ropar zavezal žrtvi roke in noge, namesto, da bi jih zvezal. **Zvezati pomeni v vroj, žico, verigo doseči, da česa ne moremo premikati in da ostane skupaj.** Zato moramo reči, da ji je ropar roke in noge zvezal. Glagol zavezati kaj je podoben, vendar pomeni nekaj drugega. Zavezem si lahko čevlje, cullo, vrečo, ruto. Nasprotno zavezane je odvezano. Če vez popusti, so čevlji odvezani. Tudi zvezane roke nam lahko kdo odveže, da jih prosti premikamo, medtem ko se odvezana vreča ali ruta ne bosta prosti gibali.

Takih manjših pomenskih razlik v našem jezikovnem območju ne občutimo, zato večkrat dokuporabimo predpone z- ali za- predpono pri, ko privezati pomeni kaj privezati k čemu ali h komu. **Tudi privezan pes se ne more prosti gibati, a ne zato, ker mu zvezemo tace, temveč zato, ker je z verigo priklenjen na kaj ali k čemu, npr. k ograji.**

Pri nas je izšlo že več knjig z navodili (recepti) za kuho, cvrtje ali peko. V njih sem opazila neenotno rabo predlogov. **Olje segrejemo na 190°C ali največ do 190°C**, namesto tega je bilo v knjigi napisano: »olje ne sme biti bolj vroče od 190°C.«

Za peko segrejemo pečico na predpisano temperaturo, npr. na 200°C, potem pa pecivo pečemo v pečici, ogreti na 200°C ali pa, (kar je bolj običajno) »pecivo pečemo pri 200°C.«

Oglejmo si še razliko med stisniti in iztisniti. Zelo znana je fraza »iz limone je iztisnil (stisnil) ves sok«. V rabi je oboje, čeprav je med glagoloma stisniti in iztisniti razlika. **Stisnem komu roko ali kaj drugega, iztisniti pa pomeni s stiskom izločiti sok, tečino.** Vinogradnik v stiskalnici stisne grozdje, da priteče iz njega sok, kar pomeni da je sok iztisnil iz grozdja. Ko govorimo o limoni, je bolj v rabi glagol iztisniti, ker je sok v notranosti limone, ki jo obdaja lupina. Pri nas se je nekdo že v naslovu članka vprašal: »Hočejo limono stisniti do konca?«

S stiskanjem ne dosežemo sok, iztisniti ga moramo iz limone,

lahko pa uporabimo tudi drug glagol in rečemo: »Ali hočejo limono do konca izzeti?« ali tudi »ožeti do konca«. Pri tem glagolu moramo vedeti, da je sedanik ožmem ali ožamem, enako tudi izzmem ali izzamem. Ožmem tudi mokro perilo ali gobo.

S to prispolobo primerjamo Grčijo z limono, iz katere iztisnemo ves sok, kar pomeni, da jo popolnoma izčramo.

V istem članku je zapisano tudi »ni realno pričakovati izplačila dolgov...«. **Izplačati ali poplačati pomeni v celoti plačati dolgove, zato bi bilo bolje uporabiti nedovršnik plačevati ali odplačevati dolgove (dokler ne bi bili izplačani ali poplačani).** Mogoče bi bilo le dolgoročno odplačevanje, zato moramo uporabiti nedovršnik.

Lelja Rehar Sancin

PISMA UREDNIŠTVU

Kulturno o nekulturi

Za odgovor sovaščanu Stojanu Glavini (pismo uredništvu 10.2.) bi potrebovali le Prešernov verz ali stari slovenski pregovor, da ne bo nesporazumov, pa raje nekaj preprostih besed.

Boljunske kulturne društvo je bilo ob svoji ustanovitvi poimenovano po Francetu Prešernu in nihče mu ne bo spremjal imena. Cenimo in spoštujemo delo ter zapuščino naših zavednih prednikov, tako kot oni verjamemo v moč kulture in prav zato kar nekaj svojega prostega časa posvečamo ohranjevanju in razvijanju kulturnega utripa vasi.

Cenimo konstruktivno kritiko, želimo si izvirnih idej, novih oblik delovanja in sodelovanja vseh, ki jim je kultura pri srcu. Za nekulturne pa smatrano žalitve in neutemeljene ter nerensnične trditve.

Mar je le 8. februar edino pravo merilo kulturne pripadnosti? Je februar izključno le mesec proslav Dneva slovenske kulture?

Slovensko kulturo proslavljamo ob vsakem društvenem večeru, ob vsaki otvoriti razstave ali prireditvi, ko se srečamo ob ustvarjalnosti naših ljudi, ko šrimo svoja obzorja, ko gojimo medosebne odnose in omikanost. Če ima sosed kaj vrednega povedati, prisluhnemo tudi njemu, to še zdaleč ne pomeni zanikanje lastne identitete.

Ce vas še muči kak dvom ali huda misel se brez oklevanja oglasite, iskren pogovor je edina pot za reševanje problemov. Prava dialektika obrodi vedno obilo sadov.

Pa pridek kdaj na naša predavanja, mogoče na bližnji občni zbor. Vseli smo vseh, še zlasti tistih, ki jih v društvu nikoli ne vidimo.

Članice Skupine 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljuncu

Povojni poboji

Klub riziku »negacionistične« konotacije tega zapisa, ne morem nimo dobrovoljnega opozorila uredništvu, da sintagma »povojni poboji«, ki ste jo v vašem članku o proslavljanju 10.2. kar trikrat uporabili, ni v stilu in diktiji Poročila slovensko-italijanske zgodovinsko-kulturne komisije, ki o teh dogodkih navaja sledče: »...Italiji naklonjeni prebivalci Južiljske krajine so doživljali jugoslovansko zasedbo kot najtemačnejši trenutek v svoji zgodovini, tudi zato, ker

jo je na Tržaškem, Goriškem in Koprskem spremļjal val nasilja, ki se je izražal v aretacijah več tisočev, po večini Italijanov, a tudi Slovencev, ki so nasprotovali jugoslovanskemu komunističnemu političnemu načrtu – del aretiranih je bil v presledkih izpuščen; v stotinah naglo izvršenih obsozb – žrtve so bile večinoma vržene v kraška brezna, imenovane foje – ter v deportaciji velikega števila vojakov in civilistov, ki so deloma shirali ali bili ubiti med deportacijo, po zaporih in po taboriščih za vojne ujetnike v raznih krajih Jugoslavije (med njimi je treba omeniti Borovnico).
Boris M. Gombač

Pojasnilo

V zvezi s sprejetim amandmajem o enem od volilnih okrožij v Furlaniji-Julijski krajini, ki bo zarisan tako, da bo olajšalo možnost izvolutve enega od kandidatov, ki bo odraz slovenske jezikovne skupnosti, kot to predvideva 26. člen zakona št.38/2001, bi rada dopolnila vaše poročanje, saj sem bila tudi sama podpisnica tega amandmaja in sem si tudi prizadevala za njegovo odobritev. To namreč iz članka, ki je bil objavljen v Primorskem dnevniku 28. januarja 2015, ni bilo razvidno.

Laura Fasiolo, senatorka Demokratske stranke

Parkirna mesta na Padričah

Spoštovani, v vašem dnevniku smo 4. februarja 2015 na 5. strani prebrali članek, kateremu je bil dan velik poudarek in katerem so omenjene in tudi fotografirane zgradbe, ki smo jih mi zgradili. V članku so navedene tudi nekaterje izjave g. Marka Milkoviča, v zvezi s katerimi bi radi, ne glede na navedbe v tem članku, povedali naše stališče glede navedbo proti koncu članka, kjer je zapisano, da je treba tam, »kjer se načrtujejo nove zgradbe, poskrbeti tudi za parkirna mesta«.

Kar zadeva stanovanjske zgradbe, ki smo jih mi zgradili, je v njih 13 stanovanj, v katerih bo imelo stalno prebivališče do konca marca 2015 22 polnoletnih ljudi. Zakon predvideva, da je treba za vsako stanovanje zagotoviti tudi eno parkirno mesto in Gradbeno in prenovitveno podjetje Taiarol Alessandro je glede parkiriš izredno pozorno.

V načrtu je predvidenih 31 mest za avtomobile, kar odgovarja približno 2,5 parkirnih mest na stanovanje; torej precej več, kot je predpisano. V zvezi izjavami g. Milkoviča, pa so trije avtomobili, ki jih omenja, v resnici last drugih prebivalcev Padrič, ki stanejo v zgradbah, ki so bile zgrajene veliko prej in nimajo nikakršne zveze z našimi strankami.

Na koncu bi radi glede problemov s parkirišči v vasi še poudarili, da problem prav gotovo ni nastal z novimi gradnjami, ki so jasno zgrajene v skladu z modernimi standardi, temveč obstaja že dolgo zaradi starih hiš v vasi, ki so v 90 odstotkih primerov brez mest za avtomobile. To prav gotovo ve tudi Milkovič, ki živi v Gropadi in se vsak dan sooča s tem problemom.

S tem pismom bi radi prispevali, da se v vašem časopisu slišijo vse strani in da se ne ustvari napačna slika, kot je resnično stanje.

Alessandro Taiarol, Gradbeno podjetje in prenove Lucio Corbi, gradbeni izvedenec, načrtovalec

Ženska toponomastika

Društvo Toponomastika feministne (Ženska toponomastika) s sedežem v Rimu bo na svoji spletni strani odprlo sekcijsko za objavo raziskovalnega gradiva o ženski toponomastiki v Sloveniji. Za ta namen iščejo prostovoljce in prostovoljce, ki bi skušali z njimi raziskovali žensko odnomastiko/toponomastiko v vseh občinah v Sloveniji in ustvarili pregled deležev ulic, poimenovanih po ženskah, glede na število ulic, poimenovanih po moških. V drugi faziji raziskovalnega dela bodo pripravili biografiske povzetke o Slovenkah, po katerih so poimenovane ulice, ceste itd. v občinah v Sloveniji.

Če vas zanima sodelovanje, pišite dr. Eleni Cerkvenič, ki je v Društvu Ženska toponomastika referentka za stike s slovensko manjšino v

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.10 TDD predstavlja **20.30** Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** Show: La prova del cuoco **14.05** Show: Dolci dopo il Tiggì **14.40** Torto o ragione? Il verdetto finale **16.00** La vita in diretta **18.50** Kviz: L'Eredità **20.30** 21.15 Eurovisione **20.45** Sanremo: 65° Festival della Canzone Italiana

RAI2

7.50 Nad.: Streghe **8.30** Nad.: Il tocco dell'angelo **10.00** 13.30 Rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30, 23.30 Dnevnik in vreme **14.00** Detto fatto **16.15** Serija: Ghost Whisperer **17.00** Serija: Cold Case **18.00** Šport **18.50** Serija: Blue Bloods **21.00** LOL **21.10** Film: Immortals (fant., '11) **23.05** Nad.: Resurrection

RAI3

6.30 Rassegna Stampa **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.05** Parlamento SpazioLibero **10.15** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Rai Cultura - Il tempo e la storia **15.10** Nad.: Terra nostra **15.55** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto?

RAI4

11.35 15.30 La vita segreta di una teenager americana **12.20** 17.55 Xena **13.05** 18.40 Andromeda **14.00** 20.15 Star Trek Enterprise **14.45** 90210 **15.30** Aktualno: Anica - Appuntamento al cinema **16.15** The Lost World **17.05** Novice **17.10** Streghe **19.25** Stargate Atlantis **21.15** The White Queen **22.15** Il trono di spade **23.05** Vikings **23.50** Mad Men

RAI5

14.05 La Terra vista dal cielo - L'uomo **15.20** Il popolo degli oceani **16.20** Film: Ceravamo tanto amati (kom., '74, i. N. Manfredi) **18.30** Novice **18.35** Trans Europe Express **19.45** Art of... Germania **20.40** Passepartout **21.15** La libertà di Berlino **22.20** Art of.. Paesi Bassi **23.20** David Letterman Show

RAI MOVIE

14.10 Film: Seminole (western) **15.45** Film: La famiglia omicidi (kom., '05, i. R. Atkinson, M. Smith) **17.30** Novice **17.35** Film: L'uomo dalla maschera di ferro (pust., '77) **19.25** Film: Il ragazzo che sorride (muzikal, It., '69)

21.15 Film: Pericolosamente bionda (kom., '08, i. J. Simpson) **23.00** Film: Snowtown (krim., '11)

RAI PREMIUM

12.15 Nad.: Un posto al sole **13.15** 19.25 Nad.: La signora in rosa **14.05** 20.15 Nad.: Terra Nostra **14.55** Serija: Medium **16.25** Aktualno: Anica - Appuntamento al cinema **16.30** GranPremium **16.55** Serija: Capri **17.55** Nad.: Legami **19.20** Novice **21.10** Nad.: Un medico in famiglia **22.10** Nad.: Cesare Mori - Il perfetto di ferro

SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (10. februarja 2015)
Vodoravno: ambasador, Mladost, malavzija, aerobat, Prati, ednina, sor, etnologija, naprej, Erik, Kopa, Eda, Ino, T.R., nitka, kapetanka, Kleopatra, I.P., vir, Leon, rente, Arizona, enciklopedija, stekanje, Odesa, E.O., A.Č., ez, lijan; na sliki: Erik Tence.

RETE4

6.50 Serija: Zorro **7.10** Serija: Hunter **8.05** Nad.: Cuore ribelle **9.30** Serija: Carabinieri **10.35** Sai cosa mangi? **10.45** Rubrika: Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.35** Film: La veglia della aquile (dram., '63, i. R. Hudson) **19.35** 20.45 Nad.: Tempesta d'amore **20.10** Nad.: Centovetrine **21.15** Serija: Major Crimes **23.05** Serija: The Mentalist

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.45** Uomini e donne **16.10** Lisola dei famosi - Pillole **16.20** 21.10 Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40** Striscia la notizia - La voce dell'indecenza **23.10** Matrix

ITALIA1

6.55 Risanke **8.30** Nad.: Una mamma per amica **10.30** Nad.: Everwood **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in prometne informacije **13.00** Šport **13.55** 19.55 L'isola dei famosi - Day Time **14.10** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: I Griffin **14.55** Serija: Arrow **15.45** Serija: The Vampire Diaries **16.35** Nan.: Love Bugs **16.40** Serija: Dr. House - Medical Division **19.00** Serija: Chicago Fire **20.30** Serija: C.S.I. - Miami **21.10** Film: Train-spotting (dram., '96, i. E. McGregor)

23.10 Film: Arancia meccanica (sat., '71, r. S. Kubrick, i. M. McDowell)

IRIS

13.30 Film: Napoli violenta (det.) **15.30** Film: Missione speciale Lady Chaplin (akc.) **17.25** Film: Testimone a rischio (dram., It., '96) **19.10** Serija: Supercar **20.05** Serija: A-Team **21.00** Film: L'uomo del giorno dopo (zf, '97, r. in i. K. Costner)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.00

Dnevnik **7.50** 19.55 Vreme **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.40** Serija: Il commissario Maigret **16.25** Serija: L'ispettore Tibbs **18.05** Serija: Crossing Jordan **20.30** Otto e mezzo **21.10** Film: Navy Seals - Pagati per morire (akc., '90) **23.15** Film: Lord of War (akc., '05, i. N. Cage, J. Leto)

LA7D

6.30 I menù di Benedetta - Ricetta Sprint **7.35** 15.00 The Dr. Oz Show **8.30** 12.55, 18.55 Dnevnik **8.50** 12.00 I menù di Benedetta **10.00** Chef per un giorno **11.00** 19.00 Cuochi e fiamme **13.00** Serija: Agente speciale Sue Thomas **17.00** SOS Tata **21.10** Film: La regina dei castelli di carta (triler, '10, i. N. Rapace) **23.05** Film: Swimming Pool (triler, '03)

TELEQUATTRO

6.00 13.20, 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **6.30** 12.55 Rubrika: Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **8.30** Dok.: Borgo Italia **12.45** Italia Economia e Prometeo **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.45** Košarka: Le Mura Lucca - Ginnastica Triestina **18.00** 19.00 Trieste in diretta **20.00** Dodici minuti con Cristina **20.15** Happy Hour **21.00** Foibe 70 anni dopo **23.30** Film: Il rugito del topo (kom., '59)

LAEFFE

12.45 17.45 Jamie - Menù in 30 minuti **14.40** 18.45 Il cuoco vagabondo **15.40** Lo sportivo vagabondo **16.45** Grand Designs Australia **19.45** Novice **20.05** Bourdain - Senza prenotazione **21.00** Marco Paolini racconta **21.10** Marco Paolini: Il Milione **22.50** Nad.: Borgen - Il potere

CIELO

12.00 MasterChef USA **14.00** 15.00 MasterChef Australia All Stars **14.45** Novice **16.00** Fratelli in affari **16.45** Buying and Selling **17.45** Brother vs. Brother **18.45** Bar da incubo **19.45** Affari di famiglia

21.10 Film: 100 gradi sotto zero (akc., '13) **23.00** Love, Jessica

DMAX

12.30 20.20 Rimozione forzata **13.20** Container Wars **14.10** 19.30 Banco dei pugni **15.05** Chi ti ha dato la patente? **15.55** Top Gear USA **16.50** Affari a quattro ruote **17.45** Airport Security **18.35** Affare fatto! **21.10** Come è fatto il cibo? **22.00** Wild Chef **23.00** 1000 modi per morire **23.50** Video del tubo

SLOVENIJA1

6.00 Kultura **6.05** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.15** 18.25 Kviz: Vem! **11.05** Posebna ponudba **11.55** Dok. odd.: Zadnja skrivnost Jalte **13.00** 15.00, 17.00, 18.50, 22.35 Poročila, športne vesti in vreme **13.30** Intervju **14.25** Glasnik **15.10** Mostovi - Hidak **15.40** Kviz: Male sive celice **16.25** Globus **17.25** 23.35 Turbulenza **17.55** Novice **18.00** Infodrom **18.10** Risanke in otroške odd. **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film: Prepovedano območje **21.35** Kratki film: Vsačkan in vsak dan **22.00** Odmevi **23.05** Točka preloma

SLOVENIJA2

6.00 Otroški kanal **7.00** Risanke in otroške odd. **8.30** Zgodbe iz školjke **8.50** Infodrom **9.30** Zabavni kanal **10.15** Dobro jutro **12.45** 19.00, 23.35 Točka **13.30** Dok. odd.: Zasebna vojska - nova tarča pregočna **14.35** Dok. serija: Pogled v vesolje **15.45** Slovenski magazin **16.15** Igralci brez mask **17.40** Mostovi - Hidak **18.10** Dok. odd.: Tivanaku - večno mesto **19.50** Žrebjanje Lota **20.00** Podelitev Bloudkovih nagrad: 50 let, prenos **21.00** O Bloudku **21.20** Športni iziv **21.50** Odd.: Bleščica, oddaja o modi **22.20** Film: Cezar mora umreti (dram., '12)

KOPER

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - Deželne vesti **14.20** Euronovice **14.25** Meridiani **15.25** Posvečeno Kopru **15.55** Potopisi **16.25** Boben **17.25** Vsedanes - Vzgoja in izobraževanje **18.00** Na obisku **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.20 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Slovenski magazin **20.30** Webolution **21.00** Dok.: Al Mahdi skavti **22.35** Artevisione **23.05** Najlepše besede **23.35** Dok. odd.: K2

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **8.15** 15.20 Serija: Ana kuha **8.45** 9.50, 11.00, 12.10 TV prodaja **9.00** 13.20 Queen Latifah Show **10.05** 15.55 Nad.: Moje srce je twoje **11.15** 16.50 Nad.: Barva strasti **12.25** 17.55 Nad.: Dubrovnička zora **14.20** Serija: Kuharski mojster **17.00** 18.55, 22.00 Novice in vreme

20.00 Film: Gola zabava (kom., '11, i. N. Portman, A. Kutcher) **22.30** Serija: Na kraju zločina - New York **23.25** Serija: Vohun v nemilosti

Ld Sreda, 11. februarja
La 7 D, ob 23.05

Swimming pool

Francija 2002
Režija: *François Ozon*
Igra: *Charlotte Rampling, Ludivine Sagnier, Charles Dance, Marc Fayolle, Jean-Marie Lamore*

Avstriji ekipni naslov

VAIL - Avstria (Hirscher, na sliki, Brem, Kirchgasser, Noesig) je zmagovalka ekipnega skrajšanega paralelnega veleslaloma na smučarskem SP v ZDA. V finalu je premagala Kanado, presenečenje tekme. V dvoboju za bronasto odličje je Švedska odpravila Švico. Italija je izpadla v četrtnih proti Kanadi, Slovenija pa že v 1. krogu proti Norveški. Nastopilo je 16 reprezentanc, za vsako po dva moška in dve ženski.

»Pridelal« 50 šivov

VAIL - Smučarski zvezdnik Bode Miller, ki je v četrtek grdo padel na superveleslalomu na svetovnem prvenstvu v Beaver Creeku, je prek Instagrama pokazal fotografijo operirane noge in pošteno zašteje rane. «Ne glede na govorice imam le 50 šivov ali nekaj podobnega, če stejetate tudi notranje,» je pod fotografijo zapisal Američan. Zmagovalec 33 tekem za svetovni pokal pravi, da ne verjame, da ima še dovolj moči, da se še enkrat vrne v belo karavano. SP je zanj končano.

ALPSKO SMUČANJE - Tina Maze pred velikim izzivom

Pet kolajn? Ne bo lahko

VAIL - Tina Maze je v Vailu s svojimi dosedanjimi rezultati predramila tudi ameriško javnost. Le malokateri prebivalci ZDA spremila svetovno smučarsko prvenstvo. Če ga že, svojo pozornost kvečjemu namenja Lindsey Vonn. Ker pa je prikupna Vonnova krepko razočarala, so se ljubitelji bolj strmin onkrat luže zdaj započeli v Črnjaniku. Ker ljubijo rekord in juna, mediji v ZDA na široko pišejo o morebitnem rekordu Mazejeve. Če bi najboljša smučarka sveta na stopničke stopila še v veleslalomu in slalomu, bi postala prva smučarka na svetovnih prvenstvih s kolajnami v vseh petih disciplinah. To se je doslej zgodilo le v moški konkurenzi, ko je za takšen dosežek leta 1999 poskrbel Norvežan Lasse Kjus. Pet kolajn je leta 2007 v Areju osvojila tudi Švedinja Anja Paerson, a eno v ekipni disciplini, v veleslalomu je ostala brez medalje.

»Sem že na več kot polovici poti. Tri kolajne že imam, dve mi še manjkata. Upam, da mi ju bo uspelo osvojiti, seveda pa ne bo lahko,« je novinarke NBC Carolyn Mano povedala Mazejeva, ki je признала, da o Kjusovem rekordu - tega je prav tako postavil v Vailu - razmišlja od začetka kariere. Zdaj še toliko bolj, ko jo je najbrž razjezilo, da jo je januarja zasencila Vonnova, ko je po številu zmag na tekma svetovnega pokala prehitela legendarno Avstrijko Anne Marie Proell (in ne misli odnehati, lovi Stenmarkovih 86 zmag).

Novo priložnost za odličje bo Tina Maze imela jutri v veleslalomu. Trenutno je olimpijska prvakinja iz Sočija v tej disciplini peta v svetovnem pokalu, na zadnjih treh tekmacah je bila četrta, prva in sedma. V slalomu, ki bo na sporednu v soboto, pa je Mazejeva trenutno skupno tretja, na treh od šestih tekem je stala na stopničkah. Slalom je sicer disciplina, v kateri slovenska šampionka še ni osvojila odličja na SP.

Konkurenca na zadnjih dveh tekmacah bo neprimerno večja kot je bila v kombinaciji.

Navdušena pianistka in poliglotka, ki je veliko pozornosti - tudi na Youtubu - požela s svojim glasbenim vložkom My way is my decision, je svojo prvo tekmo v svetovnem pokalu izpeljala leta 1999, le nekaj mesecev pred svojim 16. rojstnim dnevom.

V zgodnjem obdobju kariere se je zgledovala po hrvaški mojstrici Janici Kostelić in se spraševala, če bo kdaj lahko smučala tako dobro kot ona.

ANSA

Po drugem zlatu so povedali ...

Tina Maze: »Smuk je eden najtežjih, kar sem jih kdaj vozila. Danes je bilo ledeno, veliko grbin. Potem pa je pršel na vrsto še slalom na skoraj 3000 metril nadmorske višine. Tudi to je bilo težko, dihanje je otezeno in to se zelo pozna na delovanju telesa.«

Fizioterapeutka Nežka Poljanšek: »Zame je bilo kar stresno, ker je imela Tina bolečine v kolenu že od smuka naprej. Želela sem si, da odpelje, kot najbolje zna, in to je naredila. Zelo previdna je bila na smuku in slalomu, s 70 odstotki tistega, kar bi sicer zmogla, je zmagala. Sedaj bova delali terapije, da se koleno čim bolje stabilizira, potem pa novim zmagam naproti.

Trener Valerio Ghirardi: »Dolg dan je za nami, pa tudi fantastičen. Dolg zato, ker je potrebno zamenjati dve discipline, poleg tega je bilo vreme vse toplejše, kar je dodatno otežilo pripravo smuči. Slalom je odlično začela v prvih desetih vratcih. Ko se je na strmini malo spremenil ritem, je imela po mojem mnenju prav tako vse pod nadzorom. Dve zlati medalji in srebro na prvih treh tekmacah, to je res dobro, toda poskusili bomo še kaj več.«

Zdravnik Matjaž Turel: »Presenečen sem, da je ob vseh naporih tako hitro premagala bolezen, ki jo je napadla v St.Moritzu, in prišla do optimalnega zdravja.«

ALPSKO SMUČANJE - Uspešen nastop v kombinaciji Novogoričanke Ane Bucik

Ponosna na svoj nastop v smuku

V slalomu sicer dosegla 3. absolutni čas - S smučanjem s starši je dobila smučarsko širino - Nastopala tudi na »naših« rekreativnih tekmacah

Ponedeljškova kombinacija na SP v Vailu in Beaver Creeku se je z veliki črkami zagotovo vpisala tudi v smučarski dnevnik Novogoričanke Ane Bucik.

21-letna tekmovalka SK Gorica je dosegla svoj najboljši rezultat v svetovni eliti: uvrstila se je na končno 11. mesto, potem ko je v slalomu dosegla tretji najboljši čas. Med slalomskimi količki je bila torej hitrejša od svetovne prvakinje Tine Maze, pa tudi od Katrin Zettel, specialistke za slalom.

Bucikovo je sicer razveselil predvsem dober nastop v smuku: »V slalomu sem po pričakovanju nastopila bolje, še bolj ponosna pa sem na smuk. Na prvem treningu sem zaostala več kot 12 sekund, danes (v ponedeljek, op.a.) dobre štiri sekunde. Mislim, da je to dober napredok,« je dejala Bucikova, ki bo

ju za naš dnevnik. Oddaljenost Nove Gorice od smučišč je pomenilo za smučarko manj smučarskih dni, vendar so

to premoščali z daljšimi treningi: »Vsakič (smo) izkoristili celoten dan in ostale uspeli dohite. Trenirali smo od 9. do 16.00, tudi po dve discipline v istem dnevu,« je takrat še povedala tekmovalka, ki se je na začetku udeleževala tudi rekreativnih tekem. Meddrugim je leta 2004 nastopila in zmagala med miskami na Pokalu prijateljstva treh dežel, nastopala pa je tudi na prvih dveh izvedbah čezmejnega goriškega prvenstva, kjer je leta 2006 okitila tudi z naslovom čezmejne prvakinje, leta 2008 pa zmagala v ženski konkurenči na Zimskih športnih igrah.

Po prvenstvu bo Bucikova nadaljevala nastope v svetovnem pokalu, nastopila bo na zlati lisci, morda pa bo začela dodajati še hitre discipline, je povredala po tekmi v kombinaciji.

NOGOMET V Parmi ne zaupajo Manentiju

PARMA - Je Gianpietro Manenti za Parma to, kar je bil pokojni Flaviano Tonello za Triestino? V Parmi se tega vse bolj bojijo. 50-letni podjetnik, ki naj bi jutri prvič nastopil kot novi lastnik prvoligaškega kluba, se ne more ponašati ravno z uspešnimi kupcijami. Kot smo že poročali, je vse s čimer (uradno) razpolaga le podjetje Mapi Grup, to je svetovalno podjetje s sedežem v Kromberku pri Novi Gorici. Društvena glava znaša le 7.500 evrov, edini družabnik je Maria Isabella Camporesi, govoril pa se, da sta v ozadju naftna velikana Gazprom in Lukoil. Manenti je v preteklosti že skušal postati lastnik nogometnega kluba Pro Vercelli in parniece Pigna iz Bergama, 72 dni se je zaman prizadeval za prevzem nogometnega kluba iz Brescia, čigar lastnik Gino Corrioni zdaj pravi, da iz te moke ne bo kruha. Parma naj bi sicer neposredno vodil podjetnik Fiorenzo Alborghetti, ki trdi, da ima bančna jamstva ruskih mogotcev, a njihovih imen ni še razkril.

**Kolar sekretar OKS,
kandidiral tudi Branko Sain**

LJUBLJANA - Izvršni odbor Olimpijskega komiteja Slovenije je na predlog predsednika Bogdana Gabrovca za novega generalnega sekretarja OKS imenoval Edvarda Kolarja, sedanjega direktorja direktorata za šport na ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport. Poleg Kolarja se je na razpis prijavil tudi Branko Sain, nekdanji tajnik ZSŠDI v Trstu.

Tkali trdnejše vezi

Želja po nadaljevanju in nadgradnji sodelovanja med italijanskimi in slovenskimi učitelji smučanja, je bila rdeča nit srečanja, ki je pred dnevi steklo na Trbižu. Pobudnik je bil novozvoljeni predsednik zveze učiteljev Collegio regionale FVG Marco Del Zotto, ki je na srečanje povabil predstavnike Združenja učiteljev in trenerjev smučanja (ZUTS) in tudi predstavnike Osnovne organizacije zamejskih učiteljev smučanja (OOZUS), ki že nekaj časa deluje kot podaljšana roka slovenske zveze v Italiji, svojo vlogo pa je odigrala predvsem pri priključitvi Slovenije k mednarodnemu sporazumu o prostem pretoku učiteljev smučanja znotraj držav EU - Memorandum of understanding. Srečanje je nudilo odlično iztočnico za spoznavanje, izmenjevanje informacij, obenem pa za načrtovanje skupnih pobud, ki bi lahko zaživele tudi s pomočjo evropskih projektov. Večera, ki se je zaključil z nočno smukom in večerjo na Višarjih, so se udeležili tudi predstavniki Promotourja, Dežele FJK in javnih sil, ki skrbijo za varnost na smučiščih.

KOŠARKA - Ostro sporočilo svetoivanskega kluba

KK Bor zagrozil z odstopom iz projekta Jadran

Prvega avgusta leta 2013 smo z velikim naslovom *Vsi pod isto streho* napovedali razširjeni projekt Jadran. Kontovelj, Sokolu, Poletu in Domu sta se pred dvema letoma pridružila še KK Bor in ŠD Breg. Projekt, ki s(m)o ga prikazovali kot enega izmed najuspešnejših pri nas, se je zdaj začel krhati. KK Bor je namreč včeraj izdal sporočilo za javnost, v katerem je napovedal, da bo klub do konca sezone še sodeloval v projektu Jadran, že vnaprej pa sporoča, da se bo njegovo sodelovanje nadaljevalo le v primeru, da se pravnik združevanja krepko spremeni.

Povod za spor med vodstvom KK Bor in ŠZ Jadran je izpisnica Mattea Marusica, ki je svetoivanski klub v zimskem prestopnem roku naposled ni dobil. V sporočilu KK Bor podrobno in v ostrih tonih navaja svoj vidik dogovarjanja z Jadranom o tej opera-

Renato Štokelj (KK Bor) FOTODAMJ@N

ciji. »*Ko smo takoj po novem letu izvedeli, da košarkar Matteo Marusic ne bo več nastopal za Jadran v državni B-ligi, smo stopili do Jadranove uprave in jo seznanili z namero, da bi ga povabili v svojo okrnjeno ekipo za pomoč v povratnem delu deželne C-lige. Navedno preprosta operacija, v oboje-stransko korist. Obče znano je namreč, da se z novim trenerjem Vatovcem ne marata, Jadranu pa bi pomagali z več kot ustreznim denarnim nadomestilom za igralcevo izpisnico do konca sezone.« Potem ko je KK Bor dobil dovoljenje uprave Jadrana, je kontaktiral igralca in dobil njegovo razpoložljivost. Pot za pridobitev izpisnice pa se je šele začela. Po mnogih sestankih in pogovorih (minilo je kar 40 dni!), na katerih je enkrat sodeloval tudi predsednik ZŠSDI Ivan Peterlin, je Jadran najprej zaustavil pogajanja češ, da Marusic zaradi disciplinskih ukrepov – ekipo je zapustil med sezono – nedobi izpisnice, nato pa je še spremenil (povišal) ekonomske zahteve, ki so bile na koncu dogovarjanj najpomembnejša postavka za prestop, trdijo pri Boru. »*Nekako v slogu, naj ramje ostane do junija doma, kot da bi pomagali sosedu, med drugim društvu, ki je partner v projektu Jadran o sodelovanju!*« je odločitev Jadrana v sporočilu ostro komentiral svetoivanski klub.*

»*Da ne bo pomote, Jadran ima vso pravico sprejeti tako odločitev,*« pojasnjujejo. Odločitev, da bo igralec kaznovan, ker je med sezono pustil ekipo na cedilu, pa bi Jadran po mnenju svetoivanskega kluba lahko sporočil že januarja, ne pa šele po mesecu dogovarjanja. Zaradi »neokusnega« barantanja, pišejo v izjavi za javnost,

in nesprejemljivih ekonomskih zahtev pa se je KK Bor naposled dokončno odrekel registraciji igralca, ki je tudi osebno izrazil željo, da pod takimi pogojmi in izsiljevanji raje opusti igranje do konca te sezone.

Prestop igralca pa je bila le kaplja čez rob odnosov med kluboma. KK Bor svoje sporočilo namreč zaključuje še z napovedjo, da bi lahko zapustil projekt ob koncu sezone, če se pravilnik ne bo spremenil. Vodstvo svetoivanskega kluba sicer glede tega še nima pravega recepta, moti pa ga predvsem neenakomerno razmerje moči v projektu. Matični klub, ki sodelujejo v projektu, nam je pojasnil podpredsednik KK Bor Renato Štokelj, nima nobene teže, saj sedijo v odboru samo predstavniki Jadrana. Čutijo se zato nekoliko odrezane od odločitev, hkrati pa ugotavljajo, da ko je potrebno pokazati, da vsi veslajo v isto smer, pridejo matična društva Jadranu še kako prav. Poleti so se društva tudi odredila javnim finančnim sredstvom v korist vrha piramide, zdaj ko potrebuje pomoč eden od soudeleženih klubov, pa je vodstvo projekta Jadran »*naduto obrnilo hrbet*,« še pišejo v sporočilu. Pri KK Bor ne zahtevajo, da bi sodelovali pri tehničnih izbirah članske ekipe, ampak pri odločitvah, kakršna je bila na primer zadnja o prestopu Marusica, meni Štokelj. V projektu pogrešajo demokratičnost, brez složnosti in skupnih odločitev pa projekt tudi ne more delovati, skrha se in povzroči val negodovanj. Štokelj je med drugim tudi omenil, da so pomislike izrazila tudi druga društva. Po njegovem mnenju je v projektu nujen odnos očeta, »*ki mora najprej veliko dati, še le potem pa kaj dobiti. Ne moreš pa veliko želeti, dati pa malo ali nič.*«

V vsakem primeru, poudarja tudi KK Bor v sporočilu, je to izjemno grenka stran za naš šport in za odnose v naši skupnosti sploh.

Kako pa na sporočilo odgovarja ŠZ Jadran? Odbor se je včeraj zvečer sestal, sporočilo pa bo izdal v naslednjih dneh. (vs)

Kaplja čez rob odnosov med kluboma je bil Matteo Marusic, za katerega KK Bor ni dobil izpisnice

FOTODAMJ@N

Zimske priprave Sirene v Crotoneju

Sestčanska ekipa mladincev optimistov TPK Sirena je bila s trenerjem Robertom De Lucia na zimskih pripravah v Crotoneju pri klubu Club Velico Crotone, s katerim so začrtali program sodelovanja. Zimske počitnice so bile za jadralce prve ekipe optimistov omejene na praznično obdobje. Treningi so v januarju, tako med tednom kot ob vikendih, potekali v Barkovljah in v sodelovanju s Società Velica Barcola Grignano, s katero so podpisali dolgoročni dogovor o sodelovanju na vseh področjih jadralne dejavnosti. Skupaj sta se zato kluba udeležila tudi priprav v Crotoneju, kjer so se jim pridružili gostitelji, tako da je treniralo nad dvajset jadralcev. Priprave sta vodila Sirenin trener Robert De Lucia in priznani trener SVBG Dragan Gašič. Vremenske razmere so bile precej zahtevne, z razburkanim morjem in vetrom, ki je zadnji dan presegel 40 vozlov. Veliko je bilo tudi teorije in analize posnetkov, priprave pa so bile namenjene tudi testiranju novih jader. Gostoljubnost CV Crotone je bila res enkratna, tržaške jadralce so domačini gostili na domu, kar je pospešilo obojestransko spoznavanje, obenem pa so presenetili z zelo zanimivo kulturno ponudbo. Sirenina ekipa se bodo v teku leta še enkrat vrnila na priprave v Crotone, nakar jih bomo mi gostili v Trstu v poletnem obdobju. S treningi začenja tudi druga ekipa (kadeti) in tretja ekipa optimistov (začetniki) pod vodstvom Nataše Valentič. Prve tekme bodo marca.

NOGOMET - Po derbiju v Repnu

(Ne) zadovoljni

Triestina boljša, a slabí oboji - Bolj kot obstanek je cilj lahko play-out

Dan po tekmi tako v taboru Krasa kot Triestine gledajo naprej. Obe moštvi čaka v prihodnjih krogih oziroma zadnji tretjini prvenstva (na razpolago je še 39 točk) hud boj za obstanek. Oboji (precej utopistično) razmišljajo o neposrednem obstanku (brez play-outa). Bolj realno pa je, da bosta obe ekipi v nadaljevanju ciljali na čim boljši izhodiščni položaj v končnici za obstanek.

Kratka analiza. Na pondeljkovi tekmi se je lepo videlo, koliko vrzeli imata obe ekipi. Obrambi sta bili vseskozi v težavah, tako da sta morali reševati težave vratarja. Branilci sploh zadnje čase pozablajo oziroma ne vedo, kako se brani v kazenskem prostoru. Še posebno na kotu oziroma na prostih udarcih. V šestnajstmetrskem prostoru je conska obramba neučinkovita. Brani se mož moža. Tega pa nismo videli pri obrambi Krasa, ki je pustila čisto samega Pisicu ob prvem golu v Repnu.

Blestela ni niti zvezna linija Krasa, ki ni uspela graditi igre in ni delo-

ATLETIKA - ŠZ Bor
Kadetinja
Meta Sterni
z normo za DP

S sobotnim deželnim mitingom v Vidmu se je uradno začela atletska dvoranska sezona za mladinske kategorije. Od atletin ŠZ Bor je najbolj mevnješi rezultat dosegla Meta Sterni (letnik 2000), ki je v skoku v daljino zmagala v zelo številčni konkurenčni in izboljšala osebni rekord, prvič čez mejo petih metrov (5,20m). S tem rezultatom, ki je trenutno 4. najboljši v Italiji v njeni starostni kategoriji, si je Sternijeva že zagotovila pravico do nastopa na državnem prvenstvu, ki bo sicer šele jeseni. Dosežek je hkrati zelo spodbuden pred nastopom na deželnem prvenstvu čez dva tedna, vedno v Vidmu. Ker je enkrat skočila preko 5 metrov, dvakrat pa zelo blizu tej meji, pomeni, da se lahko še izboljša.

V skoku v daljino so se dobro odrezale tudi Nika Purič, Gaia Gregori, Nina Benedetti in Mateja Tavčar (vse letnik 2001), ki so prvič tekmovalo med kadetnjami in vse preškočile mejo 4 metrov.

Nika Purič in Nina Benedetti sta se tudi uvrstili v finale teka na 60 metrov. Uvrstitev v finale si je v svojem krstnem nastopu prislužila tudi Carlotta Benco (letnik 2002). Krstni nastop je opravila tudi Mara Zaccaria.

Obvestila

SIH DEVIN prireja 4. izvedbo tekme "Kekec na smučeh" za vse tečajnike zamejskih športnih društev. Tekma bo v nedeljo, 15. februarja 2015 v kraju Forni di Sopra. Možen je avtobusni prevoz. Za informacije: info@skdevin.it ali pa na 340 2232538.

Veselje igralcev
Krasa po golu v 90.
minuti

FOTODAMJ@N

ni smo, da bodo v taboru repenska kluba poskrbeli tudi za to. V zadnjih mesecih je bila sploh prioriteta ta, da se novo tribuno odpre, kaj šele druge drobnarje.

Navijači obeh ekip so se lepo obnašali. Nekatera dejanja (žvižg slovenskega pozdrava) so pač del folklora tržaškega navijaškega jedra, ki je usmerjen (skrajno) desno. Na nasproti strani pa so nekateri celo pogrešali stare čase: »Niti fašisti niso več pravi fašisti«. Časi so se spremenili. Dobro. Še posebno korektni so bili, ko sta se obe ekipi na začetku tekme spomnili na premiunlega nekdanjega kapetana Krasa Darka Škarbarja. Navijači so se nanj spomnili z lepim in enostavnim: »Hvala Darko

5«, kot številka dresa, ki ga je Darko oblačil pri Krasu.

Na tribuni smo za komentar o tekmi prosili tudi nekdanjega nogometnika Primorja Ivana Kuka, ki včasih še »brca« žogo z veterani. Ivan je bil brez dlak na jeziku: »Tekma je bila zanič. Obe ekipi sta igrali slabo. Morda za odtenek je bila boljša Triestina. Ne vem kako nekateri igralci sploh igrajo v tej kategoriji. Drugega pa vam ne bi povedal, ker bi bil prehud.« Kras in Triestina bi se lahko letos »spopadla« še enkrat: v play-outu. Možnosti so zelo realne. V tem primeru bi bil končni izid veliko bolj pomemben. Poraženca bi cakala elitna liga.

Jan Grgič

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.13 in zatome ob 17.25
Dolžina dneva 10.12

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 0.00 in zatome ob 10.32

BIOPROGOZO
Vreme večini ljudi ne bo povzročalo opaznih težav. Le na vzhodu bodo najbolj občutljivi še lahko imeli manjše vremensko pogojene težave.

Bob Dylan v polurnem govoru okrcal kritike

LOS ANGELES - Legendarnega ameriškega glasbenika Boba Dylan je dobrodelna organizacija MusiCares, ki skrbi za pomoč potrebe glasbenike, imenovala za osebnost leta. Ob prejemu častnega naziva si je Dylan vzel pol ure časa za zahvalni govor, v katerem je okrcal kritike. Ti ga imajo po njegovih besedah na piki. "Zakaj sem deležen posebne obravnave," se je vprašal Dylan, prepričan, da si kritiki nikoli ne bi upali pripisovati lastnosti, ki jih njemu, kateremu drugemu glasbeniku. Ocen, kot so: ne zna peti, zveni kot žaba in nima glasu, ne zasledi pri kolegih. Zanimalo ga je, zakaj se s podobnimi opazkami ne znašajo tudi nad Tomom Waitsom ali Leonardom Cohenom. Na govor se je Dylan predhodno pripravil; na odru se je pojavil s šopom listov. (STA)

VESOLJE - Danes ob 14. uri izstrelitev v Francoski Gvajani

Esa bo preizkusila vesoljsko plovilo za vrnitev na Zemljo

PARIZ - Evropska vesoljska agencija (Esa) bo danes testirala poskusno vesoljsko plovilo brez posadke eXperimental Vehicle (IXV). Plovilo brez kril, veliko kot avtomobil, naj bi opravilo 100-minutno pot v vesolje in se vrnilo na Zemljo. Pri tem vrnitve na Zemljo predstavlja največji izzik za znanstvenike, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Trenje z Zemljino atmosfero upočasnilo plovilo, ki se vrača, obenem pa tudi močno segreje njegovo zunanjost. Če je vstopni kot v atmosfero preoster, lahko plovilo zgori, ob prevelikem kotu pa lahko zgreši mesto, kjer naj bi pristalo.

"Sposobni smo poleteti v vesolje, lahko ostanemo v orbiti, zdaj se pa moramo naučiti še skrbeli krog in se vrniti iz orbite," je za AFP dejal vodja programa IXV Giorgio Tumino.

Plovilo je opremljeno z več kot 300 senzorji, vključno z infrardečimi kamerami, po besedah Tumina pa naj bi na prvem letu zabeležilo vse ključne pojave, ki jih na Zemlji ni moč vnaprej predvideti.

Plovilo je inovativne oblike, ki naj bi prispevalo takoj k njegovi zanesljivosti kot tudi lažji vodljivosti. Večina plovil s posadko za vrnitve na Zemljo so bila kapsule z ravnim dnem, ki so pristajale s pomočjo padal, kar jim ni omogočalo veliko nadzora nad krajem pristanka.

Vesoljsko plovilo s krili ameriške vesoljske agencije Nasa je po drugi strani lahko pristalo na točno določeni točki, a je bilo težko, zapleteno in drago. Zaradi poškodbe topotne zaščite je leta 2003 ob vratjanju na Zemljo razpadel ameriški raketoplan Columbia, pri čemer je

umrlo vseh sedem astronautov na krovu.

IXV naj bi združeval prednosti obeh tipov plovil. Ima aerodinamično obliko, ki mu omogoča vzgon in s tem letenje, a je brez kril. Za stabilizacijo in nagib plovila bodo skrbeli štirje potisni motorji in dvoje zakrilec, keramične ploščice za toplotno zaščito pa ga bodo ščitile pred visokimi temperaturami, ki ob vračanju na Zemljo lahko dosežejo do 1700 stopinj Celzija oz. temperature, pri katerih se talijo kovine.

Dve toni težko in pet metrov dolgo plovilo bodo v vesolje izstrelili z raketo Vega iz evropskega vesoljskega izstrelšča Kourou v Francoski Gvajani ob 14. uri po srednjeevropskem času. Kakih 18 minut kasneje naj bi se plovilo 320 kilometrov nad Zemljo ločilo od rakete ter se od Zemlje oddaljilo skupno 450 kilometrov, nato pa se bo začelo vračati proti Zemlji z več-

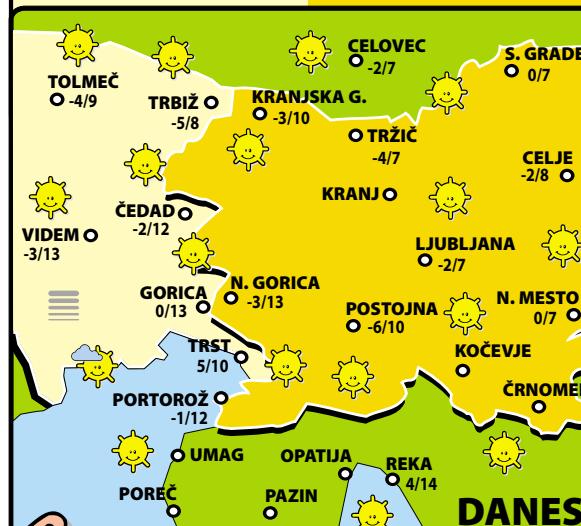
Iznad zahodne Evrope se nad naše kraje širi območje visokega zračnega tlaka. S severnim višinskim vetrom k nam priteka toplejši in postopno bolj suh zrak.

Nebo bo jasno. V dolinah bodo prisotne toplotne inverzije. Dopoldne bo v nižinah in na obali megla. Ledišče bo nad 2500 m nadmorske višine. Ob morju bo zvečer začel pihati burin.

Precej jasno bo, po nižinah osredine in vzhodne Slovenije bo dopoldne megla. Najnižje jutranje temperature bodo od -6 do 0, najvišje dnevine od 3 do 10, na Primorskem do 12 stopinj C.

Nebo bo jasno ali delno oblčano, ob obali bo pihal burin. Dopoldne bo na trbiškem možna nizka oblčnost, ki bo čez dan izginila.

Jutri bo na Primorskem in v višjih legah pretežno jasno, po nižinah v notranjosti Slovenije pa bo večji del dneva nizka oblčnost.

DANES: Danes: ob 1.29 najvišje 33 cm, ob 8.11 najniže -17 cm, ob 13.26 najvišje 2 cm, ob 19.16 najniže -14 cm.
JUTRI: Jutri: ob 2.29 najvišje 29 cm, ob 9.55 najniže -17 cm, ob 18.02 najvišje -2 cm, ob 21.07 najniže -5 cm.

MORJE: Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 9 stopinj C.

Kanin - Na Žlebeh	180	Piancavallu	70
Vogel	105	Forni di Sopra	110
Kranjska Gora	70	Zoncolan	70
Kravec	125	Tribž	60
Cerkno	110	Osojščica	80
Rogla	120	Mokrine	115

Samsung na udaru zaradi »orwellovskih« pametnih televizorjev

Seul - Samsung se je zaradi funkcije upravljanja z glasom v nekaterih pametnih televizorjih znašel na naslovnicah številnih tehnoloških medijev. Južnokorejskemu podjetju očitajo orwellovsko prisluškanje, ta pa se brani, da je na uporabniku, ali bo funkcijo prepozname govora vklopil. Gre za televizorje Samsung Smart TV, ki uporabnikom ponujajo možnost upravljanja z glasom. Naprave v nekaterih primerih zato ves čas čakajo na ukaze uporabnika oziroma mu prisluškujejo, posnetke pa nato prek interneta posredujejo na strežnik, ki poisci ustrezone vsebine in jih vrne televizorju. (STA)

Univerzalna zdravstvena oskrba proti neenakosti

SINGAPUR - Direktorica Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) Margaret Chan je včeraj univerzalno dostopnost zdravstvene oskrbe označila za ključno orožje v boju proti neenakosti. Po podatkih WHO zaradi odsotnosti univerzalnega dostopa do zdravstvene oskrbe vsako leto 100 milijonov ljudi po svetu pada pod prag revščine.

Tja jih pa hane plačilo stroškov zdravstvenih storitev, ki jih potrebujejo, poudarjajo v WHO. Sicer pa je okoli 150 milijonov ljudi, ki uporablajo zdravstvene storitve, vsako leto podvrženo finančni katastrofi. Vsaj milijarda svetovnega prebivalstva pa vsako leto trpi, ker ne more priti do zdravstvene oskrbe, ki jo potrebuje, kažejo podatki WHO.

Ob se tem države, kot so ZDA in Kitajska, še spoprijemajo s tem, kako zdravstveno oskrbo zagotoviti vsem državljanom, navaja francoska tiskovna agencija AFP.

Glede na definicijo WHO je univerzalna zdravstvena oskrba močan, učinkovit in dobro voden zdravstveni sistem, ki vključuje cenovno dostopnost, dostop do ključnih zdravil in tehnologij, kot tudi zadostno število zdravstvenih delavcev.

WHO jo določa tudi kot cilj, ki bo vsem ljudem zagotovil zdravstvene storitve, ki jih potrebujejo, ne da bi morali zaradi plačila zanje trpeti stisko.

"Univerzalna zdravstvena oskrba je najvišji izraz pravičnosti," je na ministrskem srečanju o tej tematiki v Singapurju izpostavila Chanova. "Zdravstveni sistemi ne bodo avtomatično gravitirali k večji pravičnosti ali se naravno razvijali k univerzalni pokritosti. Vse to zahteva preudarne politične odločitve," je poudarila Chanova.

"V času, ko politike v številnih sektorjih dejansko povečujejo socialne neenakosti, bi bila presrečna, če bi zdravje svet vodilo v večjo pravičnost," je dodala. Ob tem je pohvalila univerzalno zdravstveno zavarovanje, ki ga je nedavno uvedel Singapur in zagotavlja skoraj tri milijarde dolارjev subvencij za pomoč starejšim in ljudem z nižjimi prihodki. (STA)

Na Japonskem iznašli napravo za merjenje sreče

TOKIO - Na Japonskem so iznašli način, kako v podjetjih izmeriti srečo zaposlenih. Gre za naprav v velikosti kreditne kartice, ki vsebuje številne senzorje. V družbi Hitachi, ki jo je proizvedla, so pojasnili, da bodo lahko vodstva podjetij s pomočjo naprave za merjenje sreče izvedela, ali so njihovi zaposleni v službi srečni ali se skrivoma dolgočasijo. Senzorji v napravi spremljajo, kje se zaposleni nahaja, ali sedi, stoji, tipka ali prikimava. Naprava prav tako spremlja, kdo se s kom pogovarja in koliko časa.

Naprava nato podatke pošlje v računalnik, ki izračuna srečo skupine kot celote, in sicer s primerjanjem vzorcev aktivnosti z vnaprej opredeljenimi vzorci, ki so jih določile skupine, ki so se označile za srečne.

V Hitachiju pravijo, da je smisel sistema, da podjetja ugotovijo, kako povečati srečo v kolektivu, ter s tem izboljšati tudi produktivnost. Sistem, s katerim ni mogoče izmeriti razpoloženja posameznika, bo na Japonskem v prodaji aprila, pri čemer bo vsaka merilna kartica stala 745 evrov na leto. (STA)